

ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก
สหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

นางอรกัญญา เพียรการ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2558

**Factors that Affect the Ability to Repay Loans of Members of Mueang Payao Land
Reform Agricultural Cooperative, Limited**

Mrs. Orakanya Peankan

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration in Cooperatives

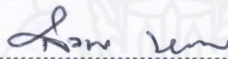
School of Agriculture and Cooperatives
Sukhothai Thammathirat Open University

2015

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด
ชื่อและนามสกุล	นางอรกัญญา เพ็ชรการ
แขนงวิชา	สหกรณ์
สาขาวิชา	เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ส่งเสริม หอมกลิ่น

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2559

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

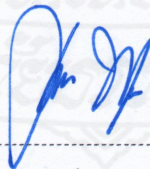
ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ส่งเสริม หอมกลิ่น)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์สุชาดา สถาวรวงศ์)

(รองศาสตราจารย์ ดร. มณฑิชา พุทชาคำ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
ปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

ผู้ศึกษา นางอรกัญญา เพ็ชรการ **รหัสนักศึกษา** 2579001732 **ปริญญา** บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์)
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์สงเสริม หอมกลิ่น **ปีการศึกษา** 2558

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์ 2) ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก 3) ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านต่างๆกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก 4) ระดับความสำคัญของข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด เฉพาะที่มีหนี้เงินกู้ระยะสั้นกับสหกรณ์ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2558 โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 170 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และไคสแควร์

ผลการศึกษาพบว่า 1) สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่เพศหญิง อายุ 51-60 ปี และ 60 ปีขึ้นไป การศึกษาระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่สถานภาพสมรส มีสมาชิกในครัวเรือน 2-3 คน ทำนาเป็นอาชีพหลักและการรับจ้างทั่วไป มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินพื้นที่ทำการเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ไร่ ในระหว่างปีกู้เงินระยะสั้นกับสหกรณ์ สูงสุดจำนวน 40,001-50,000 บาท และส่วนใหญ่ใช้หลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้ ชำระหนี้เงินกู้ได้ตามกำหนดเวลา ร้อยละ 59.40 ชำระไม่ได้ตามกำหนดเวลา ร้อยละ 40.60 มีหนี้เงินกู้ค้างชำระมากที่สุดจำนวน 40,001-50,000 บาท รายได้จากภาคการเกษตรมากที่สุดจำนวน 50,001-100,000 บาทปี รายได้จากนอกภาคการเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาทปี รายจ่ายจากภาคการเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาทปี รายจ่ายจากนอกภาคการเกษตร สูงกว่า 150,000 บาท มีหนี้เงินกู้กับกองทุนหมู่บ้านมากที่สุด จำนวน 20,001 - 40,000 บาท 2) ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ ด้านการผลิต ด้านกิจกรรมชาติ และด้านการตลาด แต่ปัจจัยด้านนโยบายรัฐบาลอยู่ในระดับปานกลาง 3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก คือ จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ประกอบอาชีพได้ ปัจจัยความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก คือ จำนวนหนี้เงินกู้ในปัจจุบัน ปัจจัยด้านเศรษฐกิจทุกปัจจัยยกเว้นรายจ่ายนอกภาคการเกษตร ปัจจัยด้านการผลิตทุกปัจจัย ยกเว้นด้านต้นทุนการผลิตสูงและที่ดินทำการเกษตรไม่เหมาะสม ปัจจัยด้านการตลาดทุกปัจจัย ยกเว้นด้านราคาผลผลิตตกต่ำ ปัจจัยด้านกิจกรรมชาติทุกปัจจัย ยกเว้นเกิดฝนแล้ง ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ทุกปัจจัย ยกเว้นการให้ความสะดวกขณะติดต่อชำระหนี้ และนโยบายของรัฐบาลทุกปัจจัย 4) ระดับความสำคัญของข้อเสนอแนะที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การนำเงินกู้ไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ สหกรณ์ควรขยายวงเงินกู้และควรลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ตามลำดับ

คำสำคัญ ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

Independent Study title: Factors that Affect the Ability to Repay Loans of Members of Mueang Payao Land Reform Agricultural Cooperative, Limited

Author: Mrs. Orakanya Peankan; **ID:** 2579001732;

Degree: Master of Business Administration (Cooperatives);

Independent Study advisor: Songserm Homglin, Associate Professor;

Academic year: 2015

Abstract

The objectives of this research were to study 1) the general conditions of members of Mueang Payao Land Reform Agricultural Cooperative, Ltd.; 2) the relative importance of different factors that affected their ability to repay their loans; 3) the relationship of various factors with the members' ability to repay their loans; and 4) the level of significance of recommendations for solving the problem of loan default.

This was a survey research. The sample population was 170 members of Mueang Payao Land Reform Agricultural Cooperative, Ltd., who owed unpaid short-term loans to the cooperative as of 31 March 2015. The sample population size was determined using the Taro Yamane method. The research tool was a questionnaire. Statistical analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation and chi-square.

The results showed that 1) the majority of samples were female, age 51-60, educated to primary school level and married. Most had 2-3 household members and rice farming was their primary occupation, along with hired jobs. Most of them owned 10 rai (1 rai = 1,600 m²) or less of agricultural land. Over the past year they had taken out short-term loans from the cooperative of a maximum of 40,001-50,000 baht, most with collateral. More than half (59.40%) were able to make their loan repayments on time, but 40.60% were late on their loan repayments. They owed a maximum of 40,001-50,000 in debt. Their agricultural income was 50,001-100,000 baht a year and their non-agricultural income was less than or equal to 50,000 baht a year. Their agricultural expenses were less than or equal to 50,000 baht a year and their non-agricultural expenses were over 150,000 baht a year. The majority owed a maximum of 20,001-40,000 baht in debt to the village fund. 2) Overall, most factors that affected the members' abilities to repay their loans were considered important to a "high" level, such as factors related to the cooperative's work, production-related factors, natural disaster factors and market-related factors. Only factors related to government policies were perceived to be of "medium" importance. 3) The following factors had a statistically significant relationship ($p < 0.05$) to the samples' abilities to repay their loans: the personal factor of number of household members who were employed, the loan repayment ability factor of current amount of debt owed, all economic factors except for non-agricultural expenses, all production-related factors except for high production expenses and unsuitability of agricultural land, all market-related factors except for low prices of products, all natural-disaster related factors except for drought, all factors related to the cooperative's work except for the factor of convenience in loan repayment, and all factors related to government policies. 4) All recommendations for solving the problem of loan default were rated as having a "high" level of importance. The highest scores were for the recommendations of using the loan money for its intended purpose, increasing the loan amount, and reducing the interest rate, in that order.

Keywords: Ability to repay loans, Mueang Payao Land Reform Agricultural Cooperative, Limited

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเรื่อง “ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด” ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดีด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ส่งเสริม หอมกลิ่น อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาในการให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ด้วยดีตลอดมา ส่งผลให้การทำรายงานการศึกษา ครั้งนี้สมบูรณ์ สามารถนำเสนอเพื่อประโยชน์ในปัจจุบัน และเป็นประโยชน์ในการศึกษาครั้งต่อไป ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของอาจารย์เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้จัดการ เจ้าหน้าที่ ประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่มสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองตาก จำกัด ที่ให้ความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้คำปรึกษาแนะนำเป็นอย่างดี รวมทั้งท่านที่ไม่ได้กล่าวนามที่มีส่วนช่วยให้การศึกษาค้นคว้า อีกระดับนี้สำเร็จสมบูรณ์

ท้ายสุดนี้ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่ได้อบรมเลี้ยงดูให้การอุปการะรวมไปถึงเพื่อนนักศึกษา และเพื่อนที่ทำงาน ที่เป็นกำลังใจและสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าอีกระดับนี้ มาโดยตลอด

อรกัญญา เพ็ชรการ

สิงหาคม 2559

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การศึกษา.....	3
กรอบแนวคิดการศึกษา.....	4
ขอบเขตของการศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับการสหกรณ์.....	7
บริบทของสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับสินเชื่อ.....	19
แนวคิดเกี่ยวกับมูลเหตุของการค้างชำระหนี้.....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	34
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด	39
ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด	47
ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านต่าง ๆ กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด	53
ระดับความสำคัญของข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการแก้ไขชำระหนี้เงินกู้ของ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด	77
บทที่ 5	
สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	79
สรุปการศึกษา	79
อภิปรายผล	83
ข้อเสนอแนะ	86
บรรณานุกรม	89
ภาคผนวก	92
ก ระเบียบสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด	93
ข แบบสอบถาม	104
ประวัติผู้ศึกษา	112

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ย้อนหลัง 2 ปี.....	12
ตารางที่ 3.1 แสดงสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างของประชากรที่มีหนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือ.....	35
ตารางที่ 4.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก.....	40
ตารางที่ 4.2 ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก.....	43
ตารางที่ 4.3 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก.....	45
ตารางที่ 4.4 สรุประดับความสำคัญของปัจจัยด้านการผลิต การตลาด ภัยธรรมชาติ การปฏิบัติงาน ของสหกรณ์ นโยบายรัฐบาล ที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ ของสมาชิก.....	47
ตารางที่ 4.5 ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านการผลิตที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์.....	48
ตารางที่ 4.6 ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านการตลาดที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์.....	49
ตารางที่ 4.7 ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านภัยธรรมชาติที่มีผลต่อความสามารถในการชำระ หนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์.....	50
ตารางที่ 4.8 ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านการปฏิบัติงานที่มีผลต่อความสามารถในการ ชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์.....	51
ตารางที่ 4.9 ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านนโยบายของรัฐที่มีผลต่อความสามารถในการ ชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์.....	52
ตารางที่ 4.10 ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านการปฏิบัติงานที่มีผลต่อความสามารถในการ ชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์.....	52
ตารางที่ 4.11 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกกับ ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์.....	58
ตารางที่ 4.12 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกกับความสามารถในการ ชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก.....	61
ตารางที่ 4.13 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านการผลิตของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้ เงินกู้ของสมาชิก.....	64

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 4.14	ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านการตลาดของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก.....	68
ตารางที่ 4.15	ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านภคกรรมชาติของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก.....	68
ตารางที่ 4.16	ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก.....	73
ตารางที่ 4.17	ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านนโยบายของรัฐกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก.....	76
ตารางที่ 4.18	ระดับความสำคัญของข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการชำระหนี้ของสมาชิก.....	76

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา.....4

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

สหกรณ์ เป็นองค์กรทางการเงินรูปแบบหนึ่ง ที่เกิดจากการรวมตัวกันของบุคคลที่มีความต้องการหรือมีความเดือดร้อนในเรื่องเดียวกัน มารวมตัวกันเพื่อดำเนินธุรกิจ ในลักษณะที่เป็น การถาวรหรือมีการจัดระเบียบของกลุ่ม เพื่อดำเนินการตามบรรทัดฐานและหลักการวิธีการสหกรณ์ คือ ความเป็นเจ้าของโดยสมาชิก ยึดหลักประชาธิปไตยในการดำเนินงาน และทำธุรกิจโดยรักษาสมดุล แห่งความร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก ซึ่งวิธีการสหกรณ์นั้น ช่วยยกระดับการมีคุณภาพชีวิตของมวลสมาชิกให้ดีขึ้น จากการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือ ซึ่งกันและกัน

สหกรณ์การเกษตร เป็นสหกรณ์สำหรับผู้มีอาชีพเกษตรกรกรรม เช่น ทำนา เลี้ยงสัตว์ ทำไร่ ทำสวน มีวัตถุประสงค์หลายอย่างครอบคลุมครบวงจร การประกอบอาชีพและการดำรงชีพของสมาชิก โดยดำเนินธุรกิจ ในลักษณะของการบริการ ดังนี้

ธุรกิจสินเชื่อ จัดหาเงินทุนมาให้สมาชิกกู้ ด้วยการระดมทุนจากสมาชิก ทั้งในรูปแบบของ การฝากเงินและการถือหุ้นเพิ่ม หาแหล่งเงินกู้ภายนอกเพิ่มเติม เพื่อนำมาดำเนินการ ให้เป็นไปตามความต้องการของสมาชิก

ธุรกิจการซื้อจัดหาปัจจัยการผลิต ได้แก่ ปุ๋ย พันธุ์พืช ยาปราบศัตรูพืช เครื่องมือการเกษตร เพื่อเพิ่มผลิตผลของสมาชิก รวมทั้งเครื่องอุปโภคที่จำเป็นในการดำรงชีวิตมาบริการแก่สมาชิกด้วย

ธุรกิจการขาย จัดการรวบรวมผลิตผลของสมาชิกมาจัดการจำหน่ายหรือแปรรูป ออกจำหน่าย โดยมีความมุ่งหมายที่จะให้สมาชิกขายผลิตผลได้ในราคาดี การที่จะช่วยให้ผู้ผลิตสามารถ จำหน่ายผลิตผลได้ในราคาสูง การดำเนินการในขั้นตอนของการผลิต จนถึงการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ สำเร็จ จะต้องอยู่ในกลุ่มผู้ผลิตเท่านั้น จึงจะสามารถกำหนดราคาให้เป็นประโยชน์แก่ผู้ผลิตได้ ผลิต

สหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน เกิดขึ้นเมื่อรัฐบาลได้นำวิธีการปฏิรูปที่ดิน เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ไม่มีที่ดินทำกินหรือมีน้อย ไม่เพียงพอในการประกอบอาชีพให้ได้มีที่ดินทำกิน และอยู่อาศัยอย่างมั่นคงถาวร และถูกต้องตามกฎหมาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระจายสิทธิการถือครอง ที่ดินสู่เกษตรกร และยังมีเป้าหมายที่จะให้เกษตรกรได้เข้ามาอยู่รวมกลุ่มกันเป็นชุมชน ในรูปของ

สถาบันเกษตรกร เพื่อพัฒนาความเป็นอยู่และรับบริการจากรัฐ ในการจัดให้มีสาธารณูปโภคต่าง ๆ อีกทั้งส่งเสริมความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้ดีขึ้น โดยเฉพาะการปรับปรุงปัจจัยการผลิต สินเชื่อและการตลาด ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะอยู่ในเขตหรือนอกเขตปฏิรูปที่ดิน จะประสบปัญหาเหล่านี้ อยู่เสมอ และไม่สามารถจะช่วยเหลือตนเองได้ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร (ส.ป.ก.) จึงร่วมมือกับกรมส่งเสริมสหกรณ์ พิจารณากำหนดรูปแบบของสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินขึ้น ในรูปของสหกรณ์ ชนิด จำกัด ประเภท “สหกรณ์การเกษตร” เรียกว่า “สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดิน” (นันทมนต์ พรหมมา, 2554: 3)

สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด มีวัตถุประสงค์ที่จัดตั้งขึ้น เพื่อแก้ไข ความเดือนร้อนด้านเงินทุน การผลิต การจำหน่ายและช่วยยกระดับฐานะ ความเป็นอยู่ของเกษตรกร ที่เป็นสมาชิกให้ดีขึ้น ได้จัดตั้งและจดทะเบียนเป็นสหกรณ์การเกษตร เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2523 ชื่อ สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด ตั้งอยู่เลขที่ 98 หมู่ 18 ถนนพหลโยธิน ตำบลแม่ปืม อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ปัจจุบันมีสมาชิก 927 คน ทุนเรือนหุ้น 9,282,570 บาท (สหกรณ์ การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด, 2558) การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดิน เมืองพะเยา จำกัด ดำเนินธุรกิจรับฝากเงิน ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวมผลิตผล ธุรกิจ สินเชื่อ ธุรกิจสินเชื่อ ถือเป็นธุรกิจหลักของสหกรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นแหล่งเงินทุน ให้สมาชิกกู้ยืมไปเป็นค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีทั้งระยะสั้นและระยะปานกลาง

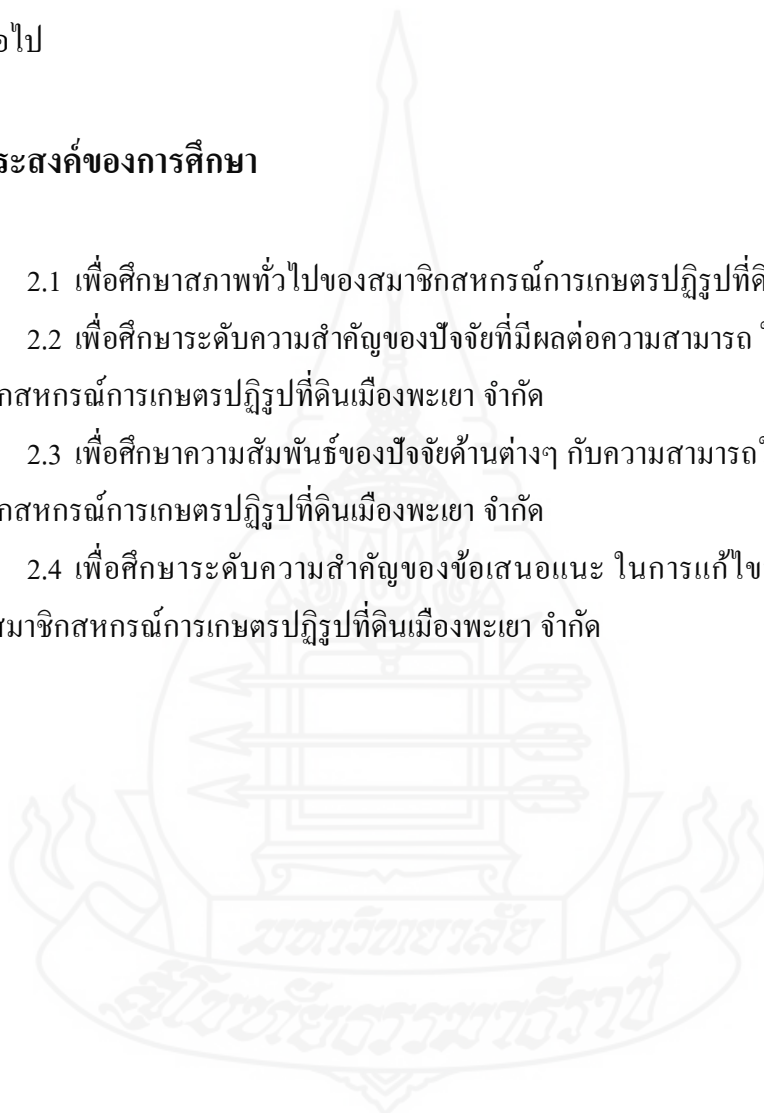
ผลการดำเนินงานในธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ ประจำปีทางบัญชี สิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2558 ปรากฏ ดังนี้ ระหว่างปีสหกรณ์ให้เงินกู้แก่สมาชิก จำนวน 22,166,420 บาท ณ วันสิ้นปีบัญชี สหกรณ์มีลูกหนี้เงินกู้คงเหลือ จำนวน 26,784,148 บาท จำนวน 286 ราย ในจำนวนนี้มีลูกหนี้ผิดนัดชำระ จำนวน 86 ราย เป็นเงิน 5,096,798 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.07 ของลูกหนี้ คงเหลือ ณ วันสิ้นปีบัญชี สหกรณ์มีดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ จำนวน 1,032,495.25 ค่าปรับค้างรับ จำนวน 156,423.14 บาท ซึ่งสหกรณ์ได้ตั้งค่าเผื่อนี้ สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินให้กู้ จำนวน 775,459 บาท ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ จำนวน 1,395,703.52 บาท และค่าปรับค้างรับ จำนวน 132,030.64 บาท (สหกรณ์การเกษตร ปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด, 2558)

ปัจจุบันสหกรณ์ มีปัญหาหนี้ค้างชำระเป็นจำนวนมาก สหกรณ์ต้องตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์ ส่งผลกระทบต่อการทำงานของสหกรณ์ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพด้านการบริหารงานสินเชื่อของสหกรณ์ ส่งผลให้สหกรณ์ ประสบ ปัญหาการขาดสภาพคล่อง

จากสภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงสนใจทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด เพื่อนำไปสู่ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกได้ และการหาสาเหตุที่ทำให้เกิดหนี้ค้างชำระ และเป็นแนวทางสำคัญที่จะนำมาใช้ในการป้องกันแก้ไขปัญหาของสมาชิกและสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ของสมาชิกและการดำเนินงานที่เหมาะสมของสหกรณ์ต่อไป

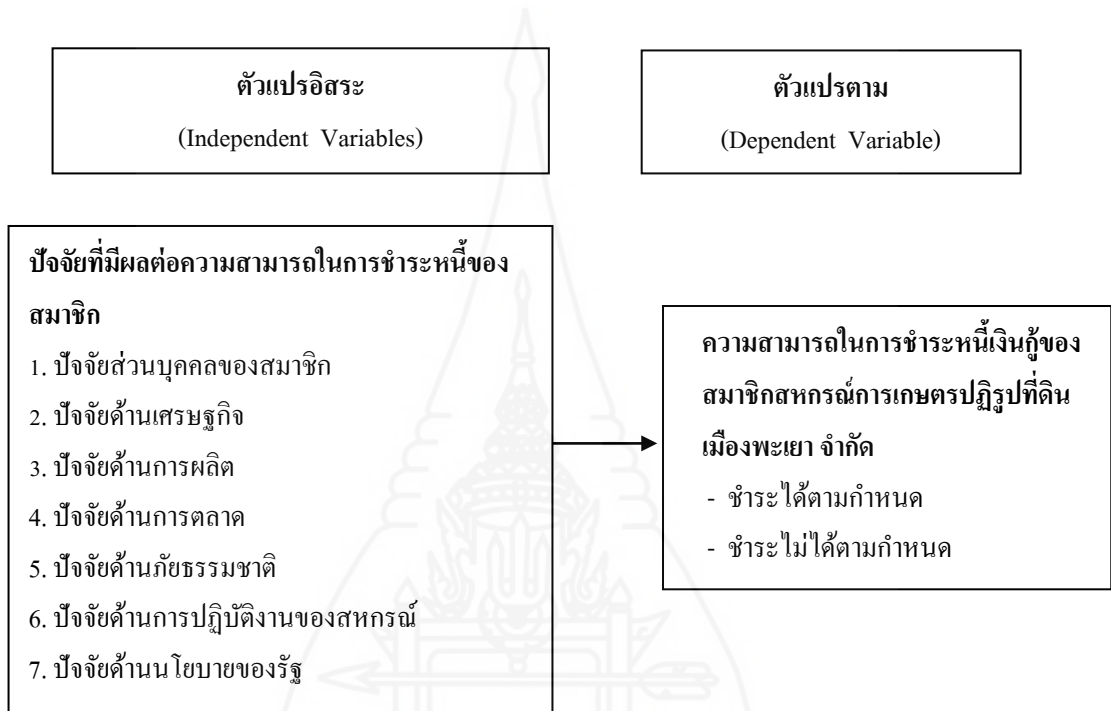
2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 2.1 เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด
- 2.2 เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถ ในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด
- 2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านต่างๆ กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด
- 2.4 เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของข้อเสนอแนะ ในการแก้ไขปัญหาการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

3. กรอบแนวคิดในการศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด ได้กำหนดกรอบแนวคิดการศึกษา ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา

4. ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามุ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด โดยจำแนกเป็น 7 ด้าน คือ

- 4.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก
- 4.1.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก
- 4.1.3 ปัจจัยด้านการผลิต

- 4.1.4 ปัจจัยด้านการตลาด
- 4.1.5 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์
- 4.1.6 ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ
- 4.1.7 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ

4.2 ขอบเขตด้านประชากร ศึกษาสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด ที่มีหนี้คงเหลือ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2558 จำนวน 286 โดยใช้วิธีการหาขนาดตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ของทาร์โยยามาเน่ จำนวน 170 คน

4.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาศึกษา ตั้งแต่ เดือนตุลาคม 2558 ถึงเดือนเมษายน 2559

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 สมาชิก หมายถึง สมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

5.2 สหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

5.3 หนี้เงินกู้ของสมาชิก หมายถึง หนี้เงินกู้ระยะสั้นที่มีกำหนดชำระภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ได้รับเงินกู้

5.4 ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ หมายถึง ความสามารถของลูกหนี้ ในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด ในที่นี้ รวมถึงความสามารถของลูกหนี้ที่ส่งเงินชำระคืนได้ตามกำหนดและชำระไม่ได้ตามกำหนด ตามที่ตกลงไว้ในสัญญากู้ยืม

5.4.1 ชำระได้ตามกำหนด หมายถึง ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด สามารถชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้น ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยภายในระยะเวลาที่กำหนด

5.4.2 ชำระไม่ได้ตามกำหนด หมายถึง ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด ไม่สามารถชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้น ทั้งเงินต้น ดอกเบี้ยและค่าปรับ ภายในระยะเวลาที่กำหนด

5.5 ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ หมายถึง ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเมืองและปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ

5.5.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก หมายถึง เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว สถานภาพการสมรส อาชีพหลักภาคการเกษตร อาชีพอื่นนอกภาคการเกษตร กรรมสิทธิ์ในที่ดิน จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร

5.5.2 ปัจจัยด้านความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก หมายถึง จำนวนหนี้ที่มีกับสหกรณ์ หนี้เงินกู้ค้างชำระกับสหกรณ์ หลักประกันการกู้เงิน การชำระหนี้กับสหกรณ์

5.5.3 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก หมายถึง รายได้จากภาคเกษตร (รายได้จากการทำไร่ นา สวน เลี้ยงสัตว์) รายได้จากนอกภาคการเกษตร (รายได้จากการรับจ้าง ค้าขาย บุตรส่งให้และอื่นๆ) รายจ่ายจากภาคการเกษตร (รายจ่ายจากการทำไร่ นา สวน เลี้ยงสัตว์) รายจ่ายจากนอกภาคการเกษตร (รายจ่ายจากการรับจ้าง ค้าขาย บุตรส่งให้และอื่นๆ) หนี้สินกับสถาบันการเงิน

5.5.4 ปัจจัยด้านการผลิต หมายถึง ต้นทุนการผลิตสูง ขาดเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ ที่ดินทำการเกษตรไม่เหมาะสม ขาดแหล่งน้ำ ขาดแคลนแรงงานและอัตราค่าจ้างแรงงานสูง

5.5.5 ปัจจัยด้านการตลาด หมายถึง ราคาผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มค่ากับการลงทุน ถูกกดราคารับซื้อ จากพ่อค้าคนกลาง ขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อรอราคาและขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิตเพื่อขาย

5.5.6 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ หมายถึง เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช เกิดภาวะฝนชุก น้ำท่วม น้ำหลาก ทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย เกิดภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย เกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย

5.5.7 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ หมายถึง การให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่สินเชื่อในการปล่อยเงินกู้ การตรวจสอบการใช้เงินกู้ ระบบการติดตามทวงถามหนี้ของสหกรณ์ การบริการรวม ไปถึงการอำนวยความสะดวก ในการให้สินเชื่อ การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการชำระหนี้ และการทุจริตเกิดขึ้นเมื่อส่งชำระหนี้แล้ว

5.5.8 ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ หมายถึง นโยบายกองทุนหมู่บ้าน นโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด นำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนและการแก้ไขปัญหาการชำระหนี้ของสมาชิก

6.2 สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา ใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุน แนะนำ ส่งเสริมสหกรณ์ ในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเอกสารต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนากรอบแนวคิดของการศึกษาและเป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์และอภิปรายผล โดยสรุปประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์
2. บริบทของสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด
3. แนวคิดเกี่ยวกับสินเชื่อ
4. แนวคิดเกี่ยวกับมูลเหตุของการค้างชำระหนี้
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์

1.1 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (<http://webhost.cpd.go.th/rlo/knowledge.html>, 2559) สหกรณ์ คือ “องค์การของบรรดาบุคคล ซึ่งรวมกลุ่มกันโดยสมัครใจในการดำเนินวิสาหกิจที่พวกเขาเป็นเจ้าของร่วมกัน และควบคุมตามหลักประชาธิปไตย เพื่อสนองความต้องการ (อันจำเป็น) และความหวังร่วมกันทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม”

“สหกรณ์” ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 หมายความว่า คณะบุคคล ซึ่งร่วมกันดำเนินการ เพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542

ดังนั้น สหกรณ์ จึงตั้งขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่แก้ปัญหา ในด้านการทำมาหากินที่เหมือนหรือคล้ายกัน หรือความต้องการบริการที่เหมือนกัน และเป็นปัญหาที่สมาชิกแต่ละคน ไม่สามารถแก้เองได้ตามลำพัง หรือตั้งขึ้นมาเพื่อดำเนินการให้สมาชิกได้รับประโยชน์ ในการประกอบอาชีพของตน มากกว่าที่แต่ละคนเคยได้จากการดำเนินการเองตามลำพัง

องค์การสัมพันธภาพสหกรณ์ระหว่างประเทศ (International Cooperative Alliance) มีคำแถลงการณ์ว่าด้วยเอกลักษณ์ของสหกรณ์ (คำร่าง ปั้นประณต และ สะอาด แก้วเกษ) ดังนี้

ค่านิยม สหกรณ์ คือ สหกรณ์ เป็นองค์การอิสระของบุคคลซึ่งรวมกัน ด้วยความสมัครใจ เพื่อสนองความต้องการและจุดมุ่งหมายร่วมกันทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม โดยการดำเนินวิสาหกิจที่เป็นเจ้าของร่วมกัน และควบคุมตามแนวทางประชาธิปไตย

สหกรณ์ เป็นองค์การอิสระ (Autonomous) หมายถึง สหกรณ์มีอิสระในการปกครองตนเอง สามารถกำหนดนโยบายการบริหาร การปฏิบัติงานและมีอิสระในการตัดสินใจได้เอง โดยปราศจากการแทรกแซงหรือก้าวก่ายจากรัฐ และปราศจากการครอบงำของบุคคลหรือคณะบุคคล

1.2 หลักการสหกรณ์

หลักการสหกรณ์ (Cooperative Principles) เป็นแนวทางสำหรับสหกรณ์ต่าง ๆ ในการนำคุณค่าของสหกรณ์ ไปสู่การปฏิบัติ (บุญมี จันทรวงศ์, 2543: 31-32) ได้แก่

1.2.1 หลักการที่ 1 การเป็นสมาชิกโดยทั่วไปตามความสมัครใจและเปิดกว้าง

สหกรณ์เป็นองค์การแห่งความสมัครใจ เปิดรับบุคคลทั่วไปที่สามารถใช้บริการสหกรณ์ได้ และเต็มใจจะรับผิดชอบในฐานะสมาชิก เข้าเป็นสมาชิกโดยปราศจากการกีดกันทางเพศ ฐานะทางสังคมเชื้อชาติ การเมืองหรือศาสนา

1.2.2 หลักการที่ 2 การควบคุมโดยสมาชิกตามแนวทางประชาธิปไตย

สหกรณ์ เป็นองค์การประชาธิปไตย ที่มีการควบคุมโดยสมาชิกมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน ในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจ บุรุษและสตรี ที่ได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ ให้เป็นผู้แทนสมาชิกต้องรับผิดชอบต่อสมาชิก ในสหกรณ์ชั้นปฐมสมาชิกมีสิทธิในการออกเสียงเท่าเทียมกัน สมาชิกหนึ่งคน หนึ่งเสียง สำหรับสหกรณ์ในระดับอื่น ๆ ก็ดำเนินการตามแนวทางประชาธิปไตย เช่นเดียวกัน

1.2.3 หลักการที่ 3 การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจโดยสมาชิก

สมาชิกมีส่วนร่วมในการลงทุน (ซื้อหุ้น) ในสหกรณ์ของตนเองอย่างเสมอภาคกัน และมีส่วนร่วมในการควบคุมการใช้เงินทุนของสหกรณ์ ตามแนวทางประชาธิปไตย เงินของสหกรณ์อย่างน้อย ส่วนหนึ่งต้องเป็นทรัพย์สินส่วนรวมของสหกรณ์ โดยปกติสมาชิกจะได้รับผลตอบแทนตามส่วนธุรกิจที่ได้ทำไว้กับสหกรณ์ และผลตอบแทนจากการลงทุนในอัตราที่จำกัดตามเงินลงทุนที่กำหนดเป็นเงื่อนไขของการเข้าเป็นสมาชิก สมาชิกสามารถจัดสรรเงินส่วนเกินของสหกรณ์เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใด อย่างหนึ่ง หรือทุกอย่าง ดังนี้ คือ

1) เพื่อการพัฒนาสหกรณ์ โดยอาจกันไว้เป็นทุนสำรองและทุนอื่น ซึ่งอย่างน้อยจะต้องมีส่วนหนึ่งนำมาแบ่งปันกันไม่ได้

2) เพื่อตอบแทนแก่สมาชิก ตามสัดส่วนของปริมาณธุรกิจที่สมาชิกได้ทำกับสหกรณ์

3) เพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ที่มวลสมาชิกเห็นชอบ

1.2.4 หลักการที่ 4 การปกครองตนเองและมีอิสระ

สหกรณ์ เป็นองค์การที่พึ่งพาตนเองและปกครองโดยการควบคุมจากมวลสมาชิก หากสหกรณ์จะต้องมีข้อตกลงผูกพันกับองค์การอื่นใด ซึ่งรวมถึงหน่วยงานของรัฐบาลด้วย หรือจะต้องเพิ่มเงินลงทุน โดยอาศัยแหล่งเงินทุนจากภายนอกสหกรณ์ และจะต้องกระทำการดังกล่าว ภายใต้เงื่อนไขที่มั่นใจได้ว่ามวลสมาชิกจะยังคงดำรงไว้ซึ่งอำนาจในการควบคุมสหกรณ์ตามแนวทางประชาธิปไตย และสหกรณ์ยังคงดำรงความเป็นอิสระ

1.2.5 หลักการที่ 5 การให้การศึกษา การฝึกอบรมและข่าวสาร

สหกรณ์ พึ่งให้การศึกษาและการฝึกอบรมแก่สมาชิก ผู้แทนสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้ง ผู้จัดการและพนักงาน เพื่อให้บุคลากรเหล่านี้ สามารถมีส่วนร่วมช่วยพัฒนาสหกรณ์ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพึ่งให้ข่าวสารแก่สาธารณะโดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชน และบรรดาผู้นำทางความคิด ในเรื่องคุณลักษณะและคุณประโยชน์ของสหกรณ์

1.2.6 หลักการที่ 6 การร่วมมือระหว่างสหกรณ์

สหกรณ์ จะสามารถให้บริการแก่สมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ระบบสหกรณ์ได้ โดยร่วมมือกันในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ

1.2.7 หลักการที่ 7 ความห่วงใยต่อชุมชน

สหกรณ์ พึงดำเนินกิจการต่างๆ เพื่อการพัฒนาชุมชน ให้มีความเจริญยั่งยืนตามนโยบายที่มวลสมาชิกเห็นชอบ

1.3 วิธีการสหกรณ์ (Cooperative Practices)

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (<http://webhost.cpd.go.th/rlo/principles.html>, 2559) วิธีการสหกรณ์ คือ “การนำหลักการสหกรณ์มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อประโยชน์ของมวลสมาชิกและชุมชน โดยไม่ละเลยหลักการธุรกิจที่ดี”

1.4 อุดมการณ์สหกรณ์ (Cooperative Ideology)

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (<http://webhost.cpd.go.th/rlo/principles.html>, 2559) อุดมการณ์สหกรณ์ คือ ความเชื่อร่วมกันที่ว่า การช่วยตนเองและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตามหลักการสหกรณ์ ซึ่งจะนำไปสู่การกินดี อยู่ดี มีความเป็นธรรม และสันติสุขในสังคม

1.5 การดำเนินงานของสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (<http://webhost.cpd.go.th/rlo/knowledge1.html>, 2559) สหกรณ์ดำเนินกิจการภายใต้กรอบแห่งกฎหมายที่โปร่ง แต่ต้องไม่ขัดกับข้อบังคับสหกรณ์และพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 ซึ่งกำหนดให้สหกรณ์มีอำนาจกระทำการตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.5.1 ดำเนินธุรกิจการผลิต การค้า การบริการและอุตสาหกรรม เพื่อประโยชน์ของสมาชิก

1.5.2 รับฝากเงินประเภทออมทรัพย์ หรือประเภทประจำจากสมาชิก หรือสหกรณ์อื่นได้ตามระเบียบสหกรณ์

1.5.3 จัดให้ได้มาหรือจำหน่ายไป ซึ่งกรรมสิทธิ์หรือทรัพย์สินในทรัพย์สินโดยหลักแห่งนิติกรรมและสัญญา ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

1.5.4 ให้กู้ ให้สินเชื่อ ให้ยืม ให้เช่า ให้เช่าซื้อ รับจำนอง หรือรับจำนำ ซึ่งทรัพย์สินแก่สมาชิกหรือของสมาชิก

1.5.5 ให้สหกรณ์อื่น กู้ยืมเงินได้ตามระเบียบของสหกรณ์

1.5.6 ให้สวัสดิการหรือการสงเคราะห์แก่สมาชิก และครอบครัว

1.5.7 ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่สมาชิก

1.5.8 ขอหรือรับความช่วยเหลือทางวิชาการจากทางราชการ หน่วยงานของต่างประเทศ หรือบุคคลอื่น

1.5.9 ดำเนินการอย่างอื่น ที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

1.6 โครงสร้างของสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (<http://webhost.cpd.go.th/rlo/knowledge1.html>, 2559) สหกรณ์ตั้งอยู่บนรากฐานของประชาธิปไตย สมาชิกทุกคนเป็นเจ้าของสหกรณ์ แต่ทุกคนไม่สามารถร่วมบริหารกิจการของสหกรณ์ได้ จึงต้องมีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการเป็นผู้บริหารงานแทน ซึ่งตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 กำหนดให้มีคณะกรรมการดำเนินการไม่เกิน 15 คน มีอำนาจหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการและเป็นผู้แทนสหกรณ์ในกิจการที่โปร่ง

เพื่อให้กิจการสหกรณ์ดำเนินการอย่างกว้างขวางและให้บริการแก่สมาชิกอย่างทั่วถึง คณะกรรมการดำเนินการ ควรจัดจ้างผู้จัดการที่มีความรู้ความสามารถมาดำเนินธุรกิจแทน และผู้จัดการ อาจจัดจ้างเจ้าหน้าที่ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อช่วยเหลือกิจการสหกรณ์ด้านต่าง ๆ ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงปริมาณธุรกิจและการประหยัดเป็นสำคัญ

1.7 สหกรณ์การเกษตร (ดำรงปิ่น ประณต, 2550: 58) คือ การสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ผู้มีอาชีพทางการเกษตร รวมตัวกันจัดตั้งและจดทะเบียนนิติบุคคลต่อนายทะเบียนสหกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิก ดำเนินกิจการร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขความเดือดร้อน ในการประกอบอาชีพของสมาชิกและช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น

สหกรณ์การเกษตร ดำเนินธุรกิจแบบอนเนกประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกดำเนินธุรกิจร่วมกัน ช่วยเหลือกันและกัน และช่วยเหลือส่วนรวมโดยใช้หลักคุณธรรม จริยธรรมอันดีงามตามพื้นฐานมนุษย์ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกและส่วนรวม ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ ทำให้สมาชิกมีปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้นจากการกู้เงินสหกรณ์ ในอัตราดอกเบี้ยต่ำมาประกอบอาชีพ ทำให้มีที่ดินทำกิน เป็นของตนเองหรือมีที่ดินทำกินมากกว่าเดิม ทั้งได้รับความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการผลิต ตั้งแต่การใช้พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ การใช้ปุ๋ย การใช้ยาปราบศัตรูพืช การเก็บรักษาผลผลิตอย่างมีคุณภาพ ผลิตผลที่ได้จึงเป็นไปตามความต้องการของตลาด ส่งผลให้สหกรณ์และบุคคลในครอบครัว มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และการอนามัย

2. บริบทของสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด (สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด, 2558) ได้จัดตั้งและจดทะเบียนเป็นสหกรณ์การเกษตร เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2523 ชื่อ สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด ตั้งอยู่เลขที่ 98 หมู่ 18 ถนนพหลโยธิน ตำบลแม่ปืม อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ปัจจุบันมีสมาชิก 927 คน มีคณะกรรมการดำเนินการจำนวน 15 คน ผู้ตรวจสอบกิจการ จำนวน 2 คน มีพนักงาน จำนวน 15 คน สหกรณ์ปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด ดำเนินธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจเงินรับฝาก ธุรกิจรวบรวมผลิตผลและธุรกิจแปรรูปผลิตผลการเกษตรและการผลิตสินค้า การดำเนินธุรกิจดังกล่าว มุ่งให้บริการสมาชิก ซึ่งสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมเป็นหลัก โดยทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ และรับจ้างทั่วไป

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ในปีบัญชีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2558 ปรากฏว่ามีฐานะทางการเงินดังนี้

- จำนวนสมาชิก	927	คน
- เงินระยะสั้น-สุทธิ	15,651,367.50	บาท
- เงินรับฝากออมทรัพย์	55,971,052.29	บาท
- ทุนเรือนหุ้น	9,282,570	บาท
- ทุนสะสมตามข้อบังคับ	115,603	บาท
- ทุนดำเนินงานของสหกรณ์	56,922,636.67	บาท

การบริหารการเงินและการดำเนินธุรกิจต่างๆ ของสหกรณ์ สหกรณ์มีทุนดำเนินงาน ประกอบด้วย เงินรับฝาก จำนวน 55,971,052.29 บาท เข้าหนี้การค้า จำนวน 74,500 บาท หนี้สินหมุนเวียนอื่น และหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น จำนวน 2,390,683.59 บาท และสหกรณ์มีส่วนขาดแห่งทุน จำนวน 1,513,778.21 บาท

ความสามารถในการบริหารสหกรณ์ มีมูลค่าธุรกิจรวม 101,972,651.28 บาท โดยเป็นการรับฝากเงินมากที่สุด ร้อยละ 42.00 รองลงมา คือ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ร้อยละ 35.17

ธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ ตั้งแต่ 1 เมษายน 2557 ถึง 31 มีนาคม 2558 สหกรณ์ให้เงินกู้สมาชิก 22,166,420 บาท ลดลงจากปีก่อน จำนวน 485,641 บาท หรือร้อยละ 2.14 ลูกหนี้ชำระหนี้ได้ตามกำหนด ร้อยละ 77.85 ของหนี้ที่ถึงกำหนดชำระ วันสิ้นปี มีลูกหนี้เงินให้กู้ คงเหลือ 286 ราย เป็นเงิน 26,784,148 บาท มีลูกหนี้เงินให้กู้ผิดนัดชำระ จำนวน 86 ราย เป็นเงิน 5,096,798 บาท มีดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ จำนวน 1,038,495.25 บาท และค่าปรับค้างรับ จำนวน 156,423.14 บาท ซึ่งสหกรณ์ได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินให้กู้ จำนวน 775,459 บาท ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ จำนวน 195,703.52 บาท และค่าปรับค้างรับ จำนวน 132,030.64 บาท (งบการเงินสหกรณ์ การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด, 2558)

ตารางที่ 2.1 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ย้อนหลัง 2 ปี

ปีบัญชี	ณ วันสิ้นปี	
	ดอกเบี้ยเงินกู้ค้างรับ	ค่าปรับค้างรับ
31 มีนาคม 2558	1,038,495.25 บาท	156,423.14 บาท
31 มีนาคม 2557	1,036,587.81 บาท	144,423.04 บาท

2.1 ระเบียบสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด ว่าด้วยการให้เงินกู้และคอกเบี้ยเงินกู้ พ.ศ.2545 (ระเบียบสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด, 2545)

อาศัยอำนาจตามความในข้อบังคับของสหกรณ์ ข้อ 102 ที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการชุดที่ 23 ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2545 ได้กำหนดระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้และคอกเบี้ยเงินกู้ ผู้ศึกษาได้สรุประเบียบระเบียบสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด เฉพาะเงินกู้ระยะสั้น ดังนี้

ข้อ 3 การให้เงินกู้ สหกรณ์ให้เงินกู้ได้เฉพาะแก่สมาชิกเท่านั้น

ข้อ 4 วัตถุประสงค์ของการกู้เงิน สมาชิกอาจกู้เงินจากสหกรณ์ได้แต่โดยเฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(1) เงินกู้ระยะสั้น ได้แก่ เงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานในการเกษตรตามแผนงานผลิตสำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ เช่น

(ก) ค่าพันธุ์พืช ปุ๋ย ยากำจัดศัตรูพืชและโรคพืช อาหารสัตว์ วัสดุการเกษตรอย่างอื่น ค่าเครื่องมือ ค่าซ่อมแซม ค่าซื้อปศุสัตว์ หรือสัตว์ปีกหรือสัตว์น้ำเพื่อเลี้ยงขาย และค่าจ้างเกี่ยวกับการเกษตร

(ข) ค่าใช้จ่ายในการเตรียมเพื่อขาย แปรรูป และขายผลิตผลการเกษตร ซึ่งผู้ผลิตขึ้น

(ค) ค่าเช่าเกี่ยวกับการเกษตรเฉพาะที่ต้องชำระด้วยเงินสด

(ง) ค่าภาษีอากรเกี่ยวกับการเกษตร

(จ) ค่าบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับการเกษตร

(ฉ) ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนตามที่จำเป็น

(ช) ซื้อสัตว์ใช้งานสำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ ซึ่งสมาชิกผู้กู้ประสงค์จะขายสัตว์นั้น ส่งชำระหนี้ภายในระยะเวลาไม่เกิน ข้อ 6 วรรคแรก

(2) เงินกู้ระยะปานกลาง ได้แก่ เงินกู้เพื่อการลงทุนตามแผนการใช้เงินในสินทรัพย์การเกษตร ซึ่งโดยปกติใช้ประโยชน์ได้เกินกว่าฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ เช่น

(ก) บุกเบิกหรือปรับปรุงที่ดิน หรือซื้อที่ดินการเกษตร

(ข) สร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำ คันคูน้ำ ประตูกักน้ำและงานปรับปรุงที่ดินอย่างอื่น

(ค) ทำสวน

(ง) วางรูปประกอบการเกษตรขึ้นใหม่เพื่อมีรายได้เพิ่มขึ้น

(จ) ซื้อมอเตอร์ใช้งาน ซื้อมอเตอร์หรือปรับปรุงเครื่องมือขนาดใหญ่ เครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกล อุปกรณ์การขนส่ง และอุปกรณ์อื่น ๆ เกี่ยวกับการเกษตร

(ฉ) ซื้อมอเตอร์หรือปรับปรุงบ้าน โรงเรือน และสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ เกี่ยวกับการเกษตร

(ช) ลงทุนในการเลี้ยงปลาสัตว์ สัตว์ปีก หรือสัตว์น้ำ และลงทุนในกิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับเกษตร

(ซ) ชำระหนี้สินเดิมเกี่ยวกับการเกษตร

สมาชิกผู้กู้ต้องใช้เงินกู้ให้ตรงวัตถุประสงค์ที่ได้สัญญาไว้ ทั้งนี้ให้คณะกรรมการดำเนินการ ประชานกลุ่ม ผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ที่เกี่ยวกับเงินกู้เป็นธุระกดดันให้สมาชิกผู้กู้ส่งเงินชำระหนี้รายปีต่อสหกรณ์ ให้ครบจำนวนตามสัญญา

ข้อ 5 จำนวนขั้นสูงของเงินกู้ จำนวนเงินกู้ระยะสั้นแต่ละรายที่ให้แก่สมาชิกคนหนึ่งๆ นั้น สุดแต่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความต้องการเงินกู้ ตามแผนงานผลิตและการชำระหนี้เงินกู้อย่างก่อน ๆ ของผู้กู้ แต่ต้องไม่เกินร้อยละหกสิบแห่งราคาประเมินของผลิตผลเฉพาะส่วน เพื่อขายซึ่งผลิตด้วยเงินกู้นั้น ในกรณีที่ผู้กู้เงินกู้ระยะสั้นรายก่อนค้างชำระอยู่ โดยได้รับผ่อนเวลาชำระหนี้ จำนวนเงินกู้อย่างใหม่ เมื่อบวกด้วยส่วนที่ค้างชำระของเงินกู้อย่างก่อน ต้องไม่เกินอัตราร้อยละหกสิบดังกล่าว ในกรณีประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติร้ายแรง ต้องไม่เกินอัตราร้อยละแปดสิบแห่งราคาประเมินของผลิตผลเฉพาะส่วนเพื่อขาย

การประเมินราคาผลิตผลดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้คำนวณตามที่คณะกรรมการดำเนินการได้คะเนราคาต่อหน่วยไว้ล่วงหน้า

จำนวนเงินกู้ระยะปานกลางแต่ละรายที่ให้แก่สมาชิกคนหนึ่ง ๆ นั้น สุดแต่คณะกรรมการดำเนินการพิจารณา กำหนดตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความต้องการเงินกู้ตามแผนงานผลิตรายได้ ความสามารถชำระหนี้และการชำระหนี้เงินกู้อย่างก่อน ๆ ของสมาชิกนั้น

อย่างไรก็ตาม จำนวนขั้นสูงของเงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะปานกลางรวมทุกรายของสมาชิกคนหนึ่ง ในเวลาใดเวลาหนึ่ง จะเกิน 150,000 บาท ไม่ได้

ข้อ 6 ระยะเวลาแห่งเงินกู้เงินกู้ระยะสั้นนั้น ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณา กำหนดให้สมาชิก ผู้กู้ชำระคืนต้นเงิน และดอกเบี้ยให้เสร็จ ภายในเวลาที่ขายผลิตผลด้วยเงินกู้นั้น ได้จำนวนมาก โดยปกติต้องไม่เกินสิบสองเดือน เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษให้กำหนดได้ไม่เกินสิบแปดเดือน ทั้งนี้ นับแต่วันทำหนังสือกู้หรือหลักฐานการกู้

ข้อ 7 หลักประกันเงินกู้ การกู้เงินตามระเบียบนี้ให้มีหลักประกันตามที่คณะกรรมการดำเนินการพิจารณา กำหนด แต่อย่างน้อยต้องมีหลักประกันอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(1) มือสังหาริมทรัพย์ที่ไม่ได้จำนองต่อเจ้าหนี้อื่น จำนองเป็นหลักประกัน โดยคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเป็นที่น่าพอใจว่าอสังหาริมทรัพย์นั้น มีราคาตลาดตามที่สหกรณ์ประเมิน ไม่น้อยกว่าสองเท่าของจำนวนเงินกู้ส่วนที่ไม่มีหลักประกันตาม (2) หรือ (3) หรือ (4)

การจำนองนั้นให้ระบุจำนวนเงินขั้นสูงเต็มราคาประเมินของอสังหาริมทรัพย์ หรือในกรณีที่ราคาประเมินของอสังหาริมทรัพย์เกินสี่แสนบาทถ้วน จะระบุจำนวนเงินขั้นสูงไว้เพียงสี่แสนบาทก็ได้ การจำนองดังกล่าว ใช้เป็นประกันการชำระหนี้สินทั้งหลายของสมาชิก ซึ่งมีอยู่หรือจะพึงมีในเวลาหนึ่งเวลาใด ต่อสหกรณ์เมื่อสมาชิกชำระหนี้สินทุกรายของตนต่อสหกรณ์แล้ว และไม่ประสงค์กู้เงิน โดยจำนองอสังหาริมทรัพย์เป็นประกันต่อไปอีกผู้จำนองจะถอนจำนองในส่วนที่ประกันหนี้ของสมาชิกนั้นได้ เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นว่าเป็นการถูกต้อง ตามเงื่อนไขดังกล่าวแล้ว สหกรณ์จึงอนุญาตให้ถอนจำนองได้

(2) สำหรับเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลัก ซึ่งจะทำให้สมาชิกผู้กู้แต่ละคน เป็นหนี้เงินกู้เช่นนั้นต่อสหกรณ์ โดยจำนวนต้นเงินไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการดำเนินการ กำหนด ซึ่งต้องไม่สูงกว่า 50,000 บาท ถ้าสมาชิกผู้ขอกู้ไม่ประสงค์จะใช้หลักประกันตาม (1) หรือ (3) หรือ (4) ให้สมาชิกในกลุ่มเดียวกันทุกคน ซึ่งกู้เงินดังกล่าวในฤดูกาลผลิตหนึ่งๆ ทำหนังสือ คำประกันต่อสหกรณ์ตามแบบที่กำหนดไว้ โดยผู้ค้ำประกันต้องรับ เมื่อผู้กู้คนใด ในบรรดาผู้ทำ หนังสือค้ำประกัน ไม่ชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลักประจำฤดูกาลผลิตนั้น ให้เสร็จ ตามกำหนด บรรดาผู้ทำหนังสือค้ำประกันต้องรับผิดชอบชำระหนี้แทนผู้กู้

ในกรณีสมาชิกกู้เงินจากเงินทุนปกติของสหกรณ์และจากกองทุนพิเศษ ส่งเสริมการเกษตรด้วย ให้ขยายจำกัดไม่สูงกว่า 30,000 บาท ตามวรรคก่อนเป็นไม่สูงกว่า 50,000 บาท

(3) สำหรับการกู้เงินทุกประเภท ซึ่งทำให้ผู้กู้เป็นหนี้เงินกู้เช่นนั้น ต่อสหกรณ์ โดยจำนวนต้นเงิน รวมทั้งสิ้นไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด ซึ่งต้องไม่สูงกว่า 150,000 บาท ถ้าผู้กู้ไม่มีหลักประกันตาม (1) หรือ (2) หรือ (4) ผู้กู้ต้องจัดให้มีสมาชิก ซึ่งคณะกรรมการ ดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นสมควรแล้ว เป็นผู้ค้ำประกันอย่างน้อยสองคน ในจำนวนผู้ค้ำ ประกันสำหรับเงินกู้แต่ละรายนั้น อย่างน้อยคนหนึ่ง ต้องมีอสังหาริมทรัพย์ของตนเองตามสมควร

ในกรณีสมาชิกกู้เงินจากเงินทุนปกติของสหกรณ์และจากกองทุนพิเศษ ส่งเสริมการเกษตรด้วย ให้ขยายจำกัดไม่สูงกว่า 150,000 บาท ตามวรรคก่อน เป็นไม่สูงกว่า 200,000 บาท

(4) ภายใต้ระเบียบข้อ 6 สำหรับเงินกู้ระยะสั้น เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิต ตามชนิดของผลิตผล ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการกำหนดให้สหกรณ์รวบรวมจัดการขาย ซึ่งทำให้

สมาชิกผู้ถือหุ้นเงินกู้เพื่อการนั้นต่อสหกรณ์ โดยจำนวนต้นเงินต้องไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ
ดำเนินการกำหนดและสมาชิกผู้ถือหุ้นมีสัญญาส่งผลิตผลนั้นต่อสหกรณ์ ถ้าผู้ถือหุ้นไม่มีหลักประกันตาม
(1) หรือ (2) หรือ (3) ผู้ถือหุ้นต้องจัดให้มีสมาชิกอย่างน้อยสองคน ซึ่งมีสัญญาส่งผลิตผลชนิด
เดียวกันกับผู้ถือหุ้นค่ารวมกัน อย่างน้อยต้องเท่ากับของผู้ถือหุ้น และคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวน
พิจารณาเห็นสมควรแล้ว เป็นผู้ค้ำประกัน

สมาชิกผู้ค้ำประกัน ต้องทำหนังสือค้ำประกันหรือหลักฐานการค้ำประกัน
ไว้ต่อสหกรณ์ ตามแบบที่กำหนดสมาชิกคนหนึ่งจะเป็นผู้ค้ำประกันหนึ่งเงินกู้ สำหรับผู้ถือหุ้นมากกว่า
สองคนในเวลาเดียวกันไม่ได้

เมื่อผู้ค้ำประกันตายหรือลาออกจากสหกรณ์ โดยเหตุอื่นหรือมีเหตุซึ่ง
คณะกรรมการดำเนินการไม่ไว้วางใจ คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจให้ผู้จัดสมาชิกอื่น
ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการสอบสวนพิจารณาเห็นสมควรเข้าเป็นผู้ค้ำประกันแทนคนเดิม ให้เสร็จ
ภายในเวลาที่กำหนด

การที่สมาชิกผู้ค้ำประกันออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใด ๆ ไม่เป็น
เหตุให้ผู้พ้นหลุดพ้นจากการค้ำประกัน จนกว่าผู้จัดสมาชิกอื่น ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการ
สอบสวนพิจารณาเห็นสมควรเข้าเป็นผู้ค้ำประกันแทน

ข้อ 9 วิธีให้เงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลัก

(1) คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจกำหนดว่า การกู้เงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่าย
ดำเนินงานเกษตรที่มีลักษณะการผลิตอย่างเดียวกันและโดยปกติเริ่มลงมือในเวลาเดียวกันหรือ
ใกล้เคียงกันสำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่งในบรรดาสมาชิกและเกษตรกรทั่วไปเป็นเงินกู้ระยะสั้นเพื่อ
ผลิตผลหลัก

(2) เมื่อใกล้จะถึงหรือในระหว่างฤดูกาลผลิต สมาชิกผู้ประสงค์ขอกู้เงิน
ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลักต้องเสนอแผนงานผลิตและคำขอกู้ตามแบบที่กำหนดไว้ถึงคณะกรรมการ
ดำเนินการ โดยผ่านประธานกลุ่มซึ่งตนสังกัด

(3) ให้ประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มนัดเรียกประชุมกลุ่ม เพื่อพิจารณา
แผนงานผลิตและคำขอกู้แต่ละราย และกำหนดวงเงินกู้ระยะสั้น เพื่อผลิตผลหลักของสมาชิก
โดยในทางปฏิบัติ ต้องมอบให้ประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มหรือกรรมการดำเนินการหรือ
เจ้าหน้าที่สหกรณ์สอบสวนข้อมูลและรายละเอียด ตามแผนงานผลิตและคำขอกู้ ยังที่ประชุมกลุ่ม
หรือ ไร่ นา หรือบ้านเรือนของสมาชิกผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลและรายละเอียดที่ถูกต้อง เกี่ยวกับ
ประเภทผลิตผล เนื้อที่เพาะปลูก ซึ่งจะใช้เงินกู้จำนวนนั้น ผลที่ได้ต่อไร่ตามปกติ ผลทั้งหมดที่คาดจะได้
ส่วนที่หักเป็นค่าเช่าใช้ในครัวเรือนทำพันธุ์และใช้ในทางอื่น ๆ ผลิตผลส่วนเพื่อขาย ราคาต่อหน่วย

ที่คาดจะได้และราคาประเมินของผลิตผลส่วนเพื่อขาย ผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ส่วนที่ส่งมอบต่อสหกรณ์ เพื่อชำระหนี้เงินกู้ (รวมทั้งดอกเบี้ย) (ในกรณีสหกรณ์ดำเนินธุรกิจในการรวบรวมผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก) ตลอดจนสอบสวนจำนวนเงินทุนทั้งหมดที่ต้องการเพื่อนำนั้น ทั้งจำนวนเงินทุนของผู้กู้เองที่จะนำมาใช้ รายการที่ต้องการเงินกู้และกำหนดการจ่ายเงินกู้แก่ผู้กู้ กำหนดชำระคืนเสร็จ และการชำระหนี้เงินกู้ รายก่อนๆ ของผู้กู้นั้น ในกรณีผู้กู้เลือกใช้การจำนอง อสังหาริมทรัพย์หรือการค้ำประกัน ก็ให้สอบสวนรายละเอียดแห่งทรัพย์สินที่เสนอเป็นประกัน หรือสอบสวนฐานะทั่วไปของสมาชิก ซึ่งเสนอเข้าค้ำประกันด้วยและเมื่อที่ประชุมกลุ่มได้ตรวจสอบและรับรองรายการต่างๆ แล้ว จึงเสนอแนะวงเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลักของสมาชิกผู้กู้แต่ละคนจากกลุ่มนั้น ๆ ต่อคณะกรรมการดำเนินการ

(4) สมาชิกผู้กู้ต้องทำหนังสือกู้ตามแบบที่กำหนดไว้เสนอต่อสหกรณ์ พร้อมกับแผนงานผลิตและค่าของกู้ อื่นๆ สมาชิกผู้กู้ทั้งหมดในแต่ละกลุ่ม ต้องทำหนังสือค้ำประกันต่อสหกรณ์ ตามความในข้อ 7 (2) เสนอไปพร้อมกันด้วย

(5) เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นสมควร ก็จะอนุญาตให้สมาชิกผู้กู้ถือใช้หนังสือกู้ได้ โดยกำหนดวงเงินกู้และกำหนดชำระคืนเสร็จไว้ด้วย

(6) เมื่อคณะกรรมการดำเนินการอนุญาตให้ถือใช้หนังสือกู้ได้แล้ว สมาชิกผู้กู้จึงเบิกรับเงินกู้ได้ ทั้งนี้โดยสหกรณ์จะจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกผู้กู้เป็นงวด ๆ ตามจำนวนและในเวลาที่ต้องการใช้จ่ายดำเนินงาน โดยรวมต้นเงินไม่เกินวงเงินที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดไว้ ในการเบิกรับเงินกู้ ผู้กู้ต้องทำหลักฐานการรับเงินกู้ให้ไว้ทุกครั้ง สหกรณ์ย่อมคิดดอกเบี้ยตามจำนวนต้นเงินที่เบิกรับไปจริงเท่านั้น

อนึ่ง หากวัตถุประสงค์ในการขอกู้เงินของสมาชิกเป็นไปเพื่อจัดซื้อวัสดุ การเกษตร เครื่องอุปโภคบริโภค หรือสินค้าอย่างอื่นที่สหกรณ์ดำเนินธุรกิจอยู่ สมาชิกผู้กู้เงินจะได้รับเงินกู้จากสหกรณ์ในรูปของสินค้าเครื่องอุปโภคบริโภค หรือวัสดุการเกษตรนั้นๆ แทนการรับในรูปของเงินสด

ข้อ 10 วิธีให้เงินกู้ระยะสั้นเพื่อการอื่นและเงินกู้ระยะปานกลาง

(1) สมาชิกผู้ประสงค์ขอกู้เงินระยะสั้น เพื่อการอื่นนอกจากผลิตผลหลักหรือระยะปานกลาง ต้องแจ้งความจำนงขอกู้ต่อสหกรณ์เพื่อลงบันทึกไว้ การขอรายที่ปรากฏว่าอยู่ในเกณฑ์ซึ่งสหกรณ์ พึงพิจารณานั้น สหกรณ์จะมอบให้กรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ เพื่อนำสมาชิกทำแผนงานผลิตหรือแผนการใช้เงินทุนและค่าของกู้ ตามแบบที่สหกรณ์กำหนดไว้ให้ถูกต้องตามสมควร และให้ผู้สอบสวนทำรายการประกอบค่าของกู้ด้วย

การสอบสวนดังกล่าว รวมทั้งรายการต่าง ๆ ตามที่จำเป็น เช่น รายละเอียดเกี่ยวกับแผนงานผลิตหรือความมุ่งหมายที่ต้องการเงินทุน จำนวนเงินทุนทั้งหมดที่ต้องการเพื่องานนั้น จำนวนเงินทุนของสมาชิกผู้ขอกู้เองที่จะนำมาใช้ รายการที่ต้องการเงินทุนและกำหนดจ่ายเงินทุนแก่ผู้ขอกู้ กำหนดชำระหนี้เงินกู้และที่มาแห่งรายได้สำหรับชำระหนี้เงินกู้ รายละเอียดของทรัพย์สินที่จะใช้เงินกู้การชำระหนี้เงินกู้อย่างก่อนๆ ของผู้ขอกู้ ความสามารถและประสบการณ์ของผู้ขอกู้ที่จะดำเนินงานตามที่เสนอในแผนงานผลิต หรือแผนงานการใช้เงินทุน และคำขอกู้และข้อความอื่นๆ เกี่ยวกับการประกอบอาชีพและฐานะทั่วไปของผู้ขอกู้ ตลอดจนฐานะทั่วไปของสมาชิก ซึ่งเสนอเข้าคำประกัน หรือรายละเอียดแห่งทรัพย์สินที่เสนอเป็นประกัน ทั้งนี้ สมาชิกผู้ขอกู้และผู้เสนอคำประกัน ตลอดจนผู้เสนอจ้างของทรัพย์สินเป็นประกัน ต้องให้ข้อความจริงและร่วมมือ

(2) สมาชิกผู้ขอกู้ต้องทำหนังสือกู้ตามแบบที่กำหนดไว้เสนอต่อสหกรณ์ พร้อมกับแผนงานผลิตหรือแผนการใช้เงินทุนและคำขอกู้ ถ้าการกู้เงินรายนั้น ใช้การคำประกันตามข้อ 7 (3) ก็ให้ผู้คำประกันทำหนังสือคำประกัน ตามแบบที่สหกรณ์กำหนดไว้ เสนอไปพร้อมกันด้วย

(3) ให้นำความในระเบียบข้อ 9 (6) และข้อ 11 มาใช้บังคับในเรื่องเงินกู้ระยะสั้น เพื่อการอื่นและเงินกู้ระยะปานกลาง โดยอนุโลม

ข้อ 11 การตรวจสอบการใช้เงินกู้

(1) สหกรณ์อาจมอบประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มหรือกรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ตรวจสอบการใช้เงินกู้ของสมาชิกผู้กู้ หนึ่ง กรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ โดยร่วมมือกับเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะให้คำแนะนำแก่สมาชิกผู้กู้ เพื่อใช้วิธีปฏิบัติทางการเกษตรอันได้ผลดีขึ้น ทั้งนี้ เป็นหน้าที่ของสมาชิกผู้กู้ ต้องร่วมมือและปฏิบัติตาม

(2) ในกรณีที่ปรากฏว่าสมาชิกผู้ก้นำเงินกู้ที่เบิกไปใช้ผิดวัตถุประสงค์หรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำเพื่อใช้วิธีปฏิบัติทางการเกษตรกรรมอันได้ผลดีขึ้น หรือภาวะแห่งการผลิตที่ใช้เงินกู้นั้น แสดงว่าจะได้ผลไม่ดีหรือมีเหตุอื่น ๆ ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาเห็นว่าไม่สมควรให้เงินกู้เต็มวงเงินที่กำหนดไว้ คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจให้ลดหรือระงับการจ่ายเงินกู้อวดต่อ ๆ ไป สำหรับรายนั้นได้

ข้อ 12 ข้อผูกพันเกี่ยวกับการชำระหนี้ด้วยผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิกผู้กู้

สหกรณ์ที่ดำเนินธุรกิจในการรวบรวมผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก คณะกรรมการดำเนินการอาจพิจารณากำหนดให้สมาชิกผู้กู้ ชำระหนี้เงินกู้ด้วยผลิตผล หรือผลิตภัณฑ์ของตน ทางสหกรณ์นี้ ตามข้อกำหนดในข้อ 13 ในปริมาณที่คุ้มกับเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ (รวมทั้งดอกเบี้ย) อันพึงชำระตามสัญญาไว้ โดยสหกรณ์คิดราคาผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก

เท่ากับราคาตลาดแห่งผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์นั้น ในเวลาและสถานที่ที่ส่งมอบให้แก่สหกรณ์ ทั้งนี้ เป็นหน้าที่ของสมาชิกผู้เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติตาม

อนึ่ง เพื่อประโยชน์แก่การควบคุมเกี่ยวกับเงินกู้ กรรมการดำเนินการ หรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์มีสิทธิเข้าสำรวจผลิตผลของสมาชิกผู้กู้ในนาไร่ ในลานในที่เก็บหรือที่อื่น ๆ ในเวลาอันสมควรได้เสมอและสมาชิกผู้เกี่ยวข้องต้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

ข้อ 13 การชำระหนี้เงินกู้ เมื่อใกล้ถึงกำหนดการชำระคืนเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ สหกรณ์จะออกหนังสือเตือนสมาชิกผู้กู้ และสหกรณ์จะมอบให้กรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่ สหกรณ์เข้าร่วมประชุมกลุ่ม ทั้งนี้ เพื่อซักซ้อมสมาชิกผู้กู้เรื่องจำนวนเงินและกำหนดเวลา ซึ่งสมาชิก นั้น ๆ จะต้องชำระคืนเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ พร้อมทั้งดอกเบี้ยหรือจำนวนผลิตผลหรือ ผลิตภัณฑ์ส่วนที่สำหรับชำระหนี้เงินกู้ รวมทั้งดอกเบี้ยในกรณีที่สหกรณ์ดำเนินธุรกิจในการ รวบรวมผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก ซึ่งจะต้องส่งชำระหนี้ต่อสหกรณ์ ตามข้อ 12

ในกรณีจำเป็น สหกรณ์จะมอบให้กรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ หรือประธานกลุ่ม หรือเลขานุการกลุ่มออกไปทวงถามสมาชิกผู้กู้รายคน เพื่อให้ชำระคืนเงินกู้หรือ เงินงวดชำระหนี้ พร้อมทั้งดอกเบี้ยต่อสหกรณ์หรือให้ส่งชำระหนี้เงินกู้ด้วยผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ ต่อสหกรณ์ (ในกรณีที่สหกรณ์ดำเนินธุรกิจในการรวบรวมผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก) เป็นหน้าที่ของสมาชิกผู้เกี่ยวข้องต้องอำนวยความสะดวกตามสมควรและปฏิบัติตาม

ในการชำระหนี้เงินกู้ นั้น ให้สมาชิกผู้กู้มีหน้าที่ต้องจัดการชำระ ณ สำนักงาน ของสหกรณ์หรือสถานที่ ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการจะกำหนดเป็นคราว ๆ

3. แนวคิดเกี่ยวกับสินเชื่อ

3.1 ความหมายของสินเชื่อ

สุณี ศักรนนันท์ (อ้างถึงใน จันทรศรี สมวิลาศ, 2536: 14) กล่าวถึงสินเชื่อและ ความหมายของสินเชื่อว่าเป็นคำที่มาจากภาษาละติน “Creditum” ซึ่งแปลว่า “to trust” ตามความหมายของ “เครดิต” จึงเป็นที่เข้าใจของบุคคลทั่วไปว่า “ความสามารถในการกู้ยืมเงินของ บุคคลหนึ่งที่มีต่อบุคคลอีกคนหนึ่ง โดยมีสัญญาหรือเงื่อนไขที่จะชำระเงินนั้นในอนาคต” ซึ่งในการ กู้ยืมนี้ มีทั้งด้านส่วนตัวและในวงการธุรกิจ สำหรับวงการธุรกิจจะกินความหมายรวมถึงการนำสินค้า หรือการใช้บริการก่อนและชำระเงินในอนาคตด้วย ในแง่ของนักบัญชี สินเชื่อ (เครดิต) จะหมายถึง การลงบัญชีในสมุดแยกประเภทในด้านหนี้สินแสดงเป็นฐานเจ้าหนี้ของธุรกิจ ส่วนในด้านการเงิน หมายถึง จำนวนเงินกู้หรือจำนวนเงินที่ยังค้างชำระแก่เจ้าหนี้

คาร์ณี พุทธวิบูลย์ (2543: 2) หมายถึง ความเชื่อถือและไว้วางใจระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย ในการที่จะให้สินค้าหรือบริการหรือเงินจำนวนหนึ่งไปใช้ก่อน โดยมีสัญญากำหนดเงื่อนไขและเงื่อนไขการชำระคืนในอนาคตบุคคล 2 ฝ่าย ที่กล่าวถึงนั้น อาจมีการติดต่อกันเป็นรายบุคคล กลุ่มบุคคล หรือนิติบุคคล หรือระหว่างกันก็ได้ และสิ่งที่ฝ่ายผู้ให้สินเชื่อจะต้องรับภาระต่อมา คือ ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ นอกจากจะต้องอยู่บนรากฐานของความเชื่อถือแล้ว ยังต้องอาศัยหลักประกัน ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งบุคคลหรือหลักทรัพย์ที่จะนำมาใช้ เพื่อลดความเสี่ยงด้วย

หากพิจารณาจากหลักประกันในการกู้ยืม สินเชื่อเพื่อการบริโภค แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

3.1.1 สินเชื่อที่มีหลักประกัน (Secured Loans) เป็นการกู้ยืมที่ผู้กู้มีสินทรัพย์เป็นหลักประกันในการกู้ยืม สินเชื่อประเภทนี้ หากผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดแล้ว ผู้ให้กู้สามารถนำสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกันไปขายทอดตลาดเพื่อนำเงินมาจ่ายชำระหนี้ได้ เช่น การกู้ยืมเพื่อซื้อรถยนต์จากบริษัทเงินทุน ผู้กู้จะต้องนำรถยนต์คันดังกล่าว มาเป็นหลักประกัน หากผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด บริษัทเงินทุนผู้ให้กู้ยืมสามารถยึดรถยนต์คันที่นำมาเป็นหลักประกันนั้นได้ เป็นต้น

3.1.2 สินเชื่อที่ไม่มีหลักประกัน (Unsecured Loans) เป็นการกู้ยืมที่ผู้กู้ไม่มีทรัพย์สินใด ๆ มาเป็นหลักประกันในการกู้ยืม สินเชื่อที่ไม่มีหลักประกันนั้น ผู้ให้กู้มักจะคิดดอกเบี้ยจากผู้กู้ในอัตราที่สูงกว่าสินเชื่อที่มีหลักประกัน เนื่องจากผู้ให้กู้มีความเสี่ยงที่จะไม่ได้รับเงินต้นและดอกเบี้ยคืน (Default Risk) มากกว่าสินเชื่อที่มีหลักประกัน

3.2 การวิเคราะห์สินเชื่อ

3.2.1 หลักการทั่วไปในการพิจารณาสินเชื่อ กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2549: 9-11) หลักการทั่วไป ในการพิจารณาสินเชื่อสิ่งที่เจ้าหน้าที่สินเชื่อของสหกรณ์พิจารณา เมื่อลูกค้าขอสินเชื่อมี 3 ประการ หรือที่เรียกง่าย ๆ ว่า 3p คือ

1) **วัตถุประสงค์ (Purpose)** หมายถึง การพิจารณาถึงวงเงินที่ขอมาน ชนิดของเครดิตที่ต้องการ เครดิตที่ได้จะนำไปใช้ทำอะไร จะเป็นเงินทุนหมุนเวียน หรือเป็นการลงทุนในทรัพย์สินถาวร

2) **การชำระคืน (Payment)** หมายถึง ความสามารถในการดำเนินงานของผู้ขอสินเชื่อ จะสามารถทำได้ตามสัญญาหรือไม่ ระยะเวลาที่ขอมาสั้นหรือยาวไป และควรจะแก้ไข หรือการชำระคืนจะทยอยชำระเป็นงวด ๆ หรือครั้งเดียว เจ้าหน้าที่สินเชื่อแน่ใจหรือไม่ ว่าผู้ขอสินเชื่อจะสามารถชำระหนี้คืนตามเงื่อนไขที่ตกลงกัน

3) การป้องกันความเสี่ยง (Protection) เรื่องป้องกันความเสี่ยงนั้น จะพิจารณาถึงความเสี่ยงอันจะเกิดขึ้นจากการที่ผู้ขอสินเชื่อ ไม่สามารถชำระหนี้ได้ในกรณีที่ธุรกิจของผู้ขอสินเชื่อขาดทุน ผู้ขอสินเชื่อจะนำเงินจากที่อื่น มาชำระหนี้กับสหกรณ์ได้หรือไม่ ถ้าธุรกิจมีความเสี่ยงสูง สหกรณ์ก็ต้องดูคุณภาพของทรัพย์สินที่เอามาประกันว่ามูลค่าจากการขายทอดตลาด จะพอกับหนี้ของสหกรณ์หรือไม่

3.2.2 **หลักการบริหารสินเชื่อที่ดี** กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2559: 19-20) หลักการบริหารสินเชื่อที่ดี ในการพิจารณาให้สินเชื่อ นั้น จะต้องมียุทธศาสตร์การวิเคราะห์สินเชื่อ ซึ่งแต่ละธุรกิจหรือแต่ละสถาบันย่อมมีหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติแตกต่างกันออกไปแต่ละเป้าหมายหลักหรือวัตถุประสงค์หลักที่เหมือนกัน คือ ต้องการให้ผู้ขอสินเชื่อไปแล้ว สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน ส่งผลให้มีรายได้เพียงพอที่จะชำระหนี้ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย การจะให้สินเชื่อแก่ลูกค้ารายใด จะต้องพิจารณาลูกค้ารายนั้นก่อน ว่าควรแก่การให้สินเชื่อหรือไม่ โดยการสืบสวนข้อมูลสินเชื่อและจะต้องมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณา หลักการที่ใช้คือ C's policy เพื่อพิจารณาความมั่นคงหรือความเสี่ยง หากมีการปล่อยสินเชื่อให้แก่บุคคลที่ขอสินเชื่อ หลักเกณฑ์นี้ จะพิจารณาลักษณะหรือคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อเป็นหลัก ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1) **คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ (Character)** หมายถึง อุปนิสัยใจคอและพฤติกรรมของผู้ขอสินเชื่อว่าจะมีความเต็มใจชำระหนี้มากน้อยเพียงใด โดยอาจพิจารณาได้เพียง 2 ประเภท

(1) **คุณสมบัติและประวัติส่วนตัว** เช่น อุปนิสัยทั่วไป ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว อายุ นิติภาวะ การค้า สังคม ความซื่อสัตย์ ชื่อเสียงส่วนตัว เป็นต้น

(2) **คุณสมบัติเฉพาะด้าน** เช่น ความสามารถ ความชำนาญ ประสบการณ์ ความคิดความอ่าน ความรับผิดชอบด้านนิติกรรม เป็นต้น

2) **ความสามารถในการชำระหนี้ (Capacity)** หมายถึง สมรรถภาพในการหารายได้ เพื่อนำมาชำระหนี้ ถ้าเป็นการขอสินเชื่อส่วนบุคคลก็จะพิจารณาจากคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อเป็นหลัก แต่ถ้านิติบุคคลจะใช้การพิจารณาจากงบการเงิน แผนการบริหาร แผนการชำระหนี้ คินโครงการ และวัตถุประสงค์ในการใช้เงินกู้ของผู้ขอสินเชื่อ ฯลฯ

3) **เงินทุน (Capital)** หมายถึง ส่วนของสินทรัพย์ที่มีเหนือหนี้สิน เพื่อเป็นหลักประกันความปลอดภัย ในกรณีที่มิคุณสมบัติและความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้ไม่สู้ดีนัก โดยดูจากอัตราส่วนกำไร/ทุน และอัตราส่วนหนี้สิน/ทุน อย่างไรก็ตาม มีข้อระวังว่า ส่วนของเจ้าของ ซึ่งรวมทั้งสินทรัพย์ที่มีตัวตนและไม่มีตัวตน จะมีค่าเท่าไร แยกเป็นสัดส่วนได้หรือไม่ ในกรณีที่ต้องการชำระบัญชี

4) *หลักประกัน (Collateral)* หมายถึง การค้ำประกันการกู้เงินโดยมีหลักทรัพย์ ได้แก่ ที่ดิน อาคาร โรงเรือน สิทธิการเช่า พันธบัตร ฯลฯ

5) *สภาพทางเศรษฐกิจ (Condition)* หมายถึง สถานการณ์โดยทั่วไป ภายใต้การเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ทั้งเทคโนโลยี สังคม กฎหมาย การเมือง ภาษี การตลาดภายในและภายนอกประเทศและเทคนิคการผลิต ฯลฯ

6) *ประเทศที่ติดต่อกันด้วย (Country)* หมายถึง ในกรณีที่มีการค้าระหว่างประเทศควรพิจารณาภาวะทางการเมือง ภาษี เศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่ติดต่อกันด้วย เพราะแนวความคิดและความรับผิดชอบอาจแตกต่างกัน โดยเฉพาะเกี่ยวกับเอกสารและการปฏิบัติทางการค้าอาจแตกต่างกันด้วย

ในการวิเคราะห์สินเชื่อ จะต้องมีการวิเคราะห์ในรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ขอสินเชื่อ ซึ่งอาจเป็นบุคคลหรือนิติบุคคล โดย

1) *การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ* เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ขอสินเชื่อ ทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล โดยใช้ C's policy เป็นแนวทาง วิธีวิเคราะห์จะพิจารณาส่วนประกอบเป็นสำคัญของแต่ละ C และอาศัยข้อมูลเชิงคุณภาพของผู้ขอสินเชื่อตั้งแต่อดีต ปัจจุบันและการคาดคะเนแนวโน้มในอนาคตด้วย

2) *การวิเคราะห์สินเชื่อเชิงปริมาณ* เน้นหนักการวิเคราะห์งบการเงิน โดยเริ่มตั้งแต่การจัดและปรับปรุงรายการ เพื่อการวิเคราะห์เครื่องมือและเทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์

3) *การวิเคราะห์งบการเงิน* เป็นการวิเคราะห์รายการในงบดุลและงบกำไรขาดทุน เพื่อตรวจสอบความสามารถในการชำระหนี้ และความสามารถในการทำกำไรของผู้ขอสินเชื่อ

4) *การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน* เป็นการนำเอารายการในงบการเงินที่สะท้อนให้เห็นสภาพคล่องและความสามารถในการทำกำไร มาพิจารณาร่วมกันในรูปของอัตราส่วน

5) *วิธีวิเคราะห์เชิงปริมาณของกิจการขนาดเล็ก* จะไม่มีงบการเงินอย่างละเอียด ให้วิเคราะห์ ดังนั้น ผู้วิเคราะห์จะต้องใช้รายการทางการเงินที่มีอยู่มาตรวจสอบความสามารถในการชำระหนี้

3.3 หลักการเรียกเก็บหนี้

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2549: 23-24) หลักการเรียกเก็บหนี้ มีแนวทางปฏิบัติเพื่อให้การเรียกเก็บหนี้ได้เกิดผลสำเร็จตามความต้องการ มีหลักการ ดังนี้

3.3.1 การเรียกเก็บหนี้หรือทวงหนี้ ซึ่งอาศัยพื้นฐานที่ว่าลูกหนี้แต่ละคน จะมีคุณสมบัติ (Character) ที่แตกต่างกันออกไป บางคนมีอุปนิสัยเหนียวหนึ่ต้องทวงถึงจะให้ บางคนขาดความตั้งใจที่จะชำระหนี้ และบางคนถือในเรื่องเกียรติเป็นสำคัญ การทวงหนี้โดยวิธีเรียกเก็บหนี้แต่ละรายจึงต้องใช้กลยุทธ์ (Tactic) เช่น ลูกหนี้ที่มีความรับผิดชอบ (Responsibility) ก็อาจจะใช้วิธีขอร้อง (Collection Appeals) คือ การทวงถามแบบบอกกล่าวให้ทราบ หรือลูกหนี้ที่มีประวัติการชำระหนี้ไม่สม่ำเสมอ ก็อาจจะทวงถามตามกำหนดเวลา (Date line) หรือลูกหนี้ที่มีเจตนาไม่ชำระหนี้ ทวงถามด้วยวิธีกล่าวแล้วไม่ได้ผล มีการบ้ายเบี่ยงหรือผัดผ่อนหรือใช้วิธีนิ่งเฉยอยู่เรื่อย ก็จำเป็นต้องใช้วิธีทวงถามแบบยื่นคำขาด การที่จะจัดว่าลูกหนี้รายใด จะใช้วิธีทวงถามแบบใด จะมีส่วนช่วยได้มาก

3.3.2 หลักการติดตามหนี้ มีหลักการที่ควรกำหนดไว้ 2 วิธี คือ

1) **วิธีการจัดชั้น** โดยการจัดกลุ่มลูกหนี้ออกเป็นประเภทต่าง ๆ เช่น ลูกหนี้ที่ดี หรือพอใช้ หรือไม่ดี เมื่อจัดประเภทได้แล้ว นำไปจัดลำดับความสำคัญของแต่ละกลุ่มว่าควรติดตามด้วยวิธีใด หรือมีความถี่ในการทวงถามมากน้อยเพียงใด หรือสะดวกในการติดตามเร่งรัดหนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถตรวจสอบพิจารณาให้สินเชื่อ ในโอกาสต่อไป

2) **วิธีกำหนดเวลา** คือ การกำหนดหลักการไว้ว่าลูกหนี้ประเภทใด หรือกลุ่มใด จะต้องมีการเรียกเก็บหนี้หรือทวงถามภายในระยะเวลาอย่างไร ซึ่งหนี้บางประเภทระยะเวลาการบอกกล่าวหลังทวงถามจะมีผลในทางรูปคดี เมื่อมีการฟ้องร้องกัน

3.4 นโยบายการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตร

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2549: 9-11) เนื่องจากการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตร มีความเสี่ยง (Risk) ทั้งในด้านการผลิตและการขายผลผลิต ดังนั้น เพื่อลดความเสี่ยงดังกล่าว การให้สินเชื่อจะต้องใช้ความระมัดระวังและความละเอียดรอบคอบตามสมควร ซึ่งสหกรณ์ควรกำหนดนโยบายการดำเนินงานให้สินเชื่อ เพื่อการเกษตรที่จะให้ผลมั่นคง ตามแนวทางต่อไปนี้

3.4.1 การคัดเลือกท้องที่ เพื่อให้การให้สินเชื่อได้ผลในการเพิ่มผลผลิตหรือสนับสนุนการพัฒนาเกษตรอย่างแท้จริง สหกรณ์ควรดำเนินงานในท้องที่ ซึ่งมีช่องทางเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรโดยเฉพาะท้องที่ ที่ได้รับน้ำจากชลประทาน มีบริการส่งเสริมการเกษตรจากส่วนราชการ หรือส่วนงานที่เกี่ยวข้อง และผลิตผลในท้องที่นั้นมีช่องทางขายได้กว้างขวาง

3.4.2 การคัดเลือกเกษตรกรผู้กู้ สหกรณ์ควรใช้ความระมัดระวังในการคัดเลือกเกษตรกรผู้ให้กู้ให้ได้ผู้มีนิสัยดี มีความซื่อสัตย์และมีฐานะทางเศรษฐกิจพอสมควรตลอดจนมีความสามารถดำเนินงานเกษตรที่ก่อให้เกิดรายได้เพียงพอเพียง ซึ่งปกติย่อมชำระหนี้ได้ตามกำหนด

3.4.3 การให้การศึกษาอบรม สหกรณ์จะต้องให้การศึกษาอบรมเกี่ยวกับสินเชื่อเพื่อการเกษตรแก่เกษตรกรผู้กู้ เช่น ในเรื่องเหตุผล คุณประโยชน์ และโทษของการให้สินเชื่อ กู้ทางเพิ่มผลผลิต การทำแผนงานผลิตและการออมเงิน เป็นต้น

3.4.4 การให้สินเชื่อเพื่อเพิ่มผลผลิต สหกรณ์ควรช่วยเหลือเกษตรกรในการทำแผนงานผลิต โดยถูกต้องสมควร และให้สินเชื่อเพิ่มผลผลิตโดยคำนึงถึงแผนงานผลิต ความสามารถชำระหนี้ของเกษตรกรผู้กู้แต่ละราย อีกทั้งจำนวนสินเชื่อควรสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการผลิตและค่าของผลผลิตที่คาดว่าจะได้ นอกจากนี้ สหกรณ์ควรปฏิเสธไม่ให้สินเชื่อ ซึ่งไม่อาจชำระคืนได้จากรายได้การเกษตร เพราะการให้สินเชื่อเช่นนั้น มักเกิดความยากลำบากในการชำระคืน

3.4.5 การควบคุมแนะนำ สหกรณ์ต้องควบคุมการให้สินเชื่อของเกษตรกรผู้กู้ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ โดยการออกไปตรวจสอบการใช้สินเชื่อให้เป็นไปตามแผนการผลิต

3.4.6 ทะเบียนเกษตรกรกรรม สหกรณ์พึงช่วยเหลือเกษตรกรในการจัดทำทะเบียนเกษตรกรกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดทำงบแสดงฐานะการเงินของเกษตรกรประจำปี เพื่อเป็นทางหยั่งรู้ฐานะทางการเงินของเกษตรกรผู้กู้หรือผู้ค้ำประกัน โดยถ่องแท้

3.4.7 หลักประกัน สหกรณ์ควรพิจารณากำหนดให้เหมาะสมกับจำนวนสินเชื่อบริหารระยะเวลาชำระคืน

3.4.8 การเชื่อมโยงสินเชื่อเข้ากับงานธุรกิจอื่น สหกรณ์ควรเชื่อมโยงงานสินเชื่อ งานขายผลผลิตทางการเกษตรและงานจัดหาวัสดุการเกษตรเข้าด้วยกัน โดยบริบูรณ์

3.4.9 เหตุสุดวิสัย โดยอาชีพทางการเกษตรต้องอาศัยดินฟ้าอากาศเป็นสำคัญ หากมีเหตุการณ์นอกเหนืออำนาจการควบคุมของสหกรณ์และเกษตรกรผู้กู้เกิดขึ้น ทำให้การผลิตทางการเกษตรได้ผลไม่แน่นอน ฉะนั้นเพื่อป้องกันความเสี่ยงนี้ การให้สินเชื่อเพื่อการผลิตทางการเกษตร โดยปกติควรให้ไม่เกินส่วนอันควร

3.4.10 การไม่ชำระหนี้โดยจงใจ ในกรณีที่มีเกษตรกรผู้กู้ตั้งใจไม่ชำระหนี้ ทั้งที่สามารถชำระหนี้ได้ หากสหกรณ์ได้ใช้ความสามารถในการติดตามทวงถามให้ชำระหนี้แล้ว ไม่เป็นผล สหกรณ์พึงดำเนินการตามกฎหมาย เพื่อบังคับชำระหนี้และเพื่อมิให้ผู้อื่นเป็นเยี่ยงอย่าง

3.5 แนวคิดเกี่ยวกับหนี้สินเกษตรกร

3.5.1 **หนี้สินของเกษตรกร จำแนกตามแหล่งที่มา 2 แหล่ง** (สามารถ นิตย์เสมอ, 2536: 34)

1) **หนี้สินในระบบตลาดการเงิน (Organized Money Market)** เป็นหนี้สินในตลาดเงินที่เจ้าหน้าที่ทางการเงินของรัฐบาล มีอำนาจในการกำกับดูแล ได้แก่ หนี้สินของเกษตรกรที่มีกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หนี้สินของเกษตรกรที่มีกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป หนี้สินของเกษตรกรที่มีกับสถาบันเกษตรกร สหกรณ์การเกษตรและกลุ่มเกษตรกร หนี้สินของเกษตรกรที่มีกับหน่วยงานรัฐบาล (ที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน)

2) **หนี้สินนอกระบบตลาดการเงิน (Unorganized Money Market)** เป็นหนี้สินนอกระบบตลาดการเงินที่เจ้าหน้าที่ทางการเงินของรัฐบาล ไม่มีอำนาจเข้าไปกำกับดูแล ได้แก่ หนี้สินของเกษตรกรที่มีกับนายทุนในท้องถิ่น พ่อค้าคนกลาง ญาติพี่น้องและเพื่อนบ้าน

3.5.2 **สาเหตุการมีหนี้สินของเกษตรกร** จำแนก 3 ประการ (พิชญ์ นิตย์เสมอ, 2538: 40-42)

- 1) **ด้านการผลิต** เป็นเรื่องประสิทธิภาพในการผลิตของเกษตรกรแต่ละราย
- 2) **ด้านการตลาด** เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงและความไม่แน่นอน นอกเหนือจากการควบคุมของเกษตรกร ความผันผวนของราคา
- 3) **การแทรกแซงของรัฐบาล** อันเนื่องมาจากโครงการที่รัฐบาลส่งเสริมประสบความสำเร็จ ทำให้เกษตรกรมีหนี้พอกพูนขึ้น จนเกินกำลังที่จะแก้ไขได้ด้วยตนเอง

3.5.3 **การค้างชำระหนี้ของเกษตรกร** มีสาเหตุ ดังนี้ (กองวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร, 2536: 2)

- 1) รายได้ทางการเกษตรไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในครัวเรือน รายจ่ายส่วนเกินต้องอาศัยการทำงานนอกระบบการเกษตร แม้ว่ามีรายได้เสริมก็ตาม เงินทุนที่จะทำการผลิตในปีต่อไปจำเป็นต้องกู้ยืม
- 2) ระบายผลิตทางการเกษตร
- 3) การที่ผลผลิตทางการเกษตรได้รับความเสียหายจากการประสบภัยธรรมชาติ
- 4) การใช้จ่ายเงินกู้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ เช่น เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน การศึกษาหรือกิจกรรมที่มีผลตอบแทนกลับคืน
- 5) ขาดการสนับสนุนด้านการผลิต เช่น การส่งเสริม การผลิต การปรับปรุงโครงการสร้างการผลิตตามความเหมาะสมในพื้นที่
- 6) เกษตรกรมีภาระหนี้สินหลายที่ ทั้งสถาบันการเงินในระบบและนอกระบบ

4. แนวคิดเกี่ยวกับมูลเหตุของการค้างชำระหนี้

ชนินทร์ พิทยาวิธิ (2534) กล่าวว่า การค้างชำระหนี้ของลูกหนี้ เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยากในการดำเนินของธนาคาร เนื่องจากการอำนวยความสะดวกแก่ลูกค้าที่มาขอสินเชื่อ แม้ว่าได้มีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้กู้แล้วก็ตาม แต่ยังมีปัจจัยที่ส่งผลให้ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามกำหนดที่ระบุไว้ในสัญญา ธนาคารเอง ก็มีระบบตรวจสอบติดตามหนี้ ภายหลังจากที่ได้ให้กู้แล้ว ซึ่งต้องหาวิธีการหรือมาตรการในการควบคุมหนี้ค้างชำระ ให้อยู่ในระดับที่ไม่เกินเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งมูลเหตุของการค้างชำระหนี้พอจะสรุปได้ ดังนี้

4.1 มูลเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ หากปัจจัยดังกล่าว เปลี่ยนแปลงไปย่อมส่งผลกระทบต่อตัวลูกหนี้ได้ ได้แก่

4.1.1 ภาวะเศรษฐกิจ เป็นปัญหาสำคัญของการประกอบธุรกิจ หากภาวะเศรษฐกิจดี ย่อมส่งผลให้การประกอบธุรกิจมีการขยายตัวและเจริญรุ่งเรือง หากสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำหรือซบเซา ย่อมส่งผลให้เกิดการชะลอตัวทำให้ทางธุรกิจและการจ้างงานน้อยลง รายได้ของบุคคลลดลงตาม ซึ่งในบางธุรกิจอาจจะประสบปัญหารุนแรงถึงขั้นล้มละลายได้

4.1.2 นโยบายของรัฐบาล การดำเนินธุรกิจย่อมต้องเป็นไปในขอบเขตแห่งกฎหมาย ธุรกิจบางชนิดรัฐบาล อาจเห็นว่ามีจำเป็นต่อการครองชีพของประชาชนก็อาจจะกำหนดให้มีการควบคุมราคา เช่น ปูนซีเมนต์ น้ำตาล เป็นต้น การกระทำเช่นนี้ย่อมเป็นผลดีต่อผู้บริโภค แต่ถ้ามีปัจจัยอื่นเปลี่ยนแปลง รัฐบาลจะต้องพิจารณาปรับนโยบายให้เหมาะสม เช่น ถ้าต้นทุนของสินค้าที่ถูกควบคุมราคาสูง ก็ต้องขยับราคาควบคุมให้สูงขึ้นบ้าง ถ้าผู้ประกอบการไม่มีกำไรอาจทำให้ไม่มีกำลังใจจะขยายการผลิต เพื่อผลิตสินค้าเพิ่มขึ้นไว้รับความต้องการที่จะสูงขึ้นในอนาคต ในด้านภาษีอากร ถ้ามีการปรับปรุงภาษีอากรให้ทันต่อสภาวะการณ์ ก็จะเป็นการช่วยเหลือธุรกิจ เช่น การตั้งกำแพงภาษี เพื่อช่วยเหลืออุตสาหกรรมภายในประเทศ นโยบายมาตรการทางการเงินที่ช่วยเหลือผู้ประกอบการ ความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง เป็นต้น

4.1.3 ค่านิยมและเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทั้งสอง แม้ว่าดูเป็นเรื่องเล็กน้อย แต่ก็อาจจะทำให้ธุรกิจบางประเภทเกิดปัญหาขึ้นได้ โดยเฉพาะธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับแฟชั่น เมื่อผู้บริโภคมีค่านิยมเปลี่ยนแปลงไปหรือทางด้านเทคโนโลยี เช่น อุตสาหกรรมประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้า ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาในราคาที่ถูกลงและคุณภาพที่ดีขึ้น

4.1.4 ภัยธรรมชาติหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด เช่น ไฟไหม้ ภัยจากน้ำท่วม ผลผลิตได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ อุบัติเหตุ

4.2 มลเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายใน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นปัจจัยที่เกิดขึ้นภายในธนาคาร ที่เป็นผู้ปล่อยสินเชื่อเอง และสามารถควบคุมการเปลี่ยนแปลงได้ ได้แก่

4.2.1 การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย อาจทำให้ผู้กู้รับภาระดอกเบี้ยที่เปลี่ยนไป ด้วยหากอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น ภาระดอกเบี้ยก็จะเพิ่มขึ้น ผู้กู้ต้องใช้เวลานานกว่าเดิมในการชำระหนี้ ให้หมดไป ความเสี่ยงต่อการค้างชำระยิ่งสูงขึ้น

4.2.2 การประเมินราคาหลักทรัพย์ที่ไม่เหมาะสม เช่น การประเมินราคาหลักทรัพย์กัน ที่สูงเกินไป หลักทรัพย์ค้ำประกัน ไม่มีสภาพคล่อง ทำให้ผู้กู้ได้รับการอนุมัติวงเงินที่หลักทรัพย์ ค้ำประกัน ไม่คุ้มกับมูลหนี้ เกิดความจำเป็นหรือเกินความสามารถในการชำระหนี้ ทำให้ผู้กู้ไม่คำนึงถึง การสูญเสียหลักทรัพย์ที่ค้ำประกันไว้

4.2.3 ระบบการติดตามและควบคุมหนี้ของธนาคารไม่มีประสิทธิภาพ

4.2.4 การอำนวยความสะดวกของธนาคารที่ไม่มีการกลั่นกรองที่ดี เช่น เจ้าหน้าที่ขาด ประสบการณ์ การดำเนินงานที่เน้นปริมาณมากกว่าคุณภาพ

4.3 มลเหตุที่เกิดจากตัวลูกหนี้ ได้แก่

4.3.1 การที่ลูกหนี้นำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม เช่น การนำไปแก่งกำไร ในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ เมื่อภาวะเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลง ผลประโยชน์หรือกำไรที่ผู้กู้แก่งไว้ก็จะ เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

4.3.2 การย้ายถิ่นที่อยู่ การเปลี่ยนงาน การถูกเลิกจ้างงาน ทำให้ไม่สามารถรับภาระ หนี้ที่มีอยู่ได้

4.3.3 ลูกหนี้ถึงแก่กรรมหรือเจ็บป่วยเรื้อรัง ทูพพลภาพ สภาพครอบครัวหย่าร้าง ทำให้ภาระการใช้จ่ายในการดำรงชีวิตเปลี่ยนแปลงได้

4.3.4 ลูกหนี้ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย มีหนี้สินภายนอกมาก

4.3.5 ลูกหนี้ทำการค้าเกินตัวหรือหวังผลเลิศในธุรกิจมากเกินไป ภาระเงินงวดที่คาดไว้ อาจเกินความสามารถในการชำระหนี้ได้

4.3.6 การเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร เป็นผลให้การดำเนินงานของธุรกิจชะงักงัน การตัดสินใจดำเนินงานต่างๆ ไม่รวดเร็ว

4.3.7 การทุจริตของผู้บริหารกิจการ คิดถึงผลประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม สภาพธุรกิจที่แท้จริงไม่เปิดเผย จึงยากต่อการแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ทันกับเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

4.3.8 ลูกหนี้เจตนาบิดพลิ้วไม่ยอมชำระหนี้ หรือนำเงินไปชำระหนี้ภายนอกก่อน นำเงินไปชำระคืนแก่ธนาคาร

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับหลักการวิเคราะห์สินเชื่อ ตามหลัก 6' C (อ้างกรมส่งเสริมสหกรณ์ (2559: 19-20)) มูลเหตุของการค้างชำระหนี้ (อ้างถึง ชรินทร์ พิทยาวิรัช (2534)) ผู้ศึกษาได้สรุปเพื่อนำมาเป็นกรอบในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด ได้ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก เมื่อพิจารณาจาก Character (อุปนิสัยหรือคุณสมบัติของผู้กู้) Capital (ทุนหรือทรัพย์สินเงินทองที่เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้กู้) Collateral (หลักประกัน) ผู้ศึกษาได้สรุปปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพได้ อาชีพหลักภาคการเกษตร อาชีพอื่น นอกภาคการเกษตร กรรมสิทธิ์ในที่ดินพื้นที่ทำการเกษตร

2. ปัจจัยด้านความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก เมื่อพิจารณาจาก Capacity (ความสามารถในการชำระหนี้) Condition (สภาวะการณ์ทั่วไปที่อยู่นอกเหนือจากการควบคุมของลูกหนี้) ผู้ศึกษาได้สรุปปัจจัยด้านความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด คือ ภาระผูกพันกับสหกรณ์ หลักประกันการกู้เงิน การชำระหนี้เงินกู้กับสหกรณ์

3. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก เมื่อพิจารณาจาก Capacity (ความสามารถในการชำระหนี้) Condition (สภาวะการณ์ทั่วไปที่อยู่นอกเหนือจากการควบคุมของลูกหนี้) ผู้ศึกษาได้สรุปปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด คือ รายได้ รายจ่าย ภาระผูกพันกับสถาบันการเงิน

4. ปัจจัยด้านการผลิตของสมาชิก ได้แก่

- 1) ต้นทุนการผลิตสูง
- 2) ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ
- 3) ที่ดินทำการเกษตรไม่เหมาะสม
- 4) ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ
- 5) ขาดแหล่งน้ำ
- 6) ขาดแรงงาน
- 7) ค่าจ้างแรงงานสูง

5. ปัจจัยด้านการตลาดของสมาชิก ได้แก่

- 1) ราคาผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มค่ากับการลงทุน
- 2) ถูกกดราคารับซื้อจากพ่อค้าคนกลาง

- 3) ขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อรอราคา
 - 4) ขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิตเพื่อขาย
6. ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ ได้แก่
- 1) เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช
 - 2) เกิดภาวะฝนชุก น้ำท่วม น้ำหลาก ทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย
 - 3) เกิดภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย
 - 4) เกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหาย
7. ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ ได้แก่
- 1) สหกรณ์มีการตรวจสอบการใช้เงินกู้
 - 2) สหกรณ์มีการติดตามทวงหนี้อย่างต่อเนื่อง
 - 3) สหกรณ์ให้บริการทำเรื่องขอกู้เงินใหม่ทันทีหลังจากรับชำระหนี้
 - 4) สหกรณ์ให้ความสำคัญขณะติดต่อชำระหนี้
8. ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐบาล ได้แก่
- 1) นโยบายกองทุนหมู่บ้านมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้เงินกู้
 - 2) นโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกรมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้เงินกู้

5. วิจัยเกี่ยวข้อง

จุฑามาส หนูมาก (2552: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลหนี้ค้างชำระของสหกรณ์การเกษตรรัตนภูมิ จำกัด อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา” ผลการศึกษา พบว่าผู้ให้ข้อมูลให้ความสำคัญปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อระดับหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรรัตนภูมิ จำกัด ในด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับมาก องค์กรประกอบย่อยด้านเศรษฐกิจ คือ ราคาผลผลิตตกต่ำ อยู่ในระดับมาก ด้านภาวะทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลางและให้ความสำคัญในองค์กรประกอบย่อยด้านภาวะทางการเมือง คือ การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองบ่อย ๆ อยู่ในระดับมาก ในด้านภาวะภัยธรรมชาติอยู่ในระดับน้อย โดยให้ความสำคัญในองค์กรประกอบย่อยด้านภัยธรรมชาติ คือ น้ำท่วม อยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยจากพนักงานสหกรณ์ที่มีผลต่อหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรของผู้ให้ข้อมูล 4 ด้าน คือ การบริการสินเชื่อของสหกรณ์ ศักยภาพของพนักงานสหกรณ์ ความช่วยเหลือทางการตลาดและการเร่งรัดหนี้สิน พบว่าผู้ให้ข้อมูลให้ความสำคัญด้านการบริการสินเชื่อของสหกรณ์ อยู่ในระดับปานกลาง ด้านศักยภาพของพนักงานสหกรณ์ ระดับน้อย ด้านความช่วยเหลือทางการตลาดในระดับปานกลาง และด้านการเร่งรัดหนี้สินผู้ให้ข้อมูลในระดับน้อย ซึ่งผลการศึกษา

พบว่าผู้ให้ข้อมูล มีข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระ โดยให้ความสำคัญในด้านการผลิต พบว่าปัญหาส่วนใหญ่ คือ ต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการผลิตสูง ปัญหารองลงมาเป็นการทำเกษตรประเภทเดียว แนวทางแก้ไขปัญหาคือ ลดค่าใช้จ่ายและต้นทุนการผลิต ปัญหาด้านการตลาด ปัญหาส่วนใหญ่ คือ ราคาผลผลิตตกต่ำ มีแนวทางแก้ไขปัญหาคือ การจัดให้มีการประกันราคาผลผลิตด้านการจัดการเงินกู้ พบว่าปัญหาส่วนใหญ่ คือ การใช้เงินกู้ตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้เพียงบางส่วน แนวทางในการแก้ไขปัญหาคือ นำเงินไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กู้ ปัญหาด้านค่าใช้จ่ายในครัวเรือน พบว่าปัญหาส่วนใหญ่ คือ ลงทุนในทรัพย์สินอื่น หรือบางส่วนไม่รู้จักประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนแบบเศรษฐกิจพอเพียง มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาคือ ลดหรือประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน

ธำรง ไก่ฟ้า (2555: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “การเปรียบเทียบการดำเนินธุรกิจสินเชื่อระหว่างสหกรณ์การเกษตรกับสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์” ผลการศึกษาพบว่า (1) ผลการดำเนินธุรกิจสหกรณ์การเกษตรมีอัตราการเติบโตที่สูงกว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียน 2 ด้าน คือ ด้านปริมาณธุรกิจและด้านกำไรเฉพาะธุรกิจ โดยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ย ร้อยละ 35.56 และร้อยละ 22.43 ส่วนสหกรณ์เครดิตยูเนียนมีอัตราเฉลี่ยร้อยละ 10.93 และร้อยละ 11.79 ตามลำดับ แต่ด้านการชำระหนี้ถึงกำหนดชำระของสมาชิก สหกรณ์เครดิตยูเนียน มีอัตราการชำระหนี้สูงกว่าสหกรณ์การเกษตร คือ มีอัตราการชำระเฉลี่ย ร้อยละ 78.21 และร้อยละ 62.14 ตามลำดับ (2) วิธีปฏิบัติงานสินเชื่อสหกรณ์เครดิตยูเนียน มีจำนวนสหกรณ์ที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์สูงกว่าสหกรณ์การเกษตรทั้ง 3 ขั้นตอน โดยจำนวนสหกรณ์ที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เปรียบเทียบกัน คือ ขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้ ร้อยละ 91.13 ต่อ 74.73 ขั้นตอนการพิจารณาเงินกู้ ร้อยละ 95.33 ต่อ 76.36 และขั้นตอนหลังการให้เงินกู้ ร้อยละ 63.33 ต่อ 62.82 (3) ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานสินเชื่อกับผลการดำเนินธุรกิจ พบว่าสหกรณ์ทั้ง 2 ประเภท ปริมาณธุรกิจและผลกำไรเฉพาะธุรกิจ มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้ ขั้นตอนการพิจารณาเงินกู้ และขั้นตอนหลังการให้เงินกู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนอัตราการชำระหนี้ถึงกำหนดชำระของสมาชิก ไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณกำไรเฉพาะธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แต่การปฏิบัติขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้และขั้นตอนหลังการให้เงินกู้ มีความสัมพันธ์กับปริมาณธุรกิจสินเชื่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (4) ปัจจัยเสริมที่มีผลต่อธุรกิจสินเชื่อคือการสร้างขวัญกำลังใจแก่ฝ่ายจัดการและการจัดสวัสดิการแก่สมาชิก

ยงยุทธ เสมมาใหญ่ (2557: บทคัดย่อ) “ศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบก กาญจนบุรี จำกัด” ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย อายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี มีสถานภาพสมรส การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และส่วนใหญ่ เป็นคนภาคกลางและอายุการทำงานที่แตกต่างกัน 2) ศักยภาพในการชำระหนี้ของ

สมาชิกสหกรณ์ ได้แก่ (1) เงินกู้ประเภทสามัญ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพในการชำระหนี้เงินกู้ประเภทสามัญ คือ เพศ สถานที่อยู่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน วงเงินที่อนุมัติให้กู้ จำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระ (2) เงินกู้ประเภทฉุกเฉิน ปัจจัยที่สำคัญคือ อายุและอายุการทำงาน และ (3) เงินกู้ประเภทสามัญและฉุกเฉินรวมกัน ปัจจัยที่สำคัญคือ ระดับการศึกษา 3) ข้อเสนอแนะสหกรณ์ ได้แก่ ควรมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์การพิจารณาการปล่อยเงินกู้ หลักประกันสำหรับเงินกู้ ลำดับแห่งการให้เงินกู้และข้อกำหนดอื่น ๆ ควรมีการพยากรณ์ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกจากแบบจำลองที่ได้ทำการศึกษาแล้ว ควรมีการจัดทำลำดับชั้นความสามารถในการชำระหนี้ และควรมีการตรวจสอบสถานการณ์การกู้เงินของสมาชิกจากศูนย์ข้อมูลเครดิตกลาง หรือแหล่งกู้ยืมเงินต่าง ๆ

นฤมล คำทอง (2557: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองตาก จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดตาก” ผลการศึกษา พบว่าสมาชิกที่กู้ยืมเงินสหกรณ์ ส่วนใหญ่เพศชาย อายุอยู่ในช่วงระหว่าง 51 - 60 ปี การศึกษาระดับประถมศึกษา สถานภาพสมรสและอยู่ด้วยกัน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4 คน ระยะเวลาการเป็นสมาชิกของสหกรณ์ น้อยกว่า 5 ปี จำนวนบุตรที่ต้องส่งเรียนหนังสือในปัจจุบัน ส่วนใหญ่ไม่มี และไม่มีภาระที่ต้องอุปการะเลี้ยงดูบิดา มารดา ญาติพี่น้อง ปัจจุบันไม่มีภาระหนี้สินนอกระบบ มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30,000 บาท 2) สมาชิกส่วนใหญ่ กู้เงินระยะสั้นและใช้บุคคลค้ำประกันเงินกู้ ส่วนใหญ่ใช้เงินกู้ตามวัตถุประสงค์มากกว่า ร้อยละ 70 เมื่อนำเงินกู้ไปใช้แล้ว มีพนักงานสหกรณ์ได้ออกไปตรวจสอบการใช้เงินกู้ ส่วนใหญ่สมาชิกจะได้รับใบเตือนหนี้ให้ไปชำระในรอบปี 1 ครั้ง ส่วนการติดตามเร่งรัดหนี้ ในปีที่ผ่านมาไม่ได้รับสาเหตุที่ไม่สามารถชำระหนี้เงินกู้ให้แก่สหกรณ์ สาเหตุมาจากประสบภัยธรรมชาติและประกอบอาชีพขาดทุน 3) ปัญหาและอุปสรรคในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ได้แก่ ด้านที่เกิดจากสมาชิกสหกรณ์อยู่ในระดับน้อย ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายในการซื้อปัจจัยการผลิตต่าง ๆ (ค่าปุ๋ย) ด้านที่เกิดจากเจ้าหน้าที่สหกรณ์อยู่ในระดับน้อยที่สุด ส่วนใหญ่ ไม่ได้รับการบริการทำเรื่องขอกู้เงินใหม่ทันที หลังจากรับชำระหนี้แล้ว ด้านที่เกิดจากผลผลิตได้รับความเสียหาย เนื่องจากภัยธรรมชาติอยู่ในระดับปานกลาง โดยส่วนใหญ่เกิดจากฝนแล้ง และด้านที่เกิดจากสาเหตุอื่น ๆ อยู่ในระดับน้อย ส่วนใหญ่เกิดจากราคาผลผลิตตกต่ำ 4) การเปรียบเทียบความแตกต่างสภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์กับปัญหาและอุปสรรคของสมาชิกต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสหกรณ์การเกษตรเมืองตาก จำกัด พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระยะเวลาการเข้ามาเป็นสมาชิก จำนวนบุตรที่ต้องส่งเรียนหนังสือ ภาระที่ต้องอุปการะเลี้ยงดู บิดา ญาติพี่น้อง ภาระหนี้สินนอกระบบ รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน ประเภทเงินกู้ การค้ำประกันเงินกู้ การนำเงินกู้ไปใช้จ่าย การออกไปตรวจสอบการใช้เงินกู้ การได้รับใบเตือนหนี้ การติดตามเร่งรัดหนี้ในรอบปี สาเหตุที่ไม่สามารถ

ชำระหนี้ได้ตามกำหนดที่แตกต่างกัน มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคของสมาชิกต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองตาก จำกัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สุเมธ ชูรัตน์ (2557: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรวิเชียรบุรี จำกัด จังหวัดเพชรบูรณ์ ” ผลการศึกษา พบว่า (1)กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นผู้หญิงมีอายุ ระหว่าง 36-45 ปี สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา มีสถานภาพสมรส มีหนี้สินกับสหกรณ์ 60,001 - 90,000 บาท (2) สมาชิกสหกรณ์ร้อยละ 81.9 มีการชำระหนี้เงินกู้ โดยการชำระต้นเงินพร้อมดอกเบี้ย (3) ความเหมาะสมของกระบวนการให้สินเชื่อ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (4) ความเหมาะสมของการวิเคราะห์สินเชื่อ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (5) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการชำระหนี้เงินกู้ พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้เงินกู้ ยกเว้น เพศและอายุ ปัจจัยด้านกระบวนการให้สินเชื่อไม่มีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้เงินกู้ ยกเว้น ด้านการแจ้งเตือนหนี้สินครบกำหนดชำระและด้านความถี่ในการทวงถามหนี้ ส่วนปัจจัยด้านการวิเคราะห์สินเชื่อ มีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ ได้แก่ ปัจจัยด้านเงินทุนและหลักประกัน ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ปรเมศวร์ ชูชาติ (2557: บทคัดย่อ) “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการใช้บริการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด สังกัดกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” ผลการศึกษาพบว่า (1) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้บริการด้านสินเชื่อส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 36 - 45 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี/เทียบเท่า ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ สถานภาพ โสด มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 – 25,000 บาท และมีรายจ่ายเฉลี่ยรวมต่อเดือน 15,001 - 25,000 บาท (2) การใช้บริการด้านสินเชื่อ ส่วนใหญ่ใช้บริการสินเชื่อกู้สามัญ วงเงิน 10,000 ถึง 1,000,000 บาท ได้รับการอนุมัติตามวงเงินที่ขอกู้และกู้เพื่อใช้จ่ายอื่น ๆ มีความถี่ในการใช้บริการมากกว่า 12 เดือน/ครั้ง (3) ระดับความสำคัญของปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีต่อการใช้บริการสินเชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายปัจจัยที่สมาชิกให้ความสำคัญ ได้แก่ ด้านกระบวนการด้านผลิตภัณฑ์และด้านการสร้างและนำเสนอภาพลักษณ์ทางกายภาพ ตามลำดับ (4) ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับการเลือกใช้บริการ พบว่า เพศ และระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้บริการสินเชื่อฉุกเฉิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนอายุ อาชีพ รายได้และรายจ่ายรวมเฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้บริการสินเชื่อสามัญอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้บริการสินเชื่อพิเศษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนประสมการตลาดกับการเลือกใช้บริการ พบว่าปัจจัยส่วนประสมการตลาด ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้บริการสินเชื่อฉุกเฉิน สินเชื่อสามัญ และสินเชื่อพิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

- (5) เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อการใช้บริการสินเชื่อในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านรายได้รวมเฉลี่ยและรายจ่ายรวมเฉลี่ยต่อเดือน โดยสมาชิกที่มีรายได้รวม เฉลี่ยต่อเดือนให้ความสำคัญด้านการส่งเสริมการตลาดต่างกัน
- (6) ข้อเสนอแนะของสมาชิกที่สำคัญ คือ สหกรณ์ควรคำนึงถึงความสามารถการชำระหนี้ วิเคราะห์การให้สินเชื่ออย่างรัดกุม ติดตามการใช้เงินกู้ของสมาชิกให้ตรงตามวัตถุประสงค์

นันทภรณ์ บุญทอง (2557: บทคัดย่อ) “ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด จังหวัดระนอง ” ผลการศึกษา พบว่า

1) สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 41 ปีขึ้นไป การศึกษาระดับประถมศึกษา สถานภาพสมรส สมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพได้ 2-3 คน อาชีพทำสวนยางพารา และรับจ้างทั่วไป มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน พื้นที่ทำการเกษตร 11-30 ไร่ รายได้จากภาคการเกษตรต่อปี 60,001-120,000 บาท รายจ่ายจากภาคการเกษตรต่อปี 30,000-60,000 บาท หนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระกับสหกรณ์ 20,001-40,000 บาท หนี้ค้างชำระอื่นทั้งหมด นอกจากสหกรณ์สูงกว่า 150,000 บาท โดยเป็นหนี้สินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มูลค่าสินทรัพย์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน สูงกว่า 500,000 บาท 2) ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ พบว่าปัจจัยด้านการผลิต ปัจจัยด้านการตลาด ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์และปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยด้านภัษรรมชาติโดยรวมอยู่ในระดับน้อย 3) ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ พบว่ากรรมสิทธิ์ในที่ดิน หนี้สินอื่นทั้งหมด นอกจากสหกรณ์ หนี้สินกับสถาบันการเงิน (กองทุนหมู่บ้านและกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม) ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ ขาดแคลนแรงงานอัตราค่าจ้างแรงงานสูง เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช และเกิดภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหายมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 4) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ คือ นำเงินกู้ไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กู้ การจัดทำบัญชีครัวเรือนและต้นทุนอาชีพ และขยายเวลาการชำระหนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยมีวิธีการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นสมาชิกสหกรณ์ ซึ่งเป็นลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้น ณ วันสิ้นปีบัญชี 2558 มีจำนวน 286 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด จำนวน 286 คน กำหนดขนาดโดยวิธีการคำนวณ โดยใช้สูตร Taro Yamane ซึ่งกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ระดับ 95% ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เก็บข้อมูลทั้งหมด จำนวน 170 คน ตามสัดส่วนของสมาชิกสหกรณ์

โดยใช้สูตรของ Taro Yamane ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane ค่าความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนที่ 0.05%

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

โดย n = จำนวนของขนาดตัวอย่าง

N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (โดยกำหนดให้เท่ากับ 0.05)

แทนค่า

$$n = \frac{286}{1 + 286(0.05)^2}$$

$$n = 170 \text{ คน}$$

ดังนั้น ได้จำนวนตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด จังหวัดพะเยา ทั้งสิ้น จำนวน 170 คน โดยแบ่งสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างของประชากรหนี้เงินกู้ระยะสั้น คงเหลือ ดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างของประชากรที่มีหนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือ

ประชากร	จำนวนลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้น คงเหลือ ณ วันสิ้นปีบัญชี 31 มีนาคม 2558 (คน)	เทียบสัดส่วน (%)	จำนวน ตัวอย่าง (คน)
หนี้เงินกู้ระยะสั้นชำระได้ตามกำหนด	200	59.41	101
หนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ชำระไม่ได้ตามกำหนด	86	40.59	69
รวม	286	100	170

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถาม โดยในแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ
ตอนที่ 1 บั้จจัยส่วนบุคคลของสมาชิก มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด (Close-Ended Questions) และแบบปลายเปิด (Open-Ended Questions)

ตอนที่ 2 ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด (Close-Ended Questions) และแบบปลายเปิด (Open-Ended Questions)

ตอนที่ 3 บั้จจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด (Close-Ended Questions) และแบบปลายเปิด (Open-Ended Questions)

ตอนที่ 4 บั้จจัยด้านการผลิต บั้จจัยด้านการตลาด บั้จจัยด้านภั้ยกรรมชาติ บั้จจัยด้าน การปฏิบัติงานของสหกรณ์และบั้จจัยด้านนโยบายของรัฐ มีลักษณะคำถามประเภทมาตรประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Rating Scales) ซึ่งประกอบไปด้วยข้อความให้ผู้ตอบเลือกตอบ โดยกำหนดคะแนน เป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	5
มาก	ให้คะแนน	4
ปานกลาง	ให้คะแนน	3
น้อย	ให้คะแนน	2
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1

ตอนที่ 5 ระดับความสำคัญและข้อเสนอแนะ ในการเพิ่มความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก ลักษณะคำถามประเภทมาตรประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Rating Scales) ซึ่งประกอบไปด้วยข้อความให้ผู้ตอบเลือกตอบ โดยกำหนดคะแนน เป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	5
มาก	ให้คะแนน	4
ปานกลาง	ให้คะแนน	3
น้อย	ให้คะแนน	2
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1

2.1 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

2.1.1 ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ออกแบบแล้ว ไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหาว่าตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษารั้งนี้ หรือไม่ หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.1.2 ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้ว นำไปทดลองใช้กับสมาชิกสหกรณ์การเกษตรจุน จำกัด จังหวัดพะเยา จำนวน 30 คน หลังจากนั้น นำมาตรวจสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิเคราะห์ความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม ได้ความเชื่อถือได้เท่ากับ 0.836 ดังนั้นแบบสอบถามฉบับนี้ จึงนำไปใช้ได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่จัดส่งให้กับประธานกลุ่ม จากการสอบถามสมาชิกสหกรณ์ที่เป็นหนี้กับสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด จำนวน 170 คน โดยสอบถาม ในระหว่างเดือนเมษายน 2559

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากรายงานประจำปีของสหกรณ์ งบการเงินของสหกรณ์ ระเบียบว่าด้วยเงินกู้ของสหกรณ์ ทะเบียนรายละเอียดลูกหนี้รายตัวของสมาชิกสหกรณ์และรายละเอียดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเอกสารหนังสือของส่วนราชการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์และลงรหัส (Coding) แล้วนำไปประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

ตอนที่ 1

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequencies) และร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายให้เห็นถึงลักษณะพื้นฐานทั่วไปของสมาชิก

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequencies) และร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายให้เห็นถึงลักษณะทางเศรษฐกิจของสมาชิก

ตอนที่ 2

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านการผลิต ปัจจัยด้านการตลาด ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ ปัจจัยด้านนโยบายรัฐบาล สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนระดับปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ ดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	5
มาก	ให้คะแนน	4
ปานกลาง	ให้คะแนน	3
น้อย	ให้คะแนน	2
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1

ผู้ศึกษากำหนดเกณฑ์ การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) คือ $(5-1)/5 = 0.8$ แบ่งอัตรภาคชั้น (Class Interval) เป็น 5 ชั้น ทุกอัตรภาคชั้นมีความเท่ากัน คือ ชั้นละ 0.8 ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.21 – 5.00	ประสบปัญหามากที่สุด
3.41 – 4.20	ประสบปัญหามาก
2.61 – 3.40	ประสบปัญหาปานกลาง
1.81 – 2.60	ประสบปัญหาน้อย
1.00 – 1.80	ประสบปัญหาน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กับ
สามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ คือ Chi-Square

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของ
สมาชิกสหกรณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequencies) และร้อยละ
(Percentage)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้วิเคราะห์ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

ตอนที่ 2 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านต่าง ๆ กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

ตอนที่ 4 ระดับความสำคัญของข้อเสนอแนะ ในการแก้ไขปัญหาการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
χ^2	แทน	ค่าสถิติไค์แอสควร์
df	แทน	ค่าความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
p	แทน	Asymp. Sig. (2-sided)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์ ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกและปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก ดังนี้

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว สถานภาพการสมรส อาชีพหลักภาคการเกษตร อาชีพอื่นนอกภาคการเกษตร

กรรมสิทธิ์ในที่ดิน จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก

ตารางที่ 4.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก

n=170		
รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	67	39.40
หญิง	103	60.60
รวม	170	100
2. อายุ		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี	3	1.80
21-30 ปี	9	5.30
31-40 ปี	33	19.40
41-50 ปี	30	17.60
51-60 ปี	49	28.80
60 ปีขึ้นไป	46	27.10
รวม	170	100
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	95	55.90
มัธยมศึกษา/ปวช.	54	31.80
อนุปริญญา/ปวส.	13	7.60
ปริญญาตรีขึ้นไป	8	4.70
รวม	170	100
4. สถานภาพการสมรส		
โสด	7	4.12
สมรส	112	65.88
หย่าร้าง	21	12.35
หม้าย	30	17.65
รวม	170	100

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n=170

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
5. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน		
1 คน	4	2.40
2-3 คน	111	65.30
4-5 คน	48	28.20
มากกว่า 5 คน	7	4.10
รวม	170	100
6. อาชีพหลักในภาคการเกษตร		
ทำนา	105	61.80
ทำสวน	6	3.50
ทำไร่	8	4.70
ผสมผสาน	51	30.00
รวม	170	100
7. อาชีพอื่นนอกภาคการเกษตร		
รับจ้างทั่วไป	123	72.40
ลูกจ้างบริษัท/ส่วนราชการ	5	2.90
ค้าขาย	40	23.50
ไม่มี	2	1.20
รวม	170	100
8. กรรมสิทธิ์ในที่ดิน		
มี	158	92.90
ไม่มี	12	7.10
รวม	170	100
9. จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ไร่	113	66.50
11-20 ไร่	44	25.90
21-30 ไร่	9	5.30
31 ไร่ขึ้นไป	4	2.30
รวม	170	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 60.60 เป็นเพศชาย ร้อยละ 39.40 มากที่สุด มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 51 - 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.80 รองลงมาคืออายุ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 27.10 น้อยที่สุด อายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี ร้อยละ 1.80 สมาชิกมีการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 55.90 รองลงมาคือมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. ร้อยละ 31.80 อนุปริญญา/ปวส. ร้อยละ 7.60 และสมาชิกที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ร้อยละ 4.70 สถานภาพของสมาชิกมากที่สุด คือ สมรส ร้อยละ 65.88 ส่วนใหญ่ มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวน 2 - 3 คน ร้อยละ 65.30 ประกอบอาชีพทำนา คิดเป็นร้อยละ 61.80 และทำผสมผสานทั้งทำนาทำสวนทำไร่ ร้อยละ 30.00 และมีอาชีพอื่นนอกเหนือจากภาคการเกษตร คือการรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 72.40 รองลงมา คือ การค้าขาย ร้อยละ 23.50 โดยมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ร้อยละ 92.90 ส่วนใหญ่มีพื้นที่ทำการเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ไร่ และรองลงมา 11 - 20 ไร่ ร้อยละ 25.90

1.2 ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก ประกอบด้วย จำนวนหนี้ที่มีกับสหกรณ์ หนี้เงินกู้ค้างชำระกับสหกรณ์ หลักประกันการกู้เงิน การชำระหนี้กับสหกรณ์ ปรากฏผลการวิเคราะห์ ข้อมูลดังตารางที่ 4.2 ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก

ตารางที่ 4.2 ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก

n=170

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. กู้เงินระยะสั้นกับสหกรณ์ในระหว่างปี 2558/59		
น้อยกว่า 10,000 บาท	20	11.80
10,001 - 20,000 บาท	31	18.20
20,001 - 30,000 บาท	20	11.80
30,001 - 40,000 บาท	32	18.80
40,001 - 50,000 บาท	67	39.40
รวม	170	100
2. หนี้เงินกู้ระยะสั้นกับสหกรณ์ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559		
ไม่มี	17	10.00
น้อยกว่า 10,000 บาท	18	10.59
10,001 - 20,000 บาท	29	17.06
20,001 - 30,000 บาท	17	10.00
30,001 - 40,000 บาท	31	18.23
40,001 - 50,000 บาท	58	34.12
รวม	170	100
3. หลักประกันในการกู้เงิน		
ใช้บุคคลค้ำประกัน	48	28.20
ใช้สินทรัพย์ในการค้ำประกัน	115	67.60
ใช้บุคคลและสินทรัพย์ในการค้ำประกัน	7	4.20
รวม	170	100
4. การชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นกับสหกรณ์		
ชำระได้ตามกำหนดเวลา	101	59.40
ชำระไม่ได้ตามกำหนด	69	40.60
รวม	170	100

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
5. การชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นกับสหกรณ์		
ชำระได้ตามกำหนดทั้งต้นเงินและดอกเบี้ย	101	59.40
ชำระได้เฉพาะดอกเบี้ย	20	11.77
ชำระได้ทั้งค่าปรับและดอกเบี้ย	1	0.59
ชำระดอกเบี้ยและต้นเงินบางส่วน	48	28.24
รวม	170	100
6. ปัจจุบันมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ		
ไม่มีหนี้เงินกู้ค้างชำระ	26	15.30
น้อยกว่า 10,000 บาท	12	7.10
10,001 - 20,000 บาท	22	12.90
20,001 - 30,000 บาท	19	11.20
30,001 - 40,000 บาท	35	20.60
40,001 - 50,000 บาท	56	32.90
รวม	170	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่กู้เงินระยะสั้นกับสหกรณ์จำนวน 40,001 - 50,000 บาท ร้อยละ 39.40 รองลงมา 30,001 - 40,000 บาท ร้อยละ 18.80 และมีหนี้เงินกู้กับสหกรณ์น้อยที่สุด จำนวน 20,001 - 30,000 บาท ซึ่งเท่ากับน้อยกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 11.80 ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 สมาชิกมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นกับสหกรณ์สูงสุด จำนวน 40,001 - 50,000 บาท ร้อยละ 34.12 รองลงมา 30,001 - 40,000 บาท ร้อยละ 18.23 น้อยที่สุด 20,001 - 30,000 บาท ซึ่งเท่ากับสมาชิกไม่มีหนี้กับสหกรณ์ ร้อยละ 10 ส่วนการใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน ร้อยละ 67.60 ใช้สินทรัพย์ในการค้ำประกันเงินกู้ รองลงมาใช้บุคคลค้ำประกัน ร้อยละ 28.20 น้อยที่สุด คือ ใช้บุคคลและสินทรัพย์ค้ำประกัน ร้อยละ 4.20 การชำระหนี้เงินกู้สมาชิก สามารถชำระได้ตามกำหนดเวลา ร้อยละ 59.40 ชำระไม่ได้ตามกำหนดเวลา ร้อยละ 40.60 โดยแยกเป็นร้อยละ 38.24 ชำระดอกเบี้ยและต้นเงินบางส่วน ร้อยละ 11.77 ชำระได้เฉพาะดอกเบี้ยและอีก 0.59 ชำระได้เฉพาะดอกเบี้ย ปัจจุบันสมาชิกส่วนใหญ่มีหนี้เงินกู้ค้างชำระจำนวน 40,001 - 50,000 บาท ร้อยละ 32.90 และไม่มีหนี้เงินกู้ค้างชำระ ร้อยละ 15.30 และร้อยละ 7.10 มีหนี้เงินกู้น้อยกว่า 10,000 บาท

1.3 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก ประกอบด้วย รายได้จากภาคการเกษตร รายได้นอกภาคการเกษตร รายจ่ายภาคการเกษตร รายจ่ายนอกภาคการเกษตร หนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น จำนวนเงินที่เป็นหนี้กับสถาบันการเงินอื่น ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.3 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก

ตารางที่ 4.3 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก

n=170		
รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้ภาคการเกษตร		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท/ปี	49	28.80
50,001 - 100,000 บาท/ปี	64	37.60
100,001 - 150,000 บาท/ปี	47	27.60
สูงกว่า 150,000 บาท/ปี	10	5.90
รวม	170	100
2. รายได้นอกภาคการเกษตร		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท/ปี	85	50.00
50,001 - 100,000 บาท/ปี	56	32.90
100,001 - 150,000 บาท/ปี	25	14.70
สูงกว่า 150,000 บาท/ปี	2	1.20
ไม่มี	2	1.20
รวม	170	100
3. รายจ่ายภาคการเกษตร		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท/ปี	104	61.20
50,001 - 100,000 บาท/ปี	43	25.30
100,001 - 150,000 บาท/ปี	15	8.80
สูงกว่า 150,000 บาท/ปี	8	4.70
รวม	170	100
4. รายจ่ายนอกภาคการเกษตร		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท/ปี	32	18.80
50,001 - 100,000 บาท/ปี	32	18.80
100,001 - 150,000 บาท/ปี	46	27.10
สูงกว่า 150,000 บาท/ปี	60	35.30
รวม	170	100

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

n=170

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
5. ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 มีหนี้เงินกู้กับสถาบันการเงินอื่น		
ธกส.	5	2.94
ธนาคารออมสิน	3	1.76
กองทุนหมู่บ้าน	144	84.71
ไม่มีหนี้กับสถาบันการเงินอื่น	18	10.59
รวม	170	100
6. จำนวนหนี้เงินกู้กับสถาบันการเงินอื่น		
ไม่มี	18	10.59
น้อยกว่า 20,000 บาท	44	25.88
20,001 - 40,000 บาท	69	40.59
40,001 - 60,000 บาท	34	20.00
60,001 - 80,000 บาท	5	2.94
รวม	170	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่าสมาชิกมีรายได้จากภาคการเกษตรมากที่สุด จำนวน 50,001 - 100,000 บาท/ปี ร้อยละ 37.60 รองลงมา มีรายได้จากภาคการเกษตร น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท/ปี ร้อยละ 28.90 น้อยที่สุด มีรายได้จากภาคการเกษตรสูงกว่า 150,000 บาท ร้อยละ 5.90 มีรายได้จากนอกภาคการเกษตร น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท/ปี ร้อยละ 50 มีรายได้จากนอกภาคการเกษตร 50,001 - 100,000 บาท ร้อยละ 32.90 น้อยที่สุด มีรายได้จากนอกภาคการเกษตรสูงกว่า 150,000 บาท/ปี เท่ากับไม่มีรายได้ นอกภาคการเกษตร ร้อยละ 1.20 มีรายจ่ายจากภาคเกษตร น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท/ปี ร้อยละ 61.20 รองลงมา มีรายจ่ายจากภาคเกษตร 50,001 - 100,000 บาท ร้อยละ 25.30 น้อยที่สุด มีรายจ่ายจากภาคการเกษตรสูงกว่า 150,000 บาท ร้อยละ 4.70 มีรายจ่ายจากนอกภาคการเกษตร สูงกว่า 150,000 บาท ร้อยละ 35.30 รองลงมา มีรายจ่ายจากนอกภาคการเกษตร 100,001 - 150,000 บาท ร้อยละ 27.10 ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 สมาชิกมีหนี้เงินกู้กับกองทุนหมู่บ้าน ร้อยละ 84.71 รองลงมา ไม่มีหนี้กับสถาบันการเงินอื่น ร้อยละ 10.59 น้อยที่สุด คือ ธนาคารออมสิน ร้อยละ 1.76 สมาชิกเป็นหนี้กับสถาบันการเงินอื่นมากที่สุด จำนวน 20,001 - 40,000 บาท ร้อยละ 40.59 รองลงมา คือ น้อยกว่า 20,000 บาท ร้อยละ 25.88 และน้อยที่สุด 60,001-80,000 บาท ร้อยละ 2.94

ตอนที่ 2 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด ประกอบด้วย 1) ปัจจัยด้านการผลิต 2) ปัจจัยด้านการตลาด 3) ปัจจัยด้านภักดิ์ชนชาติ 4) ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ 5) นโยบายรัฐบาล สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.4 - 4.8

ตารางที่ 4.4 สรุประดับความสำคัญของปัจจัยด้านการผลิต การตลาด ภักดิ์ชนชาติ การปฏิบัติงานของสหกรณ์ นโยบายรัฐบาล ที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก

n=170

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความสำคัญของปัจจัย
ปัจจัยด้านการผลิต	3.66	0.88	มาก
ปัจจัยด้านการตลาด	3.46	0.96	มาก
ปัจจัยด้านภักดิ์ชนชาติ	3.56	0.83	มาก
ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์	3.74	0.80	มาก
ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐบาล	3.17	1.08	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.52	0.91	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ปัจจัยโดยรวมมีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.66 โดยปัจจัยย่อยลำดับแรก คือ ปัจจัยด้านการผลิตโดยรวมมีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.66 ปัจจัยด้านการตลาดโดยรวมมีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.46 ปัจจัยด้านภักดิ์ชนชาติโดยรวมมีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.56 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ โดยรวมมีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.74 ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐบาล โดยรวมมีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.17

2.1 ปัจจัยด้านการผลิต

ตารางที่ 4.5 ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านการผลิตที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์

n=170

ปัจจัยด้านการผลิต	\bar{X}	S.D.	ระดับความสำคัญ ของปัจจัย
1. ต้นทุนการผลิตสูง	4.64	0.64	มากที่สุด
2. ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ	4.22	1.02	มากที่สุด
3. ที่ดินทำการเกษตรไม่เหมาะสม	3.07	0.77	ปานกลาง
4. ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ	2.84	0.95	ปานกลาง
5 ขาดแหล่งน้ำ	4.11	0.82	มาก
6. ขาดแคลนแรงงาน	3.11	0.98	ปานกลาง
7. อัตราค่าจ้างแรงงานสูง	3.62	1.00	มาก
รวมเฉลี่ย	3.66	0.88	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่าปัจจัยด้านการผลิตโดยรวม มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.66 โดยปัจจัยย่อยด้านการผลิตลำดับแรก คือ ต้นทุนการผลิตสูง ค่าเฉลี่ย 4.64 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกมากที่สุด รองลงมา คือ ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ ค่าเฉลี่ย 4.22 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกมากที่สุด การขาดแหล่งน้ำ ค่าเฉลี่ย 4.11 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกมากที่สุด ที่ดินทำการเกษตรไม่เหมาะสม ค่าเฉลี่ย 3.07 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกระดับปานกลาง การขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ ค่าเฉลี่ย 2.84 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกระดับปานกลาง ขาดแคลนแรงงาน ค่าเฉลี่ย 3.11 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกระดับปานกลาง อัตราค่าจ้างแรงงานสูง ค่าเฉลี่ย 3.09 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก ระดับปานกลาง

2.2 ปัจจัยด้านการตลาด

ตารางที่ 4.6 ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านการตลาดที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์

n=170

ปัจจัยด้านการตลาด (การขายผลผลิต)	\bar{X}	S.D.	ระดับความสำคัญ ของปัจจัย
1. ราคาผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มค่ากับการลงทุน	4.46	0.82	มากที่สุด
2. ถูกกดราคารับซื้อจากพ่อค้าคนกลาง	3.69	1.03	มาก
3. ขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อรอราคา	2.92	1.00	ปานกลาง
4. ขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิตเพื่อขาย	2.78	1.00	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.46	0.96	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่าปัจจัยด้านการตลาดโดยรวม มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.46 โดยปัจจัยย่อยด้านการตลาดเป็นลำดับแรก คือ ราคาผลผลิตตกต่ำ ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน มีค่าเฉลี่ย 4.46 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ถูกกดราคารับซื้อจากพ่อค้าคนกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.69 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกระดับมาก การขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อรอราคา มีค่าเฉลี่ย 2.92 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกระดับปานกลาง และขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิตเพื่อขาย มีค่าเฉลี่ย 2.78 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกระดับปานกลาง

2.3 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ

ตารางที่ 4.7 ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านภัยธรรมชาติที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์

n=170			
ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ	\bar{X}	S.D.	ระดับความสำคัญของปัจจัย
1. เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช	3.75	0.86	มาก
2. เกิดภาวะฝนชุกน้ำท่วมน้ำหลากทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหาย	3.08	0.85	ปานกลาง
3. เกิดภาวะฝนแล้งฝนทิ้งช่วงทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย	4.26	0.91	มากที่สุด
4. เกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย	3.15	0.72	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.56	0.83	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่าปัจจัยด้านภัยธรรมชาติโดยรวม มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.56 โดยปัจจัยย่อยด้านภัยธรรมชาติลำดับแรก คือ เกิดภาวะฝนแล้งฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย มีค่าเฉลี่ย 4.26 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก ระดับมากที่สุด รองลงมา คือ เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช มีค่าเฉลี่ย 3.75 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก ระดับมาก เกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย มีค่าเฉลี่ย 3.15 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก ระดับปานกลาง และเกิดภาวะฝนชุก น้ำท่วม น้ำหลาก ทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหาย มีค่าเฉลี่ย 3.08 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกระดับน้อย

2.4 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์

ตารางที่ 4.8 ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์

n=170

ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์	\bar{X}	S.D.	ระดับความสำคัญ ของปัจจัย
1. สหกรณ์มีการตรวจสอบการใช้เงินกู้ของท่าน	3.55	0.80	มาก
2. สหกรณ์มีการติดตามทวงหนี้อย่างต่อเนื่อง	3.56	0.75	มาก
3. สหกรณ์ให้บริการทำเรื่องขอกู้เงินใหม่ทันทีหลังจากชำระหนี้แล้ว	4.02	0.84	มาก
4. สหกรณ์ให้ความสะดวกขณะติดต่อชำระหนี้	3.84	0.80	มาก
รวมเฉลี่ย	3.74	0.80	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่าปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์โดยรวมมีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกระดับระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.74 โดยปัจจัยย่อยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ลำดับแรก คือ สหกรณ์ให้บริการทำเรื่องขอกู้เงินใหม่ทันทีหลังจากชำระหนี้แล้ว มีค่าเฉลี่ย 4.02 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกระดับมาก รองลงมา คือ สหกรณ์ให้ความสะดวกขณะติดต่อชำระหนี้ มีค่าเฉลี่ย 3.84 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกระดับมาก สหกรณ์มีการติดตามทวงหนี้อย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ย 3.56 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกระดับมาก สหกรณ์มีการตรวจสอบการใช้เงินกู้ของท่าน มีค่าเฉลี่ย 3.55 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกระดับมาก

2.5 ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ

ตารางที่ 4.9 ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านนโยบายของรัฐที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์

n=170

ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ	\bar{X}	S.D.	ระดับความสำคัญของปัจจัย
1. นโยบายกองทุนหมู่บ้านมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้เงินกู้	3.37	1.16	ปานกลาง
2. นโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกรมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้เงินกู้	2.97	1.01	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.17	1.08	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 พบว่าปัจจัยด้านนโยบายของรัฐโดยรวมมีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.17 โดยปัจจัยย่อยด้านนโยบายของรัฐลำดับแรก นโยบายกองทุนหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ย 3.37 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกระดับปานกลาง และนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร มีค่าเฉลี่ย 2.97 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านต่าง ๆ กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

การศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด ประกอบด้วย 1) ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก 2) ปัจจัยด้านความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ 3) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก 4) ปัจจัยด้านการผลิตของสมาชิก 5) ปัจจัยด้านการตลาดของสมาชิก 6) ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติของสมาชิก 7) ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ 8) ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ โดยมีผลตามปรากฏ ดังตารางที่ 4.10 - 4.17

3.1 ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก

สมมติฐาน H_0 : ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

H_1 : ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ และนำมาทดสอบค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์

n=170

ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก	ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก				
	ชำระตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด		
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	
1. เพศ					
ชาย	67	37	21.76	30	17.65
หญิง	103	64	37.65	39	22.94
$\chi^2 = 0.804$ df=1 p=0.370	170	101	59.41	69	40.59
2. อายุ					
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 40 ปี	45	30	17.64	15	8.83
41-50 ปี	30	21	12.35	9	5.29
51-60 ปี	49	25	14.71	24	14.12
60 ปีขึ้นไป	46	25	14.71	21	12.35
$\chi^2 = 6.140$ df=5 p=0.293	170	101	59.41	69	40.59
3. ระดับการศึกษา					
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	95	47	27.65	48	28.24
มัธยมศึกษา/ปวช.ขึ้นไป	75	54	31.76	21	12.35
$\chi^2 = 14.232$ df=3 p=0.003*	170	101	59.41	69	40.59
4. สถานภาพการสมรส					
โสด/หย่าร้าง	28	17	10.00	11	6.48
สมรส	112	69	40.59	43	25.29
หม้าย	30	15	8.82	15	8.82
$\chi^2 = 1.790$ df=3 p=0.617	170	101	59.41	69	40.59
5. จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ประกอบอาชีพได้					
1-3 คน	115	79	46.47	36	21.18
4 คนขึ้นไป	55	22	12.94	33	19.41
$\chi^2 = 15.505$ df=3 p=0.001*	170	101	59.41	69	40.59

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก	ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก				
	ชำระตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด		
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	
6. อาชีพหลักในภาคการเกษตร					
ทำนา ทำสวน ทำไร่	119	69	40.59	50	29.41
ผสมผสาน	51	32	18.82	19	11.18
$\chi^2 = 6.679$ df=3 p=0.083	170	101	59.41	69	40.59
7. อาชีพอื่นนอกภาคการเกษตร					
รับจ้างทั่วไป	113	72	42.35	51	30.00
ลูกจ้าง/ค้าขาย/ไม่มี	57	29	17.06	18	10.59
$\chi^2 = 5.144$ df=3 p=0.162	170	101	59.41	69	40.59
8. กรรมสิทธิ์ในที่ดิน					
มี	158	94	55.29	64	37.65
ไม่มี	12	7	4.12	5	2.94
$\chi^2 = 0.006$ df=1 p=0.937	170	101	59.41	69	40.59
9. จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร					
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ไร่	113	61	35.88	52	30.59
11 ไร่ขึ้นไป	57	40	23.53	17	10.00
$\chi^2 = 6.175$ df=3 p=0.103	170	101	59.41	69	40.59

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.10 โดยสรุปความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพได้ นอกจากนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสามารถอธิบายได้ดังนี้

1) สมาชิกเพศหญิง สามารถชำระหนี้ได้ตามเวลาที่กำหนด ร้อยละ 37.65 เพศชายชำระหนี้ตามเวลาที่กำหนด ร้อยละ 21.76 และสมาชิกเพศหญิง ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามเวลาที่กำหนด ร้อยละ 22.94 เพศชายไม่สามารถชำระหนี้ตามเวลาที่กำหนด ร้อยละ 17.65 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test)

พบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) สมาชิกที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 40 ปี สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด ร้อยละ 17.64 รองลงมาอายุระหว่าง 51-60 ปี และ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 14.71 น้อยที่สุดคือ อายุระหว่าง 41 - 50 ปี ร้อยละ 12.35 และสมาชิกที่มีอายุระหว่าง 51 - 60 ปี ไม่สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด ร้อยละ 14.12 รองลงมาอายุ 60 ปี ร้อยละ 12.35 น้อยที่สุดคือ อายุระหว่าง 14 - 50 ปี ร้อยละ 5.29 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) สมาชิกที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช.ขึ้นไป สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดเวลามากที่สุด ร้อยละ 31.76 รองลงมา คือ ระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ร้อยละ 27.65 และสมาชิกที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามเวลาที่กำหนดมากที่สุด ร้อยละ 28.24 รองลงมา คือ ระดับมัธยมศึกษา/ปวช.ขึ้นไป ร้อยละ 12.35 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4) สมาชิกที่สมรสแล้วสามารถชำระหนี้ได้ตามเวลาที่กำหนดมากที่สุด ร้อยละ 40.59 รองลงมาสถานภาพโสด/หย่าร้าง ร้อยละ 10 น้อยที่สุดคือ สมาชิกที่เป็นหม้าย ร้อยละ 8.82 และสมาชิกที่สมรสแล้ว ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามเวลาที่กำหนดมากที่สุด ร้อยละ 25.29 รองลงมาสมาชิกที่เป็นหม้าย ร้อยละ 8.82 น้อยที่สุดคือ สถานภาพโสด/หย่าร้าง ร้อยละ 6.48 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าสถานภาพการสมรส ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5) สมาชิกที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ประกอบอาชีพได้ ระหว่าง 1-3 คน สามารถชำระหนี้ได้ ตามเวลาที่กำหนดมากที่สุด ร้อยละ 46.47 รองลงมา 4 คนขึ้นไป ร้อยละ 12.94 และสมาชิกที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1-3 คน ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามเวลาที่กำหนดมากที่สุด ร้อยละ 21.18 รองลงมา ระหว่าง 4 คนขึ้นไป ร้อยละ 19.41 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าจำนวนสมาชิกในครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6) สมาชิกมีอาชีพหลักในภาคการเกษตร คือ ทำนา ทำสวน ทำไร่ สามารถชำระหนี้ได้ตามเวลาที่กำหนด ร้อยละ 40.59 รองลงมา คือ การทำผสมผสาน สามารถชำระหนี้ได้ตามเวลาที่กำหนด ร้อยละ 18.82 และสมาชิกมีอาชีพหลักในภาคการเกษตร คือ ทำนา ทำสวน ทำไร่ ไม่สามารถ

ชำระหนี้ได้ตามเวลาที่กำหนด ร้อยละ 29.41 รองลงมา คือ การทำผสมผสาน ร้อยละ 11.18 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าอาชีพหลักในภาคการเกษตร ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

7) สมาชิกที่มีอาชีพอื่นนอกภาคการเกษตร คือ การรับจ้างทั่วไป สามารถชำระหนี้ได้ตามเวลาที่กำหนดมากที่สุด ร้อยละ 42.35 รองลงมาอาชีพลูกจ้าง ค้าขาย หรือไม่มีอาชีพอื่นนอกภาคการเกษตร ร้อยละ 17.06 และสมาชิกที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามเวลาที่กำหนด มากที่สุด ร้อยละ 30.00 รองลงมาอาชีพลูกจ้าง ค้าขายหรือไม่มีอาชีพอื่น นอกภาคการเกษตร ร้อยละ 10.59 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าอาชีพนอกภาคการเกษตร ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

8) สมาชิกที่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินสามารถชำระหนี้ตามเวลาที่กำหนด ร้อยละ 55.29 และสมาชิกที่ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน สามารถชำระหนี้ได้ตามเวลาที่กำหนด ร้อยละ 4.12 และสมาชิกที่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ไม่สามารถชำระหนี้ตามเวลาที่กำหนด ร้อยละ 37.65 และสมาชิกที่ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามเวลาที่กำหนด ร้อยละ 2.94 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าอาชีพนอกภาคการเกษตร ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

9) สมาชิกที่มีจำนวนพื้นที่ทำการเกษตร น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ไร่ สามารถชำระหนี้ได้ตามเวลาที่กำหนดมากที่สุด ร้อยละ 35.88 รองลงมา มีจำนวนพื้นที่ทำการเกษตร 11 ไร่ขึ้นไป ร้อยละ 23.53 และสมาชิกที่มีจำนวนพื้นที่ทำการเกษตร น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ไร่ ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามเวลาที่กำหนดมากที่สุด ร้อยละ 30.59 รองลงมา มีจำนวนพื้นที่ทำการเกษตร 11 ไร่ขึ้นไป ร้อยละ 11 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าอาชีพนอกภาคการเกษตร ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์

สมมติฐาน H_0 : ปัจจัยด้านความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

H_1 : ปัจจัยด้านความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์และนำมาทดสอบค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.11 ตารางที่ 4.11 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์

n=170

ปัจจัยด้านความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก	ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก				
	ชำระตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด		
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	
1. กู้เงินระยะสั้นกับสหกรณ์ ระหว่างปี 2558/2559					
น้อยกว่า 10,000 บาท	20	14	8.24	6	3.53
10,001 - 20,000 บาท	31	14	8.24	17	10.00
20,001 - 30,000 บาท	20	16	9.41	4	2.35
30,001 - 40,000 บาท	32	19	11.18	13	7.65
40,001 - 50,000 บาท	67	38	22.35	29	17.06
$\chi^2 = 7.258$ df=4 p=0.123	170	101	59.41	69	40.59
2. หนี้เงินกู้ระยะสั้นกับสหกรณ์ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559					
ไม่มี	17	12	7.06	5	2.94
น้อยกว่า 20,000 บาท	47	24	14.11	23	13.53
20,001 - 30,000 บาท	17	11	6.47	6	3.53
30,001 - 40,000 บาท	31	19	11.18	12	7.06
40,001 - 50,000 บาท	58	35	20.59	23	13.53
$\chi^2 = 15.100$ df=5 p=0.010*	170	101	59.41	69	40.59
3. หลักประกันในการกู้เงิน					
ใช้บุคคลค้ำประกัน	48	27	15.88	21	12.35
ใช้สินทรัพย์ในการค้ำประกัน	115	68	40.00	47	27.65
ใช้บุคคลและสินทรัพย์ค้ำประกัน	7	6	3.53	1	0.59
$\chi^2 = 2.211$ df=2 p=0.331	170	101	59.41	69	40.59

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ปัจจัยด้านความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก		ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก			
		ชำระตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด	
		คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
4. ปัจจุบันมีหนี้เงินกู้กับสหกรณ์					
ไม่มี	26	21	12.35	5	2.94
น้อยกว่า 20,000 บาท	34	15	8.82	19	11.18
20,001 - 30,000 บาท	19	10	5.88	9	5.29
30,001 - 40,000 บาท	35	22	12.94	13	7.65
40,001 - 50,000 บาท	56	33	19.41	23	13.53
$\chi^2 = 16.091$ df=5 p=0.007*	170	101	59.41	69	40.59

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.11 โดยสรุปความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกมีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 จำนวนที่มีหนี้เงินกู้อยู่ระยะสั้นกับสหกรณ์ หนี้เงินกู้กับสหกรณ์ในปัจจุบัน นอกจากนี้ ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสามารถอธิบายได้ดังนี้

1) สมาชิกที่กู้ยืมเงินกู้อยู่ระหว่างปีในปีบัญชี 2558/2559 (1 เม.ย.59 – 31 มี.ค.59) จำนวน 40,001- 50,000 บาท สามารถชำระหนี้ได้ตามเวลากำหนดมากที่สุด ร้อยละ 22.35 รองลงมาจำนวน 30,001 - 40,000 บาท ร้อยละ 11.18 และสมาชิกเงินกู้อยู่ระหว่างปีในปีบัญชี 2558/2559 (1 เม.ย.59 - 31 มี.ค.59) ไม่สามารถชำระได้ตามเวลากำหนด กู้ยืมเงิน 40,001-50,000 บาท ร้อยละ 17.06 รองลงมาจำนวน 10,001 - 20,000 บาท ร้อยละ 10.00 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าช่วงเวลาหนี้ที่กู้ของหนี้เงินกู้ ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) สมาชิกมีหนี้เงินกู้อยู่ระยะสั้นกับสหกรณ์ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 จำนวน 40,001 - 50,000 บาท สามารถชำระหนี้ได้ตามเวลากำหนดมากที่สุด ร้อยละ 20.59 รองลงมา จำนวนน้อยกว่า 20,000 บาท ร้อยละ 14.11 และสมาชิกมีหนี้เงินกู้อยู่ระยะสั้นกับสหกรณ์ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 น้อยกว่า 20,000 บาทและจำนวน 40,001 - 50,000 บาท ไม่สามารถชำระได้ตามเวลากำหนด ร้อยละ 13.53 รองลงมาจำนวน 30,001 - 40,000 บาท ร้อยละ 7.06 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่า

สมาชิกมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นกับสหกรณ์ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) สมาชิกที่ใช้สินทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้ สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด ร้อยละ 40 รองลงมา ใช้บุคคลค้ำประกัน ร้อยละ 15.88 และสมาชิกที่ใช้สินทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้ ไม่สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด ร้อยละ 27.65 รองลงมาใช้บุคคลค้ำประกัน ร้อยละ 12.35 และเมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าหลักประกันหนี้เงินกู้ยืมเงินกู้ระยะสั้น ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4) ปัจจุบันสมาชิกมีหนี้เงินกู้กับสหกรณ์ จำนวน 40,000 - 50,000 บาท สามารถชำระหนี้ได้ตามเวลากำหนดมากที่สุด ร้อยละ 19.41 รองลงมา จำนวน 30,001 - 40,000 บาท ร้อยละ 12.95 น้อยที่สุดจำนวน 20,001 - 30,000 บาท ร้อยละ 5.88 และปัจจุบันสมาชิกมีหนี้เงินกู้กับสหกรณ์ จำนวน 40,001 - 50,000 บาท ไม่สามารถชำระได้ตามเวลากำหนด ร้อยละ 13.53 รองลงมาจำนวนน้อยกว่า 20,000 บาท ร้อยละ 11.18 น้อยที่สุดจำนวน 20,001 - 30,000 บาท ร้อยละ 5.29 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าจำนวนหนี้เงินกู้กับสหกรณ์ในปัจจุบันของสมาชิก ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.3 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก

สมมติฐาน H_0 : ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

H_1 : ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด และนำมาทดสอบค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก

n=170

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก		ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก			
		ชำระตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด	
		คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
1. รายได้ภาคการเกษตร (บาท/ปี)					
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท	49	23	13.53	26	15.29
50,001-100,000 บาท	64	31	18.24	33	19.41
สูงกว่า 100,000 บาท	57	47	27.64	10	5.88
$\chi^2 = 20.458$ df=3 p=0.000*	170	101	59.41	69	40.59
2. รายได้นอกภาคการเกษตร (บาท/ปี)					
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท/ไม่มี	87	44	25.89	43	25.29
50,001-100,000 บาท	56	39	22.94	17	10.00
สูงกว่า 100,000 บาท	27	18	10.58	9	5.30
$\chi^2 = 11.892$ df=4 p=0.018*	170	101	59.41	69	40.59
3. รายจ่ายจากภาคการเกษตร (บาท/ปี)					
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท	104	53	31.18	51	30
50,001-100,000 บาท	43	38	22.35	5	2.94
สูงกว่า 100,000 บาท	23	10	5.88	13	7.65
$\chi^2 = 30.073$ df=3 p=0.000 *	170	101	59.1	69	40.59
4. รายจ่ายจากนอกภาคการเกษตร (บาท/ปี)					
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท	32	19	11.18	13	7.65
50,001-100,000 บาท	32	15	8.82	17	10.00
100,001-150,000 บาท	46	26	15.29	20	11.76
สูงกว่า 150,000 บาท	60	41	24.12	19	11.18
$\chi^2 = 4.225$ df=3 p=0.238	170	101	59.41	69	40.59

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก	ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก				
	ชำระตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด		
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	
5. ณ วันที่ 31 มีนาคม 59 มีหนี้เงินกู้กับสถาบันการเงินอื่น					
ชกส.หรือธนาคารออมสิน	8	3	1.76	5	2.94
กองทุนหมู่บ้าน	144	81	47.65	63	37.06
ไม่มีหนี้กับสถาบันการเงินอื่น	18	17	10.00	1	0.59
$\chi^2 = 11.385$ df=3 p=0.010*	170	101	59.41	69	40.59
6. จำนวนที่เป็นหนี้เงินกู้กับสถาบันการเงินอื่น					
ไม่มี	18	17	10.00	1	0.59
น้อยกว่า 20,000 บาท	44	29	17.06	15	8.82
20,001-40,000 บาท	69	29	17.06	40	23.53
40,000 บาทขึ้นไป	39	26	15.29	13	7.65
$\chi^2 = 19.851$ df=4 p=0.001*	170	101	59.41	69	40.59

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.12 โดยสรุปความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกมีความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ รายได้ภาคการเกษตร รายได้นอกภาคการเกษตร รายจ่ายภาคการเกษตร หนี้สถาบันการเงินอื่น จำนวนเงินที่เป็นหนี้กับสถาบันการเงินอื่น นอกจากนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สามารถอธิบายได้ดังนี้

1) สมาชิกที่มีรายได้จากภาคการเกษตรต่อปีสูงกว่า 100,000 บาท สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด ร้อยละ 27.64 รองลงมา รายได้ระหว่าง 50,001 - 100,000 บาท ร้อยละ 18.24 รายได้ และสมาชิกที่มีรายได้จากภาคการเกษตรต่อปี 50,001 - 100,000 บาท ชำระหนี้ไม่ได้ตามเวลาที่กำหนดมากที่สุด ร้อยละ 19.41 รองลงมา รายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท ร้อยละ 15.30 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่ารายได้จากภาคการเกษตรต่อปีมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) สมาชิกที่มีรายได้จากนอกภาคการเกษตร (รับจ้างทั่วไป ลูกจ้างบริษัท/ส่วนราชการ ค้าขายอื่นๆ) รายได้ต่ำกว่า 50,000 บาท/ไม่มีรายได้จากนอกภาคการเกษตร สามารถชำระหนี้ได้ตามเวลาที่กำหนดมากที่สุด ร้อยละ 25.89 รองลงมา สมาชิกที่มีรายได้ 50,001-100,000 บาท ร้อยละ 22.94 น้อย และสมาชิกที่มีรายได้จากนอกภาคการเกษตรต่อปี (รับจ้าง ลูกจ้างบริษัท/ส่วนราชการ ค้าขายอื่นๆ) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาทต่อปี/ไม่มีรายได้จากนอกภาคการเกษตร ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามเวลาที่กำหนดมากที่สุด ร้อยละ 25.29 รองลงมาสมาชิกที่มีรายได้ 50,001-100,000 บาท ร้อยละ 10 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่ารายได้จากนอกภาคการเกษตรมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) สมาชิกที่มีรายจ่ายจากภาคการเกษตรต่อปีน้อยกว่า หรือเท่ากับ 50,000 บาทต่อปี สามารถชำระหนี้ได้ตามเวลาที่กำหนดมากที่สุด ร้อยละ 31.18 รองลงมา รายจ่าย 50,001-100,000 บาท ร้อยละ 22.35 และสมาชิกที่มีรายจ่ายจากภาคการเกษตรต่อปี น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาทต่อปี ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามเวลาที่กำหนดมากที่สุด ร้อยละ 30 รองลงมา รายจ่ายสูงกว่า 100,000 บาท ร้อยละ 7.65 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่ารายจ่ายจากภาคการเกษตรต่อปี มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4) สมาชิกที่มีรายจ่ายนอกภาคการเกษตร (รับจ้าง ลูกจ้างบริษัท/ส่วนราชการ ค้าขายอื่นๆ) สูงกว่า 150,000 บาทสามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด ร้อยละ 24.12 รองลงมา รายจ่ายระหว่าง 100,001 – 150,000 บาท ร้อยละ 15.29 และสมาชิกที่มีรายจ่ายจากนอกภาคการเกษตรต่อปี (รับจ้าง ลูกจ้างบริษัท/ส่วนราชการ ค้าขายอื่นๆ)ระหว่าง 100,001 - 150,000 บาท ไม่สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด ร้อยละ 11.76 รองลงมา คือ สูงกว่า 150,000 บาท ร้อยละ 11.18 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่ารายจ่ายนอกภาคการเกษตรมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5) สมาชิกที่มีหนี้สินกับกองทุนหมู่บ้าน สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด ร้อยละ 47.65 รองลงมา คือ ไม่มีหนี้กับสถาบันการเงินอื่น ร้อยละ 10 และสมาชิกที่มีหนี้สินกับกองทุนหมู่บ้าน ไม่สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด ร้อยละ 37.06 รองลงมา มีหนี้กับ ธ.ก.ส.หรือออมสิน ร้อยละ 2.94 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าหนี้สินกับสถาบันการเงินมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6) สมาชิกที่มีหนี้สินคงเหลือกับสถาบันการเงิน น้อยกว่า 20,000 บาท และจำนวน 20,001 - 40,000 บาท สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด ร้อยละ 17.06 รองลงมา จำนวน 40,000 บาท ขึ้นไป ร้อยละ 15.29 และสมาชิกที่มีหนี้สินคงเหลือกับสถาบันการเงิน จำนวน 20,001-40,000 บาท ไม่สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดมากที่สุด ร้อยละ 23.53 รองลงมามีหนี้สินน้อยกว่า 20,000 บาท ร้อยละ 8.82 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าหนี้สินคงเหลือกับสถาบันการเงิน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.4 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านการผลิตของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก

สมมติฐาน H_0 : ปัจจัยด้านการผลิตของสมาชิกไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

H_1 : ปัจจัยด้านการผลิตของสมาชิกที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านการผลิตของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด และนำมาทดสอบค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านการผลิตของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์

ปัจจัยด้านการผลิตของสมาชิก	ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก				
	ชำระตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด		
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	
n = 170					
1. ต้นทุนการผลิตสูง					
ปานกลาง	15	9	5.29	6	3.53
มาก	32	19	11.18	13	7.65
มากที่สุด	123	73	42.94	50	29.41
$\chi^2 = 0.002$ df=2 p=0.999	170	101	59.41	69	40.59

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ปัจจัยด้านการผลิตของสมาชิก	ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก				
	ชำระตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด		
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	
2. ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ					
น้อยที่สุดถึงปานกลาง	42	32	18.82	10	5.88
มาก	35	16	9.41	19	11.18
มากที่สุด	93	53	31.18	40	23.53
$\chi^2 = 10.550$ df=4 p=0.032*	170	101	59.41	69	40.59
3. ที่ดินทำการเกษตรไม่เหมาะสม					
น้อยถึงน้อยที่สุด	37	21	12.36	16	9.41
ปานกลาง	85	50	29.41	35	20.59
มากถึงมากที่สุด	48	30	17.64	18	10.59
$\chi^2 = 3.079$ df=4 p=0.545	170	101	59.41	69	40.59
4. ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ					
น้อยถึงน้อยที่สุด	52	20	11.76	32	18.82
ปานกลาง	75	51	30.00	24	14.12
มากถึงมากที่สุด	43	30	17.65	13	7.65
$\chi^2 = 26.655$ df=4 p=0.000*	170	101	59.41	69	40.59
5. ขาดแหล่งน้ำ					
น้อยถึงปานกลาง	36	20	11.76	16	9.41
มาก	73	31	18.24	42	24.71
มากที่สุด	61	50	29.41	11	6.47
$\chi^2 = 21.877$ df=3 p=0.000*	170	101	59.41	69	40.59
6. ขาดแคลนแรงงาน					
น้อยถึงน้อยที่สุด	48	20	11.76	28	16.47
ปานกลาง	57	33	19.41	24	14.12
มากถึงมากที่สุด	65	48	28.24	17	10.00
$\chi^2 = 13.11$ df=4 p=0.011*	170	101	59.41	69	40.59

ตาราง 4.13 (ต่อ)

ปัจจัยด้านการผลิตของสมาชิก	ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก				
	ชำระตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด		
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	
7. อัตราค่าจ้างแรงงานสูง					
น้อยถึงน้อยที่สุด	24	11	6.47	13	7.65
ปานกลาง	51	24	14.12	27	15.88
มาก	59	40	23.53	19	11.18
มากที่สุด	36	26	15.29	10	5.88
$\chi^2 = 11.133$ df=4 p=0.025*	170	170	59.41	69	40.59

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.13 พบว่าโดยสรุปความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านการผลิตของสมาชิก กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ การขาดแหล่งน้ำ การขาดแคลนแรงงาน อัตราค่าจ้างแรงงานสูง นอกจากนี้ ไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1) ต้นทุนการผลิตสูง มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมากที่สุด ร้อยละ 42.94 ระดับมาก ร้อยละ 11.18 ระดับปานกลาง ร้อยละ 5.29 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมากที่สุด ร้อยละ 29.41 ระดับมาก ร้อยละ 7.65 ระดับปานกลาง ร้อยละ 3.53 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าต้นทุนการผลิตสูง ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมากที่สุด ร้อยละ 31.18 ระดับน้อยที่สุดถึงปานกลาง ร้อยละ 18.82 ระดับมาก ร้อยละ 9.41 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมากที่สุด ร้อยละ 23.53 ระดับมาก ร้อยละ 11.18 ระดับน้อยที่สุดถึงปานกลาง ร้อยละ 5.88 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ

มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) ที่ดินทำการเกษตรไม่เหมาะสม มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับปานกลาง ร้อยละ 29.41 ระดับมากถึงมากที่สุด ร้อยละ 17.64 ระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ร้อยละ 12.36 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับปานกลาง ร้อยละ 20.59 ระดับมากถึงมากที่สุด ร้อยละ 10.59 และระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ร้อยละ 9.41 เมื่อพิจารณาค่า ไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าที่ดินทำการเกษตรไม่เหมาะสม ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4) การขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับปานกลาง ร้อยละ 30.00 ระดับมากถึงมากที่สุด ร้อยละ 17.65 ระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ร้อยละ 11.76 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ร้อยละ 18.82 ระดับปานกลาง ร้อยละ 14.12 และระดับมากถึงมากที่สุด ร้อยละ 7.65 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าการขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5) การขาดแหล่งน้ำ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมากที่สุด ร้อยละ 29.41 ระดับมาก ร้อยละ 18.24 ระดับน้อยถึงปานกลาง ร้อยละ 11.76 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมาก ร้อยละ 24.71 ระดับปานกลาง ร้อยละ 9.41 ระดับมากที่สุด ร้อยละ 6.47 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าการขาดแหล่งน้ำ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6) การขาดแคลนแรงงาน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมากถึงมากที่สุด ร้อยละ 28.24 ระดับปานกลาง ร้อยละ 19.41 ระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ร้อยละ 11.76 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ร้อยละ 16.47 ระดับปานกลาง ร้อยละ 14.12 ระดับมากถึงมากที่สุด ร้อยละ 10 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าการขาดแหล่งน้ำ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

7) อัตราค่าจ้างแรงงานมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมาก ร้อยละ 23.53 ระดับมากที่สุด ร้อยละ 15.29 ระดับปานกลาง

ร้อยละ 14.12 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับปานกลาง ร้อยละ 15.88 ระดับมาก ร้อยละ 11.18 ระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ร้อยละ 7.65 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าอัตราค่าจ้างแรงงานสูง มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.5 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านการตลาดของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก

สมมติฐาน H_0 : ปัจจัยด้านการตลาดของสมาชิกไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

H_1 : ปัจจัยด้านการตลาดของสมาชิกที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านการตลาดของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด และนำมาทดสอบค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านการตลาดของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์

n = 170

ปัจจัยด้านการตลาดของสมาชิก	ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก				
	ชำระตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด		
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	
1.ราคาผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มค่ากับการลงทุน					
น้อยถึงปานกลาง	16	9	5.29	7	4.12
มาก	51	28	16.47	23	13.53
มากที่สุด	103	64	37.65	39	22.94
$\chi^2 = 2.950$ df=4 p=0.566	170	170	59.41	69	40.59
2.ถูกกดราคารับซื้อจากพ่อค้าคนกลาง					
น้อยถึงน้อยที่สุด	19	8	4.71	11	6.47
ปานกลาง	48	26	15.29	22	12.94
มาก	63	32	18.82	31	18.24
มากที่สุด	40	35	20.59	5	2.94
$\chi^2 = 18.215$ df=4 p=0.001*	170	170	59.41	69	40.59

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ปัจจัยด้านการตลาดของสมาชิก	ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก				
	ชำระตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด		
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	
3. ขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อรอราคา					
น้อยถึงน้อยที่สุด	49	15	8.82	34	20.00
ปานกลาง	71	48	28.24	23	13.53
มากถึงมากที่สุด	50	38	22.35	12	7.06
$\chi^2 = 28.691$ df=4 p=0.000*	170	101	59.41	69	40.59
4. ขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิตเพื่อขาย					
น้อยที่สุด	19	5	2.94	14	8.24
น้อย	48	19	11.18	29	17.06
ปานกลาง	57	41	24.12	16	9.41
มากถึงมากที่สุด	46	36	21.17	10	5.88
$\chi^2 = 27.348$ df=4 p=0.000*	170	101	59.41	69	40.59

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.14 พบว่าโดยสรุปความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านการตลาดของสมาชิก กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ถูกกวดราคาจากพ่อค้าคนกลาง ขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อรอราคา ขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิตเพื่อขาย นอกจากนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1) ราคาผลผลิตตกต่ำ ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมากที่สุด ร้อยละ 37.65 ระดับมาก ร้อยละ 16.47 ระดับน้อยถึงปานกลาง ร้อยละ 5.29 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมากที่สุด ร้อยละ 22.94 ระดับมาก ร้อยละ 13.53 ระดับน้อยถึงปานกลาง ร้อยละ 4.12 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าราคาผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มค่ากับการลงทุน ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) ถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมากที่สุด ร้อยละ 20.59 ระดับมาก ร้อยละ 18.82 ระดับปานกลาง ร้อยละ 15.29 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมาก ร้อยละ 18.24 ระดับปานกลาง ร้อยละ 12.94 ระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ร้อยละ 6.47 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) ขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อรอราคา มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับปานกลาง ร้อยละ 28.24 ระดับมากถึงมากที่สุด ร้อยละ 22.35 ระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ร้อยละ 8.82 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ร้อยละ 20 ระดับปานกลาง ร้อยละ 13.53 และระดับมากถึงมากที่สุด ร้อยละ 7.06 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าการขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อรอราคา มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4) การขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิตเพื่อขาย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับปานกลาง ร้อยละ 24.12 ระดับมากถึงมากที่สุด ร้อยละ 21.17 ระดับน้อย ร้อยละ 11.18 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับน้อย ร้อยละ 17.06 ระดับปานกลาง ร้อยละ 9.41 ระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ร้อยละ 8.24 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าการขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิตเพื่อขาย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.6 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านกิจกรรมชาติของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก

สมมติฐาน H_0 : ปัจจัยด้านกิจกรรมชาติของสมาชิก ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินเมืองพะเยาจำกัด

H_1 : ปัจจัยด้านกิจกรรมชาติของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านกิจกรรมชาติของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด และนำมาทดสอบค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านลักษณะชาติของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์

n = 170

ปัจจัยด้านลักษณะชาติของสมาชิก		ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก			
		ชำระตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด	
		คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
1. เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช					
น้อยถึงปานกลาง	68	41	24.11	27	15.88
มาก	66	30	17.65	36	21.18
มากที่สุด	36	30	17.65	6	3.53
$\chi^2 = 15.899$ df=3 p=0.001*	170	101	59.41	69	40.59
2. เกิดภาวะฝนตกชุกน้ำท่วมน้ำหลากทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย					
น้อยถึงน้อยที่สุด	35	13	7.64	22	12.94
ปานกลาง	94	65	38.24	29	17.06
มาก	29	16	9.41	13	7.65
มากที่สุด	12	7	4.12	5	2.94
$\chi^2 = 13.800$ df=4 p=0.008*	170	101	59.41	69	40.59
3. เกิดภาวะฝนแล้งทิ้งช่วงทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย					
น้อยที่สุดถึงปานกลาง	40	21	12.36	19	11.18
มาก	39	24	14.12	15	8.82
มากที่สุด	91	56	32.94	35	20.59
$\chi^2 = 1.999$ df=4 p=0.736	170	101	59.41	69	40.59
4. เกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย					
น้อยถึงน้อยที่สุด	25	9	5.29	16	9.41
ปานกลาง	93	58	34.12	35	20.59
มากถึงมากที่สุด	52	34	20.00	18	10.59
$\chi^2 = 2.308$ df=4 p=0.015*	170	101	59.41	69	40.59

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 4.15 พบว่าโดยสรุปความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านภัยธรรมชาติของสมาชิกกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ การระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช การเกิดภาวะฝนชุก น้ำท่วม การเกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย นอกจากนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1) การระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับน้อยถึงปานกลาง ร้อยละ 24.11 ระดับมากและมากที่สุด เท่ากัน คือ ร้อยละ 17.65 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมาก ร้อยละ 21.18 ระดับน้อยถึงปานกลาง ร้อยละ 15.88 ระดับมากที่สุด คือ ร้อยละ 3.53 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืชมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) การเกิดภาวะฝนชุก น้ำท่วม น้ำหลากทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับปานกลาง ร้อยละ 38.24 ระดับมาก ร้อยละ 9.41 ระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ร้อยละ 7.64 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับปานกลาง ร้อยละ 17.06 ระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ร้อยละ 12.94 ระดับมาก ร้อยละ 7.65 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าภาวะฝนชุก น้ำท่วม น้ำหลาก ทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) การเกิดภาวะฝนแล้งทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมากที่สุด ร้อยละ 32.94 ระดับมาก ร้อยละ 14.12 ระดับน้อยที่สุดถึงปานกลาง ร้อยละ 12.36 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมากที่สุด ร้อยละ 20.59 ระดับน้อยที่สุดถึงปานกลาง ร้อยละ 11.18 ระดับมาก ร้อยละ 8.82 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าภาวะฝนแล้งทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4) การเกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับปานกลาง ร้อยละ 34.12 ระดับมาก ร้อยละ 20 ระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ร้อยละ 5.29 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับปานกลาง ร้อยละ 20.59 ระดับมากถึงมากที่สุด ร้อยละ 10.59 ระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ร้อยละ 9.41 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าการเกิดพายุพัด

ทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหายมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.7 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก

สมมติฐาน H_0 : ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

H_1 : ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด และนำมาทดสอบค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์

		n = 170			
ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์		ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก			
		ชำระตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด	
		คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
1. สหกรณ์มีการตรวจสอบการใช้เงินกู้ของท่าน					
น้อย	14	8	4.71	6	3.53
ปานกลาง	67	28	16.47	39	22.94
มาก	70	54	31.76	16	9.41
มากที่สุด	19	11	6.47	8	4.71
$\chi^2 = 17.801$ df=3 p=0.000*	170	101	59.41	69	40.59
2. สหกรณ์มีการติดตามทวงหนี้อย่างต่อเนื่อง					
น้อย	11	5	2.94	6	3.53
ปานกลาง	68	30	17.65	38	22.35
มาก	76	59	34.71	17	10.00
มากที่สุด	15	7	4.12	8	4.71
$\chi^2 = 18.957$ df=3 p=0.000*	170	101	59.41	69	40.59

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์	ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก				
	ชำระตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด		
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	
3. สหกรณ์ให้บริการทำเรื่องขอกู้เงินใหม่ทันทีหลังจากรับชำระหนี้					
น้อยถึงปานกลาง	43	28	16.47	15	8.82
มาก	73	51	30.00	22	12.94
มากที่สุด	54	22	12.94	32	18.82
$\chi^2 = 13.411$ df=3 p=0.004*	170	101	59.41	69	40.59
4. สหกรณ์ให้ความสะดวกขณะติดต่อชำระหนี้					
น้อยถึงปานกลาง	56	30	17.65	26	15.30
มาก	78	50	29.41	28	16.47
มากที่สุด	36	21	12.35	15	8.82
$\chi^2 = 3.595$ df=3 p=0.309	170	101	59.41	69	40.59

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.16 พบว่าโดยสรุปความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านกัยการปฏิบัติงานของสหกรณ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ สหกรณ์มีการตรวจสอบการใช้เงินกู้ สหกรณ์มีการติดตามทวงหนี้ย่างต่อเนื่อง สหกรณ์ให้บริการทำเรื่องขอกู้เงินใหม่ทันทีหลังจากรับชำระหนี้ นอกจากนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1) สหกรณ์มีการตรวจสอบการใช้เงินกู้ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมาก ร้อยละ 31.76 ระดับปานกลาง ร้อยละ 16.47 ระดับมากที่สุด 6.47 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับปานกลาง ร้อยละ 22.94 ระดับมาก ร้อยละ 9.41 ระดับมากที่สุดคือร้อยละ 4.71 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าการที่สหกรณ์มีการตรวจสอบการใช้เงินกู้ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) สหกรณ์มีการติดตามทวงหนี้ย่างต่อเนื่อง มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมาก ร้อยละ 34.70 ระดับปานกลาง ร้อยละ 17.65

ระดับมากที่สุด ร้อยละ 4.12 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับปานกลาง ร้อยละ 22.35 ระดับมาก ร้อยละ 10 ระดับมากที่สุด ร้อยละ 4.71 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าการที่สหกรณ์มีการติดตามทวงหนี้อย่างต่อเนื่อง มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) สหกรณ์ให้บริการทำเรื่องขอกู้เงินใหม่ทันทีหลังจากรับชำระหนี้ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมาก ร้อยละ 30 ระดับน้อยถึงปานกลาง ร้อยละ 16.47 มากที่สุดร้อยละ 12.94 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมากที่สุด ร้อยละ 18.82 ระดับมาก ร้อยละ 12.94 ระดับน้อยถึงปานกลาง ร้อยละ 8.82 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าการที่สหกรณ์ให้บริการทำเรื่องขอกู้เงินใหม่ทันที หลังจากรับชำระหนี้มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4) สหกรณ์ให้ความสะดวกขณะติดต่อชำระหนี้ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมาก ร้อยละ 29.41 ระดับน้อยถึงปานกลาง ร้อยละ 17.65 ระดับมากที่สุด ร้อยละ 12.35 และความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมาก ร้อยละ 15.30 ระดับน้อยถึงปานกลาง ร้อยละ 12.35 ระดับมากที่สุด ร้อยละ 8.82 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าสหกรณ์ให้ความสะดวกขณะติดต่อชำระหนี้ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.8 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านนโยบายของรัฐบาลกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก

สมมติฐาน H_0 : ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐบาลไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

H_1 : ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐบาลมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านนโยบายของรัฐบาลกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด และนำมาทดสอบค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านนโยบายของรัฐบาลกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์

n = 170

ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐบาล	ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก				
	ชำระตามกำหนด		ชำระไม่ได้ตามกำหนด		
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	
1. กองทุนหมู่บ้านมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้เงินกู้					
น้อยถึงน้อยที่สุด	43	17	10.00	26	15.29
ปานกลาง	44	27	15.88	17	10.00
มาก	51	39	22.94	12	7.06
มากที่สุด	32	18	10.59	14	8.24
$\chi^2 = 13.583$ df=4 p=0.009*	170	101	59.41	69	40.59
2. นโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกรมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้เงินกู้					
น้อยถึงน้อยที่สุด	60	24	14.11	36	21.18
ปานกลาง	56	38	22.35	18	10.59
มากถึงมากที่สุด	54	39	22.95	15	8.83
$\chi^2 = 28.782$ df=4 p=0.000*	170	101	59.41	69	40.59

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.17 พบว่าโดยสรุปความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านนโยบายของรัฐบาลกับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งกองทุนหมู่บ้านและนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร

1) กองทุนหมู่บ้าน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมาก ร้อยละ 22.94 ระดับปานกลาง ร้อยละ 15.88 ระดับมากที่สุด 10.59 และมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ร้อยละ 15.29 ระดับปานกลาง ร้อยละ 10 ระดับมากที่สุดคือร้อยละ 8.24 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่ากองทุนหมู่บ้าน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) นโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับมากถึงมากที่สุด ร้อยละ 22.95 ระดับปานกลาง ร้อยละ 22.35 ระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ร้อยละ 14.11 และมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้

ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ร้อยละ 21.18 ระดับปานกลาง ร้อยละ 10.58 ระดับมากถึงมากที่สุด ร้อย 8.83 เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่านโยบาย บัตรสินเชื่อเกษตรกร มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 4 ระดับความสำคัญของข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการชำระหนี้เงินกู้ของ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

ตารางที่ 4.18 ระดับความสำคัญของข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการชำระหนี้ของสมาชิก

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความสำคัญ ของข้อเสนอแนะ
1. การนำเงินกู้ออกไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กู้	4.56	0.71	มากที่สุด
2. การจัดทำบัญชีครัวเรือนและต้นทุนอาชีพ	3.85	1.03	มาก
3. การลดหรือประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน	3.80	1.01	มาก
4. การขยายพื้นที่ทำการเกษตร	3.61	1.05	มาก
5. การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการผลิต	3.38	1.27	ปานกลาง
6. สหกรณ์ควรขยายเวลาการชำระหนี้	4.49	0.83	มากที่สุด
7. สหกรณ์ควรขยายวงเงินกู้	4.42	0.84	มากที่สุด
8. สหกรณ์ควรจัดหาเงินทุนอัตราดอกเบี้ยต่ำ	4.48	0.85	มากที่สุด
9. สหกรณ์ควรลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้	4.48	0.80	มากที่สุด
10. สหกรณ์ควรมีการตรวจสอบการใช้เงินกู้	4.05	0.90	มาก
11. สหกรณ์ควรมีการติดตามเร่งรัดหนี้อย่างต่อเนื่อง	3.98	0.97	มาก
12. สหกรณ์ควรจัดหาตลาดรองรับเพื่อให้ขายได้ใน ราคายุติธรรม	4.22	0.93	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.18 พบว่าข้อเสนอแนะที่สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.11 โดยปัจจัยย่อยด้านการนำเงินกู้ออกไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ในระดับมากที่สุด เป็นลำดับแรก รองลงมา สหกรณ์ขยายเวลาการชำระหนี้สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 สหกรณ์ควรจัดหา

เงินทุนอัตราดอกเบี้ยต่ำและสหกรณ์มีการลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 สหกรณ์ขยายวงเงินกู้สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 และสหกรณ์ควรจัดหาตลาดรองรับเพื่อให้ขายได้ในราคายุติธรรม สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 สหกรณ์ควรมีการติดตามเร่งรัดหนี้อย่างต่อเนื่อง สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 สหกรณ์ควรมีการติดตามเร่งรัดหนี้อย่างต่อเนื่อง สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 และน้อยที่สุด คือ การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการผลิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ของสมาชิก ในระดับปานกลาง

บทที่ 5

สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด” โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด 2) เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านต่าง ๆ กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด 4) เพื่อศึกษาระดับความสำคัญ ของข้อเสนอแนะ ในการแก้ไขปัญหาการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด สามารถสรุปการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการศึกษา

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด โดยรวมในแต่ละด้าน เมื่อพิจารณาในรายละเอียด ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ ดังนี้

1.1 สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์

1.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก ผลการวิจัย พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 60.60 เป็นเพศชาย ร้อยละ 39.40 มากที่สุด มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 51 - 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.80 น้อยที่สุด อายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี ร้อยละ 1.80 สมาชิกมีการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 55.90 รองลงมา มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. ร้อยละ 31.80 อนุปริญญา/ปวส. ร้อยละ 7.60 และสมาชิกที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ร้อยละ 4.70 สถานภาพของสมาชิกมากที่สุด คือ สมรส ร้อยละ 65.88 ส่วนใหญ่ มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวน 2-3 คน ร้อยละ 65.30 ประกอบอาชีพทำนา คิดเป็นร้อยละ 61.80 และทำผสมผสาน ทั้งทำนาทำสวนทำไร่ ร้อยละ 30.00 และมีอาชีพอื่น นอกเหนือจากภาคการเกษตร คือ การรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 72.40 รองลงมา คือ การค้าขาย ร้อยละ 23.50 โดยมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ร้อยละ 92.90 ส่วนใหญ่ มีพื้นที่ทำการเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ไร่ และรองลงมา 11-20 ไร่ ร้อยละ 25.90

1.1.2 ปัจจัยด้านความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก ผลการวิจัย พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่ กู้เงินระยะสั้นกับสหกรณ์จำนวน 40,001-50,000 บาท ร้อยละ 39.40 รองลงมา 30,001 - 40,000 บาท ร้อยละ 18.80 และมีหนี้เงินกู้กับสหกรณ์น้อยที่สุด จำนวน 20,001-30,000 บาท ซึ่งเท่ากับน้อยกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 11.80 ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 สมาชิกมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นกับสหกรณ์สูงสุด จำนวน 40,001-50,000 บาท ร้อยละ 34.12 รองลงมา 30,001 – 40,000 ร้อยละ 18.23 น้อยที่สุด 20,001-30,000 บาท ซึ่งเท่ากับสมาชิกไม่มีหนี้กับสหกรณ์ ร้อยละ 10 ส่วนการใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน ร้อยละ 67.60 ใช้สินทรัพย์ในการค้ำประกันเงินกู้ รองลงมาใช้บุคคลค้ำประกัน ร้อยละ 28.20 น้อยที่สุด คือ ใช้บุคคลและสินทรัพย์ค้ำประกัน ร้อยละ 4.20 การชำระหนี้เงินกู้สมาชิก สามารถชำระได้ตามกำหนดเวลา ร้อยละ 59.40 ชำระไม่ได้ตามกำหนดเวลา ร้อยละ 40.60

1.1.3 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก ผลการวิจัย พบว่า สมาชิกมีรายได้จากภาคการเกษตรมากที่สุดจำนวน 50,001 - 100,000 บาท/ปี น้อยที่สุดมีรายได้จากภาคการเกษตรสูงกว่า 150,000 บาท ร้อยละ 5.90 มีรายได้ จากนอกภาคการเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท/ปี ร้อยละ 50 น้อยที่สุด มีรายได้จากนอกภาคการเกษตรสูงกว่า 150,000 บาท/ปี เท่ากับไม่มีรายได้นอกภาคการเกษตร ร้อยละ 1.20 มีรายจ่ายจากภาคเกษตร น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท/ปี ร้อยละ 61.20 น้อยที่สุด มีรายจ่ายจากภาคการเกษตรสูงกว่า 150,000 บาท ร้อยละ 4.70 มีรายจ่ายจากนอกภาคการเกษตร สูงกว่า 150,000 บาท ร้อยละ 35.30 รองลงนามีรายจ่ายจากนอกภาคการเกษตร 100,001 - 150,000 บาท ร้อยละ 27.10 ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 สมาชิก มีหนี้เงินกู้กับกองทุนหมู่บ้าน ร้อยละ 84.71 น้อยที่สุด คือ ธนาคารออมสิน ร้อยละ 1.76 สมาชิกเป็นหนี้กับสถาบันการเงินอื่นมากที่สุด จำนวน 20,001 - 40,000 บาท ร้อยละ 40.59 และน้อยที่สุด 60,001-80,000 บาท ร้อยละ 2.94

1.2 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์

ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ ทั้งปัจจัยด้านการผลิตของสมาชิก ด้านการตลาด ด้านภัยธรรมชาติ ด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์และปัจจัยด้านนโยบายของรัฐบาล พบว่ามีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2.1 ปัจจัยด้านการผลิต จากผลการวิจัย พบว่าปัจจัยด้านการผลิตมีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 โดยปัจจัยย่อยด้านต้นทุนการผลิตสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 รองลงมาผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ อยู่ในระดับมากที่สุดเหมือนกัน

1.2.2 ปัจจัยด้านการตลาด จากผลการวิจัย พบว่าปัจจัยด้านการตลาด มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 โดยปัจจัยย่อยด้านราคาผลผลิตตกต่ำ ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การถูกกดราคารับซื้อจากพ่อค้าคนกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.69 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อยู่ในระดับมาก

1.2.3 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ จากผลการวิจัย พบว่าปัจจัยด้านภัยธรรมชาติมีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 โดยปัจจัยย่อย ด้านการเกิดภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย อยู่ในมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ อยู่ในระดับมาก

1.2.4 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ จากผลการวิจัย พบว่าปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 โดยปัจจัยย่อยด้านการที่สหกรณ์ให้บริการทำเรื่องขอกู้เงินใหม่ทันทีหลังจากรับชำระหนี้แล้ว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 รองลงมา คือ ความสะดวกขณะติดต่อชำระหนี้เงินกู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อยู่ในระดับมากเหมือนกัน

1.2.5 ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐบาล จากผลการวิจัย พบว่าปัจจัยด้านนโยบายของรัฐบาล มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 โดยปัจจัยย่อยด้านนโยบายกองทุนหมู่บ้าน มีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้เงินกู้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37

1.3 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านต่าง ๆ กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก ปัจจัยความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านการผลิต การตลาด ภัยธรรมชาติ การปฏิบัติงานของสหกรณ์ และปัจจัยด้านนโยบายของรัฐบาล ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนี้

1.3.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก จากผลการวิจัย พบว่าระดับการศึกษาของสมาชิก จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่สามารถประกอบอาชีพได้ จำนวนหนึ่งคงเหลือในวันสิ้นปีบัญชีของสมาชิก และจำนวนหนี้เงินกู้คงเหลือในปัจจุบันมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก

1.3.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ผลการวิจัย พบว่ารายได้จากภาคการเกษตร (รายได้จากการทำไร่ ทำนา ทำสวน เลี้ยงสัตว์) รายได้นอกภาคการเกษตร (รายได้จากการรับจ้างค้าขายบุตรส่งให้และอื่นๆ) รายจ่ายภาคการเกษตร (รายจ่ายจากการทำไร่ ทำนา ทำสวน เลี้ยงสัตว์) หนี้สถาบันการเงินอื่น (กองทุนหมู่บ้านและบัตรสินเชื่อเกษตรกร) และจำนวนเงินที่เป็นหนี้กับสถาบันการเงินอื่น มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก

1.3.3 ปัจจัยด้านการผลิต จากผลการวิจัย พบว่าผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ การขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ การขาดแหล่งน้ำ การขาดแคลนแรงงานและอัตราค่าจ้างแรงงานสูง มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก

1.3.4 ปัจจัยด้านการตลาด จากผลการวิจัย พบว่าสมาชิกถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง สมาชิกขาดสถานที่เก็บผลผลิต เพื่อรอราคาและขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิต เพื่อขายมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก

1.3.5 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ ผลการวิจัย พบว่าสมาชิกประสบปัญหาการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช การเกิดภาวะฝนชุก น้ำท่วมและการเกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก

1.3.6 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ จากผลการวิจัย พบว่าการที่สหกรณ์มีการตรวจสอบการใช้เงินกู้ของสมาชิก มีการติดตามหนี้อย่างต่อเนื่องและสหกรณ์ให้บริการทำเรื่องขอกู้เงินทันที หลังจากชำระหนี้เงินกู้ มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก

1.3.7 ปัจจัยด้านนโยบายรัฐบาล จากผลการวิจัย พบว่ากองทุนหมู่บ้านและนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก

1.4 ระดับความสำคัญของข้อเสนอแนะ ในการแก้ไขปัญหาการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

ระดับความสำคัญของข้อเสนอแนะที่สามารถแก้ไขปัญหา ในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกได้ ภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.11 โดยปัจจัยย่อยด้านการนำเงินกู้ไปใช้ ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ในระดับมากที่สุด เป็นลำดับแรก รองลงมา สหกรณ์ขยายเวลาการชำระหนี้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 สหกรณ์ควรจัดหาเงินทุนอัตราดอกเบี้ยต่ำและสหกรณ์มีการลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้

มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 สหกรณ์ขยายวงเงินกู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 และสหกรณ์ควรจัดหาตราครองรับ เพื่อให้ขายได้ในราคายุติธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ ในระดับมากที่สุดเหมือนกัน

2. อภิปรายผล

จากการสรุปผลการศึกษาที่ได้ข้อมูล จากผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้น คงเหลือ ณ วันสิ้นปีบัญชี 31 มีนาคม 2558 ของสหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด จำนวน 170 ราย เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ ผู้ศึกษา ได้พบประเด็นที่น่าสนใจ ในการนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก พบว่าการศึกษาของสมาชิก จำนวนสมาชิกในครอบครัว ที่สามารถประกอบอาชีพได้ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับหลักการบริหารสินเชื่อที่ดี กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2559:19-20) ในการพิจารณาให้สินเชื่อ นั้น จะต้องพิจารณาถึงเกณฑ์การวิเคราะห์สินเชื่อ หลักเกณฑ์นี้ จะพิจารณาลักษณะหรือคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อเป็นหลัก ได้แก่ 1) คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ 2) ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ 3) เงินทุน 4) หลักประกัน 5) สภาพทางเศรษฐกิจ และ 6) ประเทศที่ติดต่อด้วย

2.2 ระดับความสำคัญของปัจจัยโดยรวม มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่าปัจจัยย่อยด้านปัจจัยด้านการผลิต ด้านการตลาด ภัยธรรมชาติ และการปฏิบัติงานของสหกรณ์ มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ อยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อค้นพบนี้ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยและแนวคิดใดที่อ้างอิง

2.3 ปัจจัยด้านความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก พบว่าหนี้เงินกู้ระยะสั้น คงเหลือกับสหกรณ์และช่วงเวลาที่หนี้เงินกู้ระยะสั้นกับสหกรณ์ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งข้อค้นพบนี้ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยและแนวคิดใดที่อ้างอิง

2.4 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ พบว่ารายได้ภาคการเกษตร รายได้นอกภาคการเกษตร รายจ่ายภาคการเกษตร หนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งอาจเนื่องมาจากสมาชิกมีรายได้ ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย ความจำเป็นที่ต้องใช้เงินในการประกอบอาชีพและการจับจ่ายใช้สอย ในชีวิตประจำวัน ซึ่งสมาชิกประกอบอาชีพทำนา เป็นหลัก โดยเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ ปีละหนึ่งครั้ง

ประกอบกับรายได้จากการขายผลผลิตไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายในการลงทุน ถึงแม้สมาชิกจะหารายได้อื่น นอกจากการทำงาน แต่ก็ยังไม่เพียงพอ ทำให้สมาชิกต้องกู้เงินจากสถาบันการเงินอื่น ซึ่งส่งผลทำให้สมาชิกมีหนี้เงินกู้หลายทาง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ นันทภรณ์ บุญทอง (2556: บทคัดย่อ) ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการผลิต ปัจจัยด้านการผลิต และปัจจัยอื่นกับการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ พบว่าหนี้สินกับสถาบันการเงิน (กองทุนหมู่บ้าน และกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม) มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิก

2.5 ปัจจัยด้านการผลิต พบว่าผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ การขาดแคลนเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมใหม่ๆ การขาดแหล่งน้ำ ขาดแคลนแรงงานและอัตราค่าจ้างแรงงานสูง มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งจากการวิเคราะห์ผลผลิตต่อไร่ อยู่ในเกณฑ์ต่ำ อาจเนื่องมาจากการขาดแหล่งน้ำในการทำเกษตร ประกอบกับการขาดแคลนแรงงาน ส่งผลให้อัตราค่าจ้างแรงงานสูงขึ้น ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ซึ่งการทำเกษตรในปัจจุบัน จำเป็นต้องมีการนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการทำเกษตรกรรม เพื่อลดการใช้แรงงานคน ลดต้นทุนในด้านแรงงานและให้ผลผลิตต่อไร่เพิ่มสูงขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ นันทภรณ์ บุญทอง (2556: บทคัดย่อ) ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด จากการศึกษา พบว่าข้อมูลขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ อยู่ในระดับน้อย ซึ่งเกษตรกร อาจจะมีการใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในแปลงเกษตรกรรมอยู่แล้ว เพื่อให้ผลผลิตต่อไร่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ อยู่ในระดับปานกลาง ต้องมีการเพิ่มศักยภาพในการผลิตให้สูงขึ้น เพื่อลดการใช้แรงงานและต้นทุนอัตราค่าจ้างแรงงานที่นับวันจะสูงยิ่งขึ้น

2.6 ปัจจัยด้านการตลาด พบว่าการถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง การขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อรอราคา ขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิตเพื่อขาย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งจากการวิเคราะห์การขาดสถานที่เก็บผลผลิต ทำให้สมาชิกต้องรีบขายผลผลิตหรือขายผลผลิตในเวลาที่ย่ำแย่ ๆ กัน เป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง ผลการวิจัยนี้ ไม่สอดคล้องกับแนวคิดและงานวิจัยใดที่อ้างอิง

2.7 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ พบว่าการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช ภาวะฝนชุก น้ำท่วม ลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากการทำเกษตรกรรม หลีกเลียงไม่ได้ที่จะต้องประสบปัญหาภัยธรรมชาติ เช่น การเกิดการระบาดของโรค

และแมลงศัตรูพืชต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเกิดภาวะฝนชุก น้ำท่วม การเกิดลมพายุพัด ทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย ส่งผลกระทบต่อรายได้ของสมาชิก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ นันทภรณ์ บุญทอง (2556: บทคัดย่อ) ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด จากการศึกษา พบว่าเกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช ทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย เนื่องจากการประกอบอาชีพในภาคการเกษตร ต้องประสบกับปัญหาภัยธรรมชาติต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหาของโรคและแมลงศัตรูพืช ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ประสบปัญหาน้อย อาจเนื่องมาจากสมาชิกลงทุนไปกับการรักษาดูแลพืชผล ทำให้มีต้นทุนค่าใช้จ่ายเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งเป็นผลให้ไม่สามารถชำระคืนหนี้สินที่ค้างชำระอยู่ได้ทั้งในและนอกระบบสหกรณ์

2.8 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ พบว่าการที่สหกรณ์มีการตรวจสอบการใช้เงินกู้ ติดตามทวงหนี้อย่างต่อเนื่องและให้บริการทำเรื่องขอเงินใหม่ทันที หลังจากรับชำระหนี้เงินกู้ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ การชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะสหกรณ์มีการตรวจสอบและติดตามหนี้อย่างต่อเนื่อง และปัจจัยที่คิดว่าสำคัญที่สุด คือ การที่สหกรณ์บริการทำเรื่องเงินให้กับสมาชิกทันทีที่สมาชิกจ่ายชำระหนี้เงินกู้ จะเป็นการจูงใจให้สมาชิกชำระหนี้เงินกู้ให้เป็นไปตามกำหนดเวลา ซึ่งผลการวิจัยนี้ ไม่สอดคล้องกับแนวคิดและงานวิจัยใดที่อ้างอิง

2.9 ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ พบว่ากองทุนหมู่บ้านและนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ นันทภรณ์ บุญทอง (2556: บทคัดย่อ) ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด จากการศึกษา พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ พบว่ากรรมสิทธิ์ในที่ดิน หนี้สินอื่นทั้งหมดนอกจากสหกรณ์ หนี้สินกับสถาบันการเงิน (กองทุนหมู่บ้าน และกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม) มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ข้อเสนอแนะ

จากสรุปผลศึกษาและการวิเคราะห์ผลการศึกษาในครั้งนี้ ที่ได้เสนอไปแล้ว ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะการนำผลการศึกษาไปใช้

3.1.1 ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่กู้เงินระยะสั้นกับสหกรณ์ จำนวน 40,000-50,000 บาท ณ วันสิ้นปีบัญชี 31 มีนาคม 2559 ส่วนใหญ่สมาชิกมีเงินกู้คงเหลือ จำนวน 40,000-50,000 บาท แสดงให้เห็นว่าสมาชิก มีการกู้เงินอย่างต่อเนื่อง โดยอาจมีการชำระหนี้เดิมแล้วกู้ใหม่ ดังนั้น การให้สินเชื่อกับสมาชิกแต่ละรายนั้น สหกรณ์ต้องมีการพิจารณาความสามารถของสมาชิกที่จะสามารถชำระหนี้เงินกู้ ประวัติการชำระหนี้เงินกู้ที่ผ่านมา หลักทรัพย์ในการค้ำประกันเงินกู้ และพิจารณาปริมาณหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ หากสมาชิกมีหนี้สินหลายทาง ก็อาจส่งผลต่อการชำระหนี้ และสหกรณ์ควรวางแผนการส่งเสริมอาชีพให้กับสมาชิกสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกมีอาชีพเสริมและมีรายได้เพิ่มขึ้น เพื่อเพิ่มความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกและลดการก่อหนี้เพิ่ม

3.1.2 ปัจจัยด้านการผลิต พบว่าปัจจัยด้านต้นทุนการผลิตสูง ปัจจัยผลผลิตต่อไร่ อยู่ในเกณฑ์ต่ำ มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกในระดับมากที่สุด ดังนั้น สหกรณ์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้คำแนะนำให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ ที่มีต้นทุนต่ำ เพื่อทดแทนแรงงานและลดต้นทุนในการจ้างงาน รวมทั้งการให้ความรู้ในด้านการจัดการพืชเพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่

3.1.3 ปัจจัยด้านการตลาด พบว่าปัจจัยด้านราคาผลผลิตตกต่ำ ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกในระดับมากที่สุด ดังนั้น สหกรณ์ ควรมีการรวบรวมผลผลิตของสมาชิก เพื่อสร้างอำนาจการต่อรองราคาจากพ่อค้าคนกลาง และแก้ไขปัญหาให้สมาชิกในการขาดสถานที่เก็บผลผลิต โดยอาจตั้งเป็นจุดรับซื้อ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับสมาชิกที่อยู่ไกลสหกรณ์

3.1.4 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ พบว่าปัจจัยด้านการเกิดภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกในระดับมากที่สุด ดังนั้น สหกรณ์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สมาชิกมีน้ำเพียงพอกับการผลิต

3.1.5 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ พบว่าสหกรณ์ให้บริการทำเรื่องขอกู้เงินใหม่ทันที หลังจากรับชำระหนี้ และให้ความสะดวกขณะติดต่อชำระหนี้กับสหกรณ์ มีผลต่อ

ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกในระดับมากที่สุด ดังนั้น สหกรณ์ควรให้ความรู้และสร้างความเข้าใจให้กับสมาชิกในด้านกฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ต่างๆ ในการกู้เงิน รวมถึงการติดตามตรวจสอบการใช้เงินกู้ของสมาชิก ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการกู้เงิน

3.1.6 ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐบาล พบว่าปัจจัยด้านนโยบายกองทุนหมู่บ้าน นโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก ในระดับมากที่สุด ดังนั้น สหกรณ์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสร้างจิตสำนึกให้กับสมาชิกสหกรณ์ ในเรื่องอุดมการณ์ หลักการและวิธีการสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

3.1.7 ข้อเสนอแนะที่สามารถแก้ไขปัญหาในการชำระหนี้ ดังนี้

1) การนำเงินกู้ไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กู้ เป็นข้อเสนอแนะ ลำดับแรกในการเพิ่มความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก ดังนั้นเมื่อสหกรณ์ได้ให้จ่ายเงินกู้ให้กับสมาชิกแล้ว สหกรณ์ควรมีการติดตามตรวจสอบว่าสมาชิกได้นำเงินกู้ไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ขอลินเชื่อหรือไม่ โดยดำเนินการอย่างเคร่งครัด โดยอาจมีขั้นตอน ดังนี้

- (1) ตรวจสอบการใช้เงินกู้ หลังรับเงิน 3 เดือน
- (2) ทำหนังสือเตือนหนี้ก่อนถึงกำหนดชำระ ก่อนกำหนด 60 วัน
- (3) ทำหนังสือเตือนหนี้ก่อนถึงกำหนดชำระ ก่อนกำหนด 30 วัน

2) การขยายเวลาการชำระหนี้เงินกู้ เป็นข้อเสนอแนะลำดับที่สอง ในการเพิ่มความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก ดังนั้น สหกรณ์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาถึงศักยภาพของลูกหนี้ ด้านรายรับรายจ่าย หรือพิจารณาเรียกเก็บหนี้ จากสมาชิก ในช่วงเวลาที่สมาชิกจะมีรายได้ เช่น ฤดูกาลเก็บเกี่ยวผลผลิต การพิจารณาปริมาณหนี้สินในครัวเรือน เพื่อขยายระยะเวลาให้กับสมาชิก นอกจากนี้ ควรมีการส่งเสริมอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ให้กับสมาชิก เพื่อให้สมาชิกมีรายได้ นำมาชำระหนี้เงินกู้กับสหกรณ์ได้ต่อไป

3) การจัดหาเงินทุนอัตราดอกเบี้ยต่ำและควรลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ เป็นข้อเสนอแนะลำดับที่สาม ในการเพิ่มความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก ดังนั้น สหกรณ์ควรระดมทุนที่มีต้นทุนต่ำ เช่น การระดมทุนจากสมาชิกแล้วจัดทำเป็น โครงการเงินกู้พิเศษที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อช่วยเหลือสมาชิกต่อไป

3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

3.2.1 ศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกที่ชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด กับสมาชิกที่ชำระหนี้ไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด กับสหกรณ์อื่นที่มีขนาดและประเภทเดียวกัน เพื่อศึกษาว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร และเปรียบเทียบ ปรับปรุง และประยุกต์ใช้กับสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

3.2.2 ศึกษาการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับวิธีการติดตามหนี้ที่มีผลทำให้สมาชิกสามารถชำระหนี้ได้ ภายในระยะเวลาที่กำหนด

3.2.3 ศึกษาแนวทางแก้ไขในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตร ปฎิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด โดยศึกษาจากคณะกรรมการดำเนินการ อดีตกรรมการที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการบริหารจัดการสินเชื่อของสหกรณ์ ตัวแทนกลุ่มสมาชิกสหกรณ์ พนักงาน โดยการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2549). *คู่มือการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์ภาคการเกษตร*. กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____ (2559). *คู่มือการปฏิบัติงานกองทุนพัฒนาสหกรณ์*. กรมส่งเสริมสหกรณ์ _____ (2559). “ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์”. ค้นวันที่ 11 เมษายน 2559 จาก <http://webhost.cpd.go.th/rlo/knowledge.html>
- _____ (2559). *หลักการ อุดมการณ์ และวิธีการสหกรณ์*. ค้นวันที่ 11 เมษายน 2559 จาก <http://webhost.cpd.go.th/rlo/principles.html>
- จันทร์ศรี สมวิลาศ. (2536). *ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกการเกษตร สันป่าตอง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่*. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์ ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จุฑามาศ หนูมาก. (2552). *ปัจจัยที่มีผลหนี้ค้างชำระของสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา*. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ).
- ชรินทร์ พิทยาวิวิธ. (2534). *แนวคิดเกี่ยวกับมูลเหตุของการค้างชำระหนี้*.
- ดารณี พุทธิวิบูลย์. (2553). *การจัดการสินเชื่อ*. กรุงเทพมหานคร: รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- ดำรง ปั่นประณต. (2550). *ระบบสหกรณ์ในประเทศไทย*. ส่วนเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด
- ธำรง ใก้ฟ้า. (2555). *การเปรียบเทียบการดำเนินธุรกิจสินเชื่อระหว่างสหกรณ์การเกษตรกับสหกรณ์ เครดิตยูเนียนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- นฤมล คำทอง. (2557). *ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองตาก จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดตาก*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- นัทธมนต์ พรหมมา. (2555). *แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายของสหกรณ์การเกษตรกรณีศึกษา:สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยพะเยา.

- นันทภรณ์ บุญทอง. (2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด จังหวัดระนอง*. (การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- บุญมี จันทร์วงศ์. (2543). *ระบบสหกรณ์กับการพัฒนาประชาธิปไตย*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- ปรเมศวร์ ชูชาติ . (2557). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้บริการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด สังกัดกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล* (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ขงยุทธ เสมมาใหญ่. (2557). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรวิเชียรบุรี จำกัด จังหวัดเพชรบูรณ์*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ระบบการสืบค้นและคู่มือกฎหมายไทย. (2559). *ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2551*. ค้นวันที่ 18 สิงหาคม 2559 จาก <http://law.longdo.com/law/134/sub4795>
- สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด. (2557). รายงานประจำปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2557 สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด
- _____. (2558). รายงานประจำปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2557 สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด และข้อมูลสหกรณ์
- สามารถ นิตย์เสมอ. (2536). “การปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นธนาคารเพื่อพัฒนาชนบท” *วารสาร* *ธ.ก.ส.* 15,Z(3), (กันยายน-ธันวาคม): 34
- สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์พะเยา. (2557). *รายงานผลการตรวจสอบบัญชี สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2557*. สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์พะเยา
- _____. (2558). *รายงานผลการตรวจสอบบัญชี สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2558* สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์พะเยา
- สุเมธ ชูรัตน์. (2557). *ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองตาก จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดตาก*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ระเบียบสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

ระเบียบสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด
ว่าด้วยการให้เงินกู้และดอกเบี้ยเงินกู้ พ.ศ.2545
(ระเบียบสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด, 2545)

อาศัยอำนาจตามความในข้อบังคับของสหกรณ์ ข้อ 102 ที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการชุดที่ 23 ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2545 ได้กำหนดระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้และดอกเบี้ยเงินกู้ดังต่อไปนี้

- ข้อ 1. ระเบียบนี้ เรียกว่า “ระเบียบสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด ว่าด้วยการให้เงินกู้และดอกเบี้ยเงินกู้ พ.ศ.2545”
- ข้อ 2. ระเบียบนี้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน 2545 เป็นต้นไป
- ข้อ 3. การให้เงินกู้ สหกรณ์ให้เงินกู้ได้เฉพาะแก่สมาชิกเท่านั้น
- ข้อ 4. วัตถุประสงค์ของการกู้เงิน สมาชิกอาจกู้เงินจากสหกรณ์ได้แต่โดยเฉพาะ เพื่อวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(1) เงินกู้ระยะสั้น ได้แก่ เงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานในการเกษตรตามแผนงานผลิตสำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่งๆ เช่น

(ก) ค่าพันธุ์พืช ปุ๋ย ยากำจัดศัตรูพืชและโรคพืช อาหารสัตว์ วัสดุการเกษตร ใช้อื่น ค่าเครื่องมือ ค่าซ่อมแซม ค่าซื้อปุ๋ยสัตว์ หรือสัตว์ปีกหรือสัตว์น้ำเพื่อเลี้ยงขายและค่าจ้างเกี่ยวกับการเกษตร

(ข) ค่าใช้จ่ายในการเตรียมเพื่อขาย แปรรูป และขายผลิตผลการเกษตรซึ่งผู้ผลิต

ขึ้น

(ค) ค่าเช่าเกี่ยวกับการเกษตรเฉพาะที่ต้องชำระด้วยเงินสด

(ง) ค่าภาษีอากรเกี่ยวกับการเกษตร

(จ) ค่าบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับการเกษตร

(ฉ) ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนตามที่จำเป็น

(ช) ซื่อสัตว์ใช้งานสำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ ซึ่งสมาชิกผู้กู้ประสงค์จะขายสัตว์นั้น ส่งชำระหนี้ภายในระยะเวลาไม่เกิน ข้อ 6 วรรคแรก

(2) เงินกู้ระยะปานกลาง ได้แก่ เงินกู้เพื่อการลงทุนตามแผนการใช้เงินในสินทรัพย์การเกษตร ซึ่งโดยปกติใช้ประโยชน์ได้เกินกว่าฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ เช่น

(ก) บุกเบิกหรือปรับปรุงที่ดิน หรือซื้อที่ดินการเกษตร

(ข) สร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำ คันคูน้ำ ประตูกักน้ำ และงานปรับปรุงที่ดิน
อย่างอื่น

(ค) ทำสวน

(ง) วางรูปประกอบการเกษตรขึ้นใหม่เพื่อมีรายได้เพิ่มขึ้น

(จ) ซื้อสัตว์ใช้งาน ซื้อหรือสร้างหรือปรับปรุงเครื่องมือขนาดใหญ่ เครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกล อุปกรณ์การขนส่ง และอุปกรณ์อื่นๆ เกี่ยวกับการเกษตร

(ฉ) ซื้อหรือสร้างหรือปรับปรุงบ้าน โรงเรือน และสิ่งปลูกสร้างอื่นๆ เกี่ยวกับการเกษตร

(ช) ลงทุนในการเลี้ยงปศุสัตว์ สัตว์ปีก หรือสัตว์น้ำ และลงทุนในกิจกรรมอื่นๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเกษตร

(ซ) ชำระหนี้สินเดิมเกี่ยวกับการเกษตร

สมาชิกผู้กู้ต้องใช้เงินกู้ให้ตรงวัตถุประสงค์ที่ได้สัญญาไว้ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการดำเนินการ ประธานกลุ่ม ผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ที่เกี่ยวกับเงินกู้เป็นธุระกวาดขันให้สมาชิกผู้กู้ส่งเงินชำระหนี้รายปีต่อสหกรณ์ ให้ครบจำนวนตามสัญญา

ข้อ 5. จำนวนขั้นสูงของเงินกู้ จำนวนเงินกู้ระยะสั้นแต่ละรายที่ให้แก่สมาชิกคนหนึ่งๆ นั้น สุดแต่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความต้องการเงินกู้ตามแผนงานผลิต และการชำระหนี้เงินกู้อย่างก่อนๆ ของผู้กู้ แต่ต้องไม่เกินร้อยละหกสิบแห่งราคาประเมินของผลผลิตเฉพาะส่วน เพื่อขายซึ่งผลิตด้วยเงินกู้นั้น ในกรณีที่ผู้กู้เงินกู้ระยะสั้นรายก่อนค้างชำระอยู่โดยได้รับผ่อนเวลาชำระหนี้ จำนวนเงินกู้อย่างใหม่ เมื่อบวกด้วยส่วนที่ค้างชำระของเงินกู้อย่างก่อน ต้องไม่เกินอัตราร้อยละหกสิบดังกล่าว ในกรณีประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติร้ายแรงต้องไม่เกินอัตราร้อยละแปดสิบแห่งราคาประเมินของผลผลิตเฉพาะส่วนเพื่อขาย

การประเมินราคาผลผลิตดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้คำนวณตามที่คณะกรรมการดำเนินการได้คะเนราคาต่อหน่วยไว้ล่วงหน้า

จำนวนเงินกู้ระยะปานกลางแต่ละรายที่ให้แก่สมาชิกคนหนึ่งๆ นั้น สุดแต่คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความต้องการเงินกู้ตามแผนงานผลิตรายได้ความสามารถชำระหนี้และการชำระหนี้เงินกู้อย่างก่อนๆ ของสมาชิกนั้น

อย่างไรก็ตาม จำนวนขั้นสูงของเงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะปานกลางรวมทุกรายของสมาชิกคนหนึ่งในเวลาใดเวลาหนึ่งจะเกิน 150,000 บาท ไม่ได้

ข้อ 6. ระยะเวลาแห่งเงินกู้ เงินกู้ระยะสั้นนั้นให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณากำหนดให้สมาชิก ผู้กู้ชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ยให้เสร็จภายในเวลาที่ขายผลผลิตด้วยเงินกู้นั้นได้จำนวนมาก โดยปกติต้องไม่เกินสิบสองเดือน เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษให้กำหนดได้ไม่เกินสิบแปดเดือน ทั้งนี้ นับแต่วันทำหนังสือกู้หรือหลักฐานการกู้

เงินกู้ระยะปานกลางนั้น ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณากำหนดให้สมาชิกผู้กู้ชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ยเป็นงวดๆ โดยคำนึงถึงอายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์ที่ใช้เงินกู้ จำนวนเงินกู้ รายได้และความสามารถชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้ โดยปกติให้ชำระคืนเสร็จภายในสามปี เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษ อาจให้เวลาไม่เกินห้าปี ทั้งนี้ นับแต่วันทำหนังสือกู้หรือหลักฐานการกู้

อนึ่ง ภายใต้ระเบียบข้อ 13 การชำระคืนเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ก่อนถึงกำหนดนั้น ไม่ว่าจะชำระเต็มจำนวนหรือบางส่วนก็ตาม สมาชิกผู้กู้ย่อมกระทำได้เสมอ และสหกรณ์ย่อมไม่คิดดอกเบี้ยสำหรับจำนวนต้นเงินที่ได้รับคืนนั้นต่อไปอีก

ข้อ 7. หลักประกันเงินกู้ การกู้เงินตามระเบียบนี้ให้มีหลักประกันตามที่คณะกรรมการดำเนินการพิจารณากำหนด แต่อย่างน้อยต้องมีหลักประกันอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(1) มีอสังหาริมทรัพย์ที่ไม่ได้จำนองต่อเจ้าหนี้อื่นจำนองเป็นหลักประกัน โดยคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเป็นที่น่าพอใจว่าอสังหาริมทรัพย์นั้นมีราคาตลาดตามที่สหกรณ์ประเมินไม่น้อยกว่าสองเท่าของจำนวนเงินกู้ส่วนที่ไม่มีหลักประกันตาม (2) หรือ (3) หรือ (4) การจำนองนั้น ให้ระบุจำนวนเงินขั้นสูงเต็มราคาประเมินของอสังหาริมทรัพย์หรือในกรณีที่ราคาประเมินของอสังหาริมทรัพย์เกินสี่แสนบาทถ้วน จะระบุจำนวนเงินขั้นสูงไว้เพียงสี่แสนบาท ก็ได้ การจำนองดังกล่าวใช้เป็นประกันการชำระหนี้สินทั้งหลายของสมาชิกซึ่งมีอยู่หรือจะมีในเวลาหนึ่งเวลาใด ต่อสหกรณ์เมื่อสมาชิกชำระหนี้สินทุกรายของตนต่อสหกรณ์แล้ว และไม่ประสงค์กู้เงินโดยจำนองอสังหาริมทรัพย์เป็นประกันต่อไปอีก ผู้จำนองจะถอนจำนองในส่วนที่ประกันหนี้ของสมาชิกนั้นได้ เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นว่าเป็นการถูกต้องตามเงื่อนไขดังกล่าวแล้ว สหกรณ์จึงอนุญาตให้ถอนจำนองได้

(2) สำหรับเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลัก ซึ่งจะทำให้สมาชิกผู้กู้แต่ละคนเป็นหนี้เงินกู้เช่นนั้นต่อสหกรณ์โดยจำนวนต้นเงินไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดซึ่งต้องไม่สูงกว่า 50,000 บาท ถ้าสมาชิกผู้กู้ไม่ประสงค์จะใช้หลักประกันตาม (1) หรือ (3) หรือ (4) ให้สมาชิกในกลุ่มเดียวกันทุกคนซึ่งกู้เงินดังกล่าวในฤดูกาลผลิตหนึ่งๆ ทำหนังสือค้ำประกันต่อสหกรณ์ตามแบบที่กำหนดไว้ โดยผู้ค้ำประกันต้องรับ เมื่อผู้กู้คนใดในบรรดาผู้ทำหนังสือค้ำประกันไม่ชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลักประจำฤดูกาลผลิตนั้นให้เสร็จตามกำหนด บรรดาผู้ทำหนังสือค้ำประกันต้องรับผิดชอบชำระหนี้แทนผู้กู้

ในกรณีสมาชิกกู้เงินจากเงินทุนปกติของสหกรณ์และจากกองทุนพิเศษส่งเสริมการเกษตรด้วย ให้ขยายจำกัดไม่สูงกว่า 30,000 บาท ตามวรรคก่อนเป็นไม่สูงกว่า 50,000 บาท

(3) สำหรับการกู้เงินทุกประเภท ซึ่งทำให้ผู้กู้เป็นหนี้เงินกู้เช่นนั้นต่อสหกรณ์โดยจำนวน ต้นเงินรวมทั้งสิ้นไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด ซึ่งต้องไม่สูงกว่า 150,000 บาท ถ้าผู้กู้ไม่มีหลักประกันตาม (1) หรือ (2) หรือ (4) ผู้กู้ต้องจัดให้มีสมาชิกซึ่งคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นสมควรแล้วเป็นผู้ค้ำประกันอย่างน้อยสองคน ในจำนวนผู้ค้ำประกันสำหรับเงินกู้แต่ละรายนั้นอย่างน้อยคนหนึ่งต้องมีอสังหาริมทรัพย์ของตนเองตามสมควร

ในกรณีสมาชิกกู้เงินจากเงินทุนปกติของสหกรณ์และจากกองทุนพิเศษส่งเสริมการเกษตรด้วย ให้ขยายจำกัดไม่สูงกว่า 150,000 บาท ตามวรรคก่อนเป็นไม่สูงกว่า 200,000 บาท

(4) ภายใต้ระเบียบข้อ 6 สำหรับเงินกู้ระยะสั้นเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิตตามชนิดของผลิตผล ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการกำหนดให้สหกรณ์รวบรวมจัดการขายซึ่งทำให้สมาชิกผู้กู้เป็นหนี้เงินกู้เพื่อการนั้นต่อสหกรณ์ โดยจำนวนต้นเงินต้องไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด และสมาชิกผู้กู้ มีสัญญาส่งผลิตผลนั้นต่อสหกรณ์ ถ้าผู้กู้ไม่มีหลักประกันตาม (1) หรือ (2) หรือ (3) ผู้กู้ต้องจัดให้มีสมาชิกอย่างน้อยสองคน ซึ่งมีสัญญาส่งผลิตผลชนิดเดียวกันกับผู้กู้มูลค่ารวมกันอย่างน้อยต้องเท่ากับของผู้กู้ และคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นสมควรแล้วเป็นผู้ค้ำประกัน

สมาชิกผู้ค้ำประกันต้องทำหนังสือค้ำประกันหรือหลักฐานการค้ำประกันให้ไว้ต่อสหกรณ์ตามแบบที่กำหนดสมาชิกคนหนึ่งจะเป็นผู้ค้ำประกันหนี้เงินกู้สำหรับผู้กู้มากกว่าสองคนในเวลาเดียวกันไม่ได้

เมื่อผู้ค้ำประกันตายหรือลาออกจากสหกรณ์ โดยเหตุอื่น หรือมีเหตุซึ่งคณะกรรมการดำเนินการไม่ไว้วางใจ คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจให้ผู้กู้จัดสมาชิกอื่น ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการสอบสวนพิจารณาเห็นสมควรเข้าเป็นผู้ค้ำประกันแทนคนเดิมให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนด

การที่สมาชิกผู้ค้ำประกันออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใดๆ ไม่เป็นเหตุให้ผู้กู้หลุดพ้นจากการค้ำประกันจนกว่าผู้กู้ได้จัดสมาชิกอื่นซึ่งคณะกรรมการดำเนินการสอบสวนพิจารณาเห็นสมควรเข้าเป็นผู้ค้ำประกันแทน

ข้อ 8. การควบคุมหลักประกัน

(1) ให้คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการตรวจสอบ เงินกู้ทุกรายให้มีหลักประกันตามที่ระเบียบกำหนดไว้ และเมื่อคณะกรรมการดำเนินการเห็นว่าหลักประกันสำหรับเงินกู้รายใดเกิดบกพร่อง ผู้กู้ต้องจัดการแก้ไขข้อบกพร่องให้คืนดีภายในเวลาที่กำหนด

(2) สหกรณ์มีอำนาจเรียกให้สมาชิกผู้กู้มอบหนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน หนังสือสำคัญสำหรับสัตว์พาหนะ และหนังสือสำคัญสำหรับทรัพย์สินอย่างอื่นบรรดามีไว้แก่สหกรณ์จนกว่าจะได้ชำระหนี้ทุกรายของตนเสร็จ

ข้อ 9. วิธีให้เงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลัก

(1) คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจกำหนดว่า การกู้เงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานเกษตรที่มีลักษณะการผลิตอย่างเดียวกันและโดยปกติเริ่มลงมือในเวลาเดียวกันหรือใกล้เคียงกันสำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่งในบรรดาสมาชิกและเกษตรกรทั่วไปเป็นเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลัก

(2) เมื่อใกล้จะถึงหรือในระหว่างฤดูกาลผลิต สมาชิกผู้ประสงค์ขอกู้เงินระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลักต้องเสนอแผนงานผลิตและคำขอกู้ตามแบบที่กำหนดไว้ถึงคณะกรรมการดำเนินการ โดยผ่านประธานกลุ่มซึ่งตนสังกัด

(3) ให้ประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มนัดเรียกประชุมกลุ่ม เพื่อพิจารณาแผนงานผลิตและคำขอกู้แต่ละรายและกำหนดวงเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลักของสมาชิก โดยในทางปฏิบัติต้องมอบให้ประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มหรือกรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์สอบสวนข้อมูลและรายละเอียดตามแผนงานผลิตและคำขอกู้ ยังที่ประชุมกลุ่มหรือไร่นาหรือบ้านเรือนของสมาชิกผู้กู้ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลและรายละเอียดที่ถูกต้องเกี่ยวกับประเภทผลิตผล เนื้อที่เพาะปลูกซึ่งจะใช้เงินกู้นั้น ผลที่ได้ต่อไร่ตามปกติ ผลทั้งหมดที่คาดว่าจะได้ ส่วนที่หักเป็นค่าเช่าใช้ในครัวเรือนทำพันธุ์และใช้ในทางอื่นๆ ผลิตผลส่วนเพื่อขาย ราคาต่อหน่วยที่คาดว่าจะได้และราคาประเมินของผลิตผลส่วนเพื่อขาย ผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ส่วนที่ส่งมอบต่อสหกรณ์เพื่อชำระหนี้เงินกู้ (รวมทั้งดอกเบี้ย) (ในกรณีสหกรณ์ดำเนินการธุรกิจในการรวบรวมผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก) ตลอดจนสอบสวนจำนวนเงินทุนทั้งหมดที่ต้องการเพื่องานนั้นทั้งจำนวนเงินทุนของผู้ขอกู้เองที่จะนำมาใช้ รายการที่ต้องการเงินกู้และกำหนดการจ่ายเงินกู้แก่ผู้ขอกู้ กำหนดชำระคืนเสร็จ และการชำระหนี้เงินกู้ รายก่อนๆ ของผู้กู้ในกรณีผู้ขอกู้เลิกใช้การจ้างอสังหาริมทรัพย์หรือการค้ำประกัน ก็ให้สอบสวนรายละเอียดแห่งทรัพย์สินที่เสนอเป็นประกัน หรือสอบสวนฐานะทั่วไปของสมาชิกซึ่งเสนอเข้าค้ำประกันด้วยและเมื่อที่ประชุมกลุ่มได้ตรวจสอบและรับรองรายการต่างๆ แล้ว จึงเสนอแนะวงเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลักของสมาชิกผู้ขอกู้แต่ละคนจากกลุ่มนั้นๆ ต่อคณะกรรมการดำเนินการ

(4) สมาชิกผู้ขอกู้ต้องทำหนังสือขอกู้ตามแบบที่กำหนดไว้เสนอต่อสหกรณ์พร้อมกับแผนงานผลิตและคำขอกู้ อนึ่ง สมาชิกผู้ขอกู้ทั้งหมดในแต่ละกลุ่ม ต้องทำหนังสือค้ำประกันต่อสหกรณ์ตามความในข้อ 7 (2) เสนอไปพร้อมกันด้วย

(5) เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นสมควร ก็จะอนุญาตให้สมาชิกผู้ขอกู้ถือใช้หนังสือขอกู้ได้ โดยกำหนดวงเงินกู้และกำหนดชำระคืนเสร็จไว้ด้วย

(6) เมื่อคณะกรรมการดำเนินการอนุญาตให้ถือใช้หนังสือกู้ได้แล้วสมาชิกผู้กู้จึงเบิกรับเงินกู้ได้ ทั้งนี้โดยสหกรณ์จะจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกผู้กู้เป็นงวดๆ ตามจำนวนและในเวลาที่ต้องการใช้จ่ายดำเนินงาน โดยรวมต้นเงินไม่เกินวงเงินที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดไว้ในการเบิกรับเงินกู้ ผู้กู้ต้องทำหลักฐานการรับเงินกู้ให้ไว้ทุกครั้ง สหกรณ์ย่อมคิดดอกเบี้ยตามจำนวนต้นเงินที่เบิกรับไปจริงเท่านั้น

อนึ่ง หากวัตถุประสงค์ในการขอกู้เงินของสมาชิกเป็นไปเพื่อจัดซื้อวัสดุการเกษตร เครื่องอุปโภคบริโภค หรือสินค้ายาอื่นที่สหกรณ์ดำเนินธุรกิจอยู่ สมาชิกผู้กู้เงินจะได้รับเงินกู้จากสหกรณ์ในรูปของสินค้าเครื่องอุปโภคบริโภค หรือวัสดุการเกษตรนั้นๆ แทนการรับในรูปของเงินสด

ข้อ 10. วิธีให้เงินกู้ระยะสั้นเพื่อการอื่นและเงินกู้ระยะปานกลาง

(1) สมาชิกผู้ประสงค์ขอกู้เงินระยะสั้น เพื่อการอื่นนอกจากผลิตผลหลัก หรือระยะปานกลางต้องแจ้งความจำนงขอกู้ต่อสหกรณ์เพื่อลงบันทึกไว้ การขอกู้รายที่ปรากฏว่าอยู่ในเกณฑ์ซึ่งสหกรณ์ พิจารณานั้น สหกรณ์จะมอบให้กรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ เพื่อแนะนำสมาชิกทำแผนงานผลิตหรือแผนการใช้เงินทุนและค่าขอกู้ตามแบบที่สหกรณ์กำหนดไว้ให้ถูกต้องตามสมควร และให้ผู้สอบสวน ทำรายการประกอบคำขอกู้ด้วย

การสอบสวนดังกล่าวรวมทั้งรายการต่างๆ ตามที่จำเป็น เช่น รายละเอียดเกี่ยวกับแผนงานผลิตหรือความมุ่งหมายที่ต้องการเงินทุน จำนวนเงินทุนทั้งหมดที่ต้องการเพื่องานนั้น จำนวนเงินทุนของสมาชิกผู้ขอกู้เองที่จะนำมาใช้ รายการที่ต้องการเงินกู้และกำหนดจ่ายเงินกู้แก่ผู้ขอกู้ กำหนดชำระหนี้เงินกู้และที่มาแห่งรายได้สำหรับชำระหนี้เงินกู้ รายละเอียดของทรัพย์สินที่จะใช้เงินกู้การชำระหนี้เงินกู้รายก่อนๆ ของผู้ขอกู้ ความสามารถและประสบการณ์ของผู้ขอกู้ที่จะดำเนินงานตามที่เสนอในแผนงานผลิตหรือแผนงานการใช้เงินทุนและค่าขอกู้และข้อความอื่นๆ เกี่ยวกับการประกอบอาชีพและฐานะทั่วไปของผู้ขอกู้ตลอดจนฐานะทั่วไปของสมาชิกซึ่งเสนอเข้าค้ำประกัน หรือรายละเอียดแห่งทรัพย์สินที่เสนอเป็นประกัน ทั้งนี้ สมาชิกผู้ขอกู้และ ผู้เสนอค้ำประกัน ตลอดจนผู้เสนอจำนองทรัพย์สินเป็นประกัน ต้องให้ข้อความจริงและร่วมมือ

(2) สมาชิกผู้ขอกู้ต้องทำหนังสือกู้ตามแบบที่กำหนดไว้เสนอต่อสหกรณ์พร้อมกับแผนงานผลิตหรือแผนการใช้เงินทุนและค่าขอกู้ ถ้าการกู้เงินรายนั้นใช้การค้ำประกันตามข้อ 7(3) ก็ให้ผู้ค้ำประกัน ทำหนังสือค้ำประกันตามแบบที่สหกรณ์กำหนดไว้เสนอไปพร้อมกันด้วย

(3) ให้นำความในระเบียบข้อ 9 (6) และข้อ 11 มาใช้บังคับในเรื่องเงินกู้ระยะสั้นเพื่อการอื่นและเงินกู้ระยะปานกลางโดยอนุ โลม

ข้อ 11. การตรวจสอบการใช้เงินกู้

(1) สหกรณ์อาจมอบประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มหรือกรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ตรวจสอบการใช้เงินกู้ของสมาชิกผู้กู้ อนึ่ง กรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ โดยร่วมมือกับเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะให้คำแนะนำแก่สมาชิกผู้กู้เพื่อใช้วิธีปฏิบัติทางการเกษตรอันได้ผลดีขึ้น ทั้งนี้ เป็นหน้าที่ของสมาชิกผู้กู้ต้องร่วมมือและปฏิบัติตาม

(2) ในกรณีที่ปรากฏว่าสมาชิกผู้กู้นำเงินกู้ที่เบิกไปใช้ผิดวัตถุประสงค์หรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำเพื่อใช้วิธีปฏิบัติทางการเกษตรกรรมอันได้ผลดีขึ้นหรือภาวะแห่งการผลิตที่ใช้เงินกู้นั้น แสดงว่าจะได้ผลไม่ดีหรือมีเหตุอื่นๆ ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาเห็นว่าไม่สมควรให้เงินกู้เต็มวงเงินที่กำหนดไว้ คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจให้ลดหรือระงับการจ่ายเงินกู้งวดต่อ ๆ ไป สำหรับรายนั้นได้

ข้อ 12. ข้อผูกพันเกี่ยวกับการชำระหนี้ด้วยผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิกผู้กู้

สหกรณ์ที่ดำเนินธุรกิจในการรวบรวมผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก คณะกรรมการดำเนินการอาจพิจารณากำหนดให้สมาชิกผู้ชำระหนี้เงินกู้ด้วยผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของตนทางสหกรณ์นี้ตามข้อกำหนดในข้อ 13 ในปริมาณที่คุ้มกับเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ (รวมทั้งดอกเบี้ย) อันพึงชำระตามสัญญาไว้ โดยสหกรณ์ก็ราคาผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิกเท่ากับราคาตลาดแห่งผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์นั้น ในเวลาและสถานที่ที่ส่งมอบให้แก่สหกรณ์ ทั้งนี้ เป็นหน้าที่ของสมาชิกผู้เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติตาม

อนึ่ง เพื่อประโยชน์แก่การควบคุมเกี่ยวกับเงินกู้ กรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ มีสิทธิเข้าสำรวจผลิตผลของสมาชิกผู้กู้ในนาไร่ ในลานในที่เก็บหรือที่อื่นๆ ในเวลาอันสมควรได้เสมอ และสมาชิกผู้เกี่ยวข้องต้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

ข้อ 13. การชำระหนี้เงินกู้ เมื่อใกล้ถึงกำหนดการชำระคืนเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้สหกรณ์จะออกหนังสือเตือนสมาชิกผู้กู้ และสหกรณ์จะมอบให้กรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์เข้าร่วมประชุมกลุ่ม ทั้งนี้ เพื่อซักซ้อมสมาชิกผู้กู้เรื่องจำนวนเงินและกำหนดเวลาซึ่งสมาชิกนั้นๆ จะต้องชำระคืนเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ พร้อมทั้งดอกเบี้ยหรือจำนวนผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ส่วนที่สำหรับชำระหนี้เงินกู้รวมทั้งดอกเบี้ยในกรณีที่สหกรณ์ดำเนินธุรกิจในการรวบรวมผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก ซึ่งจะต้องส่งชำระหนี้ต่อสหกรณ์ตามข้อ 12

ในกรณีจำเป็นสหกรณ์จะมอบให้กรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์หรือประธานกลุ่ม หรือเลขานุการกลุ่มออกไปทวงถามสมาชิกผู้กู้รายคนเพื่อให้ชำระคืนเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ พร้อมทั้งดอกเบี้ยต่อสหกรณ์หรือให้ส่งชำระหนี้เงินกู้ด้วยผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ต่อสหกรณ์

(ในกรณีที่สหกรณ์ดำเนินธุรกิจในการรวบรวมผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก) เป็นหน้าที่ของสมาชิกผู้เกี่ยวข้องต้องอำนวยความสะดวกตามสมควรและปฏิบัติตาม

ในการชำระหนี้เงินกู้ยืม ให้สมาชิกผู้กู้มีหน้าที่ต้องจัดการชำระ ณ สำนักงานของสหกรณ์ หรือสถานที่ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการจะกำหนดเป็นคราว ๆ

ข้อ 14. การจัดสรรจำนวนเงินของสมาชิกเพื่อชำระหนี้เงินกู้ ในกรณีที่สมาชิกมีหนี้เงินกู้หลายราย ให้จัดสรรจำนวนเงินที่สมาชิกผู้ชำระหนี้เงินกู้ให้เป็นไปตามกำหนดชำระหนี้เงินกู้ทุกรายของสมาชิกนั้น แต่ถ้าสมาชิกผู้กู้ไม่มีเงินเพียงพอที่จะชำระให้เป็นไปตามกำหนดได้ทุกราย หนี้เงินกู้รายใดถึงกำหนดชำระเสร็จก่อนที่ให้ชำระหนี้เงินกู้อย่างอื่น ให้เป็นไปตามกำหนดก่อนที่จะชำระหนี้เงินกู้รายอื่นในการชำระหนี้เงินกู้แต่ละรายหลังจากจัดให้ค่าฤชาธรรมเนียมดอกเบี้ยก่อนแล้วจึงจะชำระต้นเงิน

ข้อ 15. ดอกเบี้ยเงินกู้ ให้สหกรณ์เรียกดอกเบี้ยเงินกู้ทุกประเภทในอัตราไม่เกินร้อยละ 12 ต่อปี โดยคำนวณตามต้นเงินคงเหลือเป็นรายวัน ตั้งแต่วันถัดจากวันรับเงินกู้จนถึงวันชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้น

คณะกรรมการดำเนินการอาจเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ได้ โดยจะประกาศอัตราดอกเบี้ยให้สมาชิกทราบเป็นคราว ๆ ไป

ในกรณีที่สมาชิกผู้กู้ไม่ชำระคืนต้นเงินทั้งหมดหรือบางส่วนตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือกู้เงินให้สหกรณ์เรียกค่าปรับสำหรับต้นเงินส่วนที่มีได้ชำระตามกำหนดนั้น ในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี นอกเหนือจากอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดไว้ในวรรคแรก ทั้งนี้ โดยคำนวณเป็นรายวันนับตั้งแต่วันที่สมาชิกผู้กู้ผิดสัญญาเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้น เว้นแต่สมาชิกผู้กู้ได้รับอนุญาตให้ผ่อนเวลาได้ตามข้อ 17 การชำระดอกเบี้ยเงินกู้นั้น ถึงกำหนดพร้อมกับการชำระคืนเงินกู้หรืองวดชำระหนี้

อนึ่ง ภายในสิ้นปีทางบัญชีสหกรณ์แต่ละปี ให้สมาชิกผู้กู้ชำระดอกเบี้ยเงินกู้ถึงสิ้นปีนั้นต่อสหกรณ์ด้วย

ข้อ 16. ในกรณีที่สหกรณ์ให้เงินกู้ระยะสั้น หรือระยะปานกลางแก่สมาชิกจากกองทุนพิเศษ ส่งเสริมการเกษตรให้เรียกดอกเบี้ยเงินกู้ในอัตราร้อยละ 9 ต่อปี โดยคำนวณตามต้นเงินคงเหลือเป็นรายวันตั้งแต่วันถัดจากวันรับเงินกู้จนถึงวันชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้น การชำระดอกเบี้ยให้เป็นไปตามข้อ 15 วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่

ข้อ 17. การผ่อนเวลา เมื่อสมาชิกผู้กู้รายใดมีหนี้เงินกู้ใกล้จะครบกำหนดชำระตามสัญญาแต่มีเหตุจำเป็นตามวรรคสองที่ไม่อาจจะชำระคืนเงินกู้ได้ตามสัญญา สมาชิกผู้กู้จะต้องติดต่อกับสหกรณ์เพื่อขอทำหนังสือสัญญาผ่อนเวลาต่อสหกรณ์ (ให้ใช้กรณีที่ไม่สามารถชำระเงินงวดชำระหนี้ด้วย) หากไม่ปฏิบัติ สมาชิกอาจจะหมดสิทธิที่จะขอผ่อนเวลา

ในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเป็นที่พอใจว่า สมาชิกผู้กู้ไม่สามารถจะชำระคืนเงินกู้ไม่ว่าประเภทใดๆ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดไว้เพราะมีเหตุจำเป็น

เนื่องจากประสพภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติร้ายแรงจนเป็นเหตุให้สมาชิกผู้กู้ไม่สามารถชำระคืนต้นเงินได้ ก็อาจผ่อนเวลาให้ได้ตามที่เห็นสมควรคราวละไม่เกินสิบสองเดือน แต่จะผ่อนเวลาเกินกว่าสามคราวไม่ได้ (ให้ใช้ในกรณีไม่สามารถชำระเงินงวดชำระหนี้ด้วย)

ข้อ 18. การเรียกคืนเงินกู้ ในกรณีใดๆ ดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเงินกู้เป็นอันถึงกำหนดชำระคืนโดยสิ้นเชิงพร้อมทั้งดอกเบี้ยทันที โดยมีพักค่านิ่งถึงระยะเวลาที่ให้ไว้สำหรับเงินกู้นั้นๆ ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการดำเนินการหรือผู้จัดการเรียกคืนโดยมิชักช้า

- (1) เมื่อสมาชิกผู้กู้ออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใดๆ
- (2) เมื่อปรากฏต่อคณะกรรมการดำเนินการว่าสมาชิกผู้กู้นำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ของการกู้เงินหรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำเพื่อใช้วิธีปฏิบัติทางเกษตรกรรมอันได้ผลดีขึ้น ทั้งนี้ โดยไม่มีเหตุผลซึ่งคณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร
- (3) เมื่อสมาชิกผู้กู้มิได้จัดการแก้ไขหรือเพิ่มเติมหลักประกันตามคำสั่งของคณะกรรมการดำเนินการ
- (4) เมื่อสมาชิกผู้กู้ไม่ปฏิบัติตามข้อผูกพันในข้อ 12 โดยไม่มีเหตุผล ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร
- (5) เมื่อสมาชิกผู้กู้ไม่ชำระเงินกู้ และดอกเบี้ยให้เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้สำหรับเงินกู้นั้นๆ โดยไม่ได้รับผ่อนเวลาหรือไม่ชำระคืนให้เสร็จภายในระยะเวลาที่ผ่อนให้ หรือเมื่อสมาชิกผู้กู้ไม่ชำระเงินงวดชำระหนี้ตามกำหนดสำหรับงวดนั้นๆ โดยไม่มีเหตุผล ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร

ข้อ 19. การออกสมุดบัญชีเงินกู้ สหกรณ์จะออกสมุดบัญชีเงินกู้ให้แก่สมาชิกทุกคน โดยให้ผู้จัดการหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากผู้จัดการลงรายการการเบิกรับเงินกู้ การชำระคืนต้นเงิน ดอกเบี้ยและค่าปรับและการถือหุ้นของสมาชิกให้เป็นปัจจุบัน

ห้ามมิให้สมาชิกลงหรือแก้ไขรายการใดๆ ในสมุดบัญชีเงินกู้ไม่ว่าโดยตนเองหรือบุคคลที่ไม่มีหน้าที่

ข้อ 20. การบันทึกรายการ ให้ผู้จัดการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้จัดการเป็นผู้ลงลายมือชื่อกำกับรายการในสมุดบัญชีเงินกู้ให้แก่สมาชิกทุกครั้งที่มีรายการเงินกู้เกิดขึ้น

ข้อ 21. การเก็บรักษาสมุดบัญชีเงินกู้ สมาชิกต้องเก็บรักษาสมุดบัญชีเงินกู้ไว้ให้ปลอดภัยไม่พึงให้ผู้อื่นใช้สมุดบัญชีเงินกู้แทนเป็นอันขาดและทุกราวที่ต้องติดต่อกับสหกรณ์ หรือเกี่ยวข้องกับสหกรณ์หรือในการประชุมสมาชิกต้องนำสมุดบัญชีเงินกู้ไปแสดงด้วยทุกครั้ง โดยเฉพาะเมื่อสมาชิกต้องการขอกู้เงินเบิกรับเงินกู้ ชำระหนี้เงินกู้หรือชำระหนี้อื่นๆ สมาชิกจะต้องนำสมุดบัญชีเงินกู้ไปยื่นต่อสหกรณ์ด้วยตนเอง หากสมาชิกผู้ใดมิได้นำสมุดบัญชีเงินกู้ไปด้วยสหกรณ์จะไม่รับดำเนินการให้

ข้อ 22. การเบิกรับเงินกู้หรือส่งชำระหนี้ เมื่อสมาชิกมาเบิกรับเงินกู้หรือส่งชำระหนี้ ให้เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ลงรายการต่างๆ ในสมุดคูปัญชีเงินกู้ให้ถูกต้องตรงกับหลักฐานของสหกรณ์ทุกครั้งแล้วให้ผู้จัดการหรือผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้จัดการเท่านั้นเป็นผู้ลงลายมือชื่อในช่อง “ลายมือชื่อเจ้าหน้าที่สหกรณ์” กำกับทุกช่อง และสหกรณ์จะใช้เป็นหลักฐานว่าผู้ที่ลงลายมือชื่อดังกล่าวเป็นผู้รับรองและรับผิดชอบในการเบิกหรือชำระหนี้ของสมาชิกผู้นั้น

ข้อ 23. การออกสมุดคูปัญชีเงินกู้ใหม่กรณีหายหรือชำรุด ถ้าสมุดคูปัญชีเงินกู้ของสมาชิกหายหรือชำรุดเสียหายจนใช้การไม่ได้ให้สมาชิกผู้นั้นรีบแจ้งต่อสหกรณ์โดยเร็ว เพื่อสหกรณ์ยกเลิกเล่มที่หายหรือชำรุดนั้นและออกเล่มใหม่ให้แก่สมาชิกโดยสมาชิกจะต้องเสียค่าธรรมเนียมเล่มละ 10 บาท

ข้อ 24. การออกสมุดคูปัญชีเงินกู้ใหม่กรณีบันทึกรายการเต็ม เมื่อสมุดคูปัญชีเงินกู้ของสมาชิกลงรายการเต็มแล้วให้สมาชิกส่งคืนสหกรณ์ เพื่อสหกรณ์จะออกเล่มใหม่ให้แก่สมาชิกโดยไม่คิดมูลค่า

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก
สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

เรียน ท่านสมาชิกผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้วยนักศึกษามัธยมศึกษาแกนงวิชาสหกรณ์ สาขาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีความประสงค์ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางการส่งเสริมสหกรณ์การเกษตรของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยาโดยศึกษาเฉพาะกรณีของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยาจำกัด โดยการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้

อนึ่ง การตอบแบบสอบถามนี้ ผู้ศึกษาจะเก็บเป็นความลับ และไม่มีผลกระทบต่อการทำงาน หรือการมีส่วนร่วมของท่านในสหกรณ์ ทั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องในการได้รับความช่วยเหลือและการให้บริการในด้านต่าง ๆ แก่สหกรณ์ ตลอดจนเป็นแนวทางในการพัฒนาการให้ความช่วยเหลือและการให้บริการต่าง ๆ ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณท่านเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความอนุเคราะห์ในครั้งนี้

อรกัญญา เพ็ชรการ
นักศึกษามัธยมศึกษา

แบบสอบถาม

ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเมืองพะเยา จำกัด

คำชี้แจง: กรุณาตอบคำถามทุกข้อให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด โดยใช้

เครื่องหมาย✓ลงในช่อง หน้าข้อความที่ท่านเลือก

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. อายุ

1. น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี 2. 21 - 30 ปี 3. 31 - 40 ปี
 4. 41 - 50 ปี 5. 51 - 60 ปี 6. 60 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

1. ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า 2. มัธยมศึกษา (ม.3, ม.6)/ ปวช.
 3. อนุปริญญา/ ปวส. 4. ปริญญาตรีขึ้นไป

4. สถานภาพสมรส

1. โสด 2. สมรส
 3. หย่าร้าง 4. หม้าย

5. จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพได้(รวมตัวท่านเอง)

1. 1 คน 2. 2 - 3 คน
 3. 4-5คน 4.มากกว่า 5 คน

6. อาชีพหลักในภาคการเกษตรประเภทใด (ตอบได้เพียง 1 ข้อ)

1. ทำนา 2. ทำสวน 3. ทำไร่
 3. ผสมผสาน 4. อื่นๆ โปรดระบุ

7. อาชีพอื่นนอกภาคการเกษตรประเภทใด(ตอบได้หลายข้อ)

1. รับจ้างทั่วไป 2. ลูกจ้างบริษัท/ส่วนราชการ
 3. ค้าขาย 4. ไม่มี 5. อื่นๆ โปรดระบุ

8. กรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

9. จำนวนพื้นที่ทำการเกษตรเท่าไร

1. น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ไร่ 2. 11 - 20 ไร่
 3. 21 - 30 ไร่ 4. 31 ไร่ขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก

1. ในระหว่างปี 2558/59 ท่านกู้เงินระยะสั้นกับสหกรณ์จำนวนเท่าใด

1. น้อยกว่า 10,000 บาท 2. 10,001 - 20,000 บาท 3. 20,001 - 30,000 บาท
 4. 30,001 - 40,000 บาท 5. 40,001 - 50,000 บาท 6. อื่นๆ.....

2. ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 ท่านมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นกับสหกรณ์จำนวนเท่าใด

1. ไม่มี 2. น้อยกว่า 10,000 บาท 3. 10,001 - 20,000 บาท
 4. 20,001 - 30,000 บาท 5. 30,001 - 40,000 บาท 6. 40,001 - 50,000 บาท

3. หลักประกันในการกู้เงิน(ตามข้อ 1)

1. ใช้บุคคลค้ำประกัน 2. ใช้สินทรัพย์ในการค้ำประกัน(ที่ดินบ้าน/รถยนต์ ฯลฯ)
 3. ใช้บุคคลและสินทรัพย์ในการค้ำประกัน

4. การชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นกับสหกรณ์(ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559)

1. ชำระได้ตามกำหนด (ชำระทั้งต้นเงินและดอกเบี้ย)
 2. ชำระไม่ได้ตามกำหนดดังนี้
 1. ชำระได้เฉพาะค่าปรับ
 2. ชำระได้เฉพาะดอกเบี้ย
 3. ชำระได้ทั้งค่าปรับและดอกเบี้ย
 4. ชำระดอกเบี้ยและต้นเงินบางส่วน

5. ปัจจุบันมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระกับสหกรณ์เป็นจำนวนเงินเท่าใด

1. ไม่มีหนี้เงินกู้ค้างชำระ 2. น้อยกว่า 10,000 บาท 3. 10,001 - 20,000 บาท
 4. 20,001 - 30,000 บาท 5. 30,001 - 40,000 บาท 6. 40,001 - 50,000 บาท

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก

1. รายได้จากภาคการเกษตร(รายได้จากการทำไร่ ทำนา ทำสวนเลี้ยงสัตว์)

☐ 1. น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท/ปี	☐ 2. 50,001 - 100,000 บาท/ปี
☐ 3. 100,001 - 150,000 บาท/ปี	☐ 4. สูงกว่า 150,000 บาท/ปี

2. รายได้จากนอกภาคการเกษตร(รายได้จากการรับจ้างค้าขายบุตรส่งให้และอื่นๆ)

☐ 1. น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท/ปี	☐ 2. 50,001 - 100,000 บาท/ปี
☐ 3. 100,001 - 150,000 บาท/ปี	☐ 4. สูงกว่า 150,000 บาท/ปี

 5. ไม่มี

3. รายจ่ายจากภาคการเกษตร(รายจ่ายจากการทำไร่ ทำนา ทำสวนเลี้ยงสัตว์)

☐ 1. น้อยกว่า 50,000 บาท/ปี	☐ 2. 50,001 - 100,000 บาท/ปี
☐ 3. 100,001 - 150,000 บาท/ปี	☐ 4. สูงกว่า 150,000 บาท/ปี

4. รายจ่ายจากนอกภาคการเกษตร(รายจ่ายจากการรับจ้างค้าขายส่งบุตรให้และอื่นๆ)

☐ 1. น้อยกว่า 50,000 บาท/ปี	☐ 2. 50,001 - 100,000 บาท/ปี
☐ 3. 100,001 - 150,000 บาท/ปี	☐ 4. สูงกว่า 150,000 บาท/ปี

5. ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 ท่านมีหนี้สินกับสถาบันการเงินใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. ธ.ก.ส. จำนวน	บาท
☐ 2. ธนาคารออมสินจำนวน	บาท
☐ 3. กองทุนหมู่บ้านจำนวน	บาท
☐ 4. กองทุนส.ป.ก.จำนวน	บาท
☐ 5. อื่นๆ (ระบุ).....	
☐ 6. ไม่มีหนี้กับสถาบันการเงินอื่น	

ตอนที่ 4 ปัจจัยด้านการผลิต/การตลาด/ภัยธรรมชาติ/การปฏิบัติงานของสหกรณ์/นโยบายรัฐบาล
ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของท่านมากน้อยระดับใด

โปรดกาเครื่องหมาย✓ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของท่านมากน้อยระดับใด	ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ปัจจัยด้านการผลิต (การประกอบอาชีพหลัก)					
1. ต้นทุนการผลิตสูง					
2. ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ					
3. ที่ดินทำการเกษตรไม่เหมาะสม					
4. ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ					
5 ขาดแหล่งน้ำ					
6. ขาดแคลนแรงงาน					
7. อัตราค่าจ้างแรงงานสูง					
ปัจจัยด้านการตลาด (การขายผลผลิต)					
1. ราคาผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มค่ากับการลงทุน					
2. ถูกกดราคาหรือซื้อจากพ่อค้าคนกลาง					
3. ขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อรอราคา					
4. ขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิตเพื่อขาย					

ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของท่าน มากน้อยระดับใด	ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อ ความสามารถในการชำระหนี้ของ สมาชิกสหกรณ์				
	มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ					
1. เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช					
2. เกิดภาวะฝนชุกน้ำท่วมน้ำหลากทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย					
3. เกิดภาวะฝนแล้งฝนทิ้งช่วงทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย					
4. เกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย					
ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์					
1. สหกรณ์มีการตรวจสอบการใช้เงินกู้ของท่าน					
2. สหกรณ์มีการติดตามทวงหนี้อย่างต่อเนื่อง					
3. สหกรณ์ให้บริการทำเรื่องขอกู้เงินใหม่ทันทีหลังจากรับชำระหนี้แล้ว					
4. สหกรณ์ให้ความสะดวกขณะติดต่อชำระหนี้					
ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ					
1. นโยบายกองทุนหมู่บ้านมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้เงินกู้ของท่าน					
2. นโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกรมีผลต่อการตัดสินใจในการชำระหนี้เงินกู้ของท่าน					
3. ปัจจัยด้านอื่น ๆ (ระบุ).....					

ตอนที่ 5 ระดับความสำคัญและข้อเสนอแนะในการเพิ่มความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ท่านคิดว่าท่านจะเพิ่มความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ที่มีต่อสหกรณ์ได้

ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ของท่าน มากน้อยระดับใด	ระดับความสำคัญของการเพิ่มความสามารถ ในการชำระหนี้เงินกู้				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. การนำเงินกู้ไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กู้					
2. การจัดทำบัญชีครัวเรือนและต้นทุนอาชีพ					
3. การลดหรือประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน					
4. การขยายพื้นที่ทำการเกษตร					
5. การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการผลิต					
6. สหกรณ์ขยายเวลาการชำระหนี้					
7. สหกรณ์ขยายวงเงินกู้					
8. สหกรณ์ควรจัดหาเงินทุนอัตราดอกเบี้ยต่ำ					
9. สหกรณ์มีลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้					
10. สหกรณ์ควรมีการตรวจสอบการใช้เงินกู้					
11. สหกรณ์ควรมีการติดตามเร่งรัดหนี้เป็นอย่าง ต่อเนื่อง					
12. สหกรณ์ควรจัดหาตลาดรองรับเพื่อให้ขายได้ ในราคายุติธรรม					

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-สกุล	นางอรกัญญา เพียรการ
วัน เดือน ปีเกิด	23 สิงหาคม 2522
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
ประวัติการศึกษา	บธ.บ. วิทยาลัยโยนก พ.ศ. 2546
สถานที่ทำงาน	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา จังหวัดพะเยา
ตำแหน่งปัจจุบัน	นักวิชาการสหกรณ์ปฏิบัติการ

